

Υ

69

ΠΔΒ

Α. ΚΟΝΤΟΜΑΡΗ - Η. ΜΗΝΙΑΤΗ

Κοντομαρή - Μηνιάτη

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Ἄριθ. ἐγκρίσεως Ἱεραῆς Συνόδου 1408

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
956

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.
38 - ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΛ - 38
1946

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Α. ΚΟΝΤΟΜΑΡΗ - Η. ΜΗΝΙΑΤΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Ἄριθ. ἐγκρίσεως Ἱερᾶς Συνόδου 1408

19972

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ Α.Ε.

38 - ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΑ - 38

1946

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
956

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου.

Ελληνική

Τύπ. «Ἑλληνικῆς Ἐκδοτικῆς Ἐταιρείας» Α. Ε.—Τεχν. Διεύθ. Ι. Μ. Σκαζίκη
Ἀθήναι, ὁδὸς Παπαδιαμαντοπούλου, 4

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.

Ὅταν ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ φτιάξη τὸν κόσμον, δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ ἀπέραντη καὶ σκοτεινὴ ἐρημία. Καὶ σὲ ἕξι μέρες τὸν ἔφτιαξε μὲ μόνο τὸ λόγο του.

Νὰ γίνῃ φῶς! εἶπεν ὁ Θεὸς τὴν πρώτη μέρα. Καὶ γίνεται φῶς. Καὶ ἔτσι ξεχωρίζεται τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Καὶ ὀνόμασε τὸ φῶς ἡμέρα καὶ τὸ σκοτάδι νύχτα.

Τὴ δεύτερη μέρα εἶπεν ὁ Θεὸς κι ἔγινε τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ.

Τὴν τρίτη μέρα μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ξεσκεπάζεται ἡ ξηρὰ ἀπὸ τὰ νερὰ καὶ ὀνομάζεται γῆ. Τὰ νερὰ μαζεύτηκαν σὲ διάφορα μέρη καὶ σχημάτισαν τὶς θάλασσες. Τότε κάθε λογῆς φυτὰ βλαστάνουν στὴν ξηρὰ, ἀπὸ τὸ πιὸ μικρὸ χορτὰρι ὡς τὸ πιὸ ψηλὸ δένδρο.

Τὴν τετάρτη μέρα εἶπεν ὁ Θεὸς κι ἔγινεν ὁ ἥλιος γιὰ νὰ φωτίζῃ τὴν ἡμέρα, καὶ τὸ φεγγάρι καὶ τ' ἄστρα γιὰ τὸ φωτισμὸ τῆς νύχτας.

Ὁ Θεὸς τὴν πέμπτη μέρα εἶπε κι ἀμέσως γεμίζουν οἱ θάλασσες ἀπὸ ψάρια καὶ διάφορα πτηνὰ πετοῦν στὸν οὐρανό.

Τὴν ἕκτη μέρα εἶπεν ὁ Θεὸς «Νὰ γίνουν τὰ κτήνη, τὰ θηρία, καὶ τὰ ἐρπετὰ» Κι ἀμέσως ἔγιναν ὅλα σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ του.

Ἡ μέρα αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία, γιατί σ' αὐτὴ, ὕστερα ἀπὸ τὰ ζῶα, πλάστηκε κι ὁ ἄνθρωπος.

2. Ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ γῆ τώρα εἶναι ἐτοιμὴ μὲ τὰ φυτὰ της, τὰ ψάρια της, τὰ πτηνὰ της καὶ τὰ ζῶα της νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ πραγματικά, ὅπως εἶπαμε, τὴν ἴδια μέρα πλάστηκε κι ὁ ἄνθρωπος.

Ὁ Θεὸς λοιπὸν πήρε χῶμα ἀπὸ τὴ γῆ καὶ μ' αὐτὸ πλάσ-

σει τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Ὑστερα φυσᾷ σ' αὐτὸ τὴν πνοή του καὶ μ' αὐτὴ τοῦ δίδει ζωὴ καὶ ψυχὴ. Τοῦ δίνει ἀκόμη τὴν ὁμιλία καὶ τὸ νοῦ γιὰ νὰ ξεχωρίζη τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακό. Καὶ ἔτσι ὁ ἄνθρωπος γίνεται τὸ πιὸ τέλειο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα πλάσματα τοῦ κόσμου καὶ κύριος αὐτοῦ.

Μ' αὐτὰ τὰ χαρίσματα μποροῦσε ὁ ἄνθρωπος, ἂν ἤθελε, νὰ γίνη ἀκόμα πιὸ τέλειος καὶ νὰ μοιάσῃ μὲ τὸ Θεό. Ἔγινε δηλαδή «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Θεὸς ἔκαμε ἀκόμη τὸν ἄνθρωπο ἀθάνατο καὶ τὸν ὀνόμασε Ἀδάμ, ποῦ θὰ πῆ ἄνθρωπος φτιασμένος ἀπὸ χῶμα. Ἔδωσε σ' αὐτὸν γιὰ κατοικία ἓνα μεγάλο καὶ ὠραιότατο κῆπο καὶ πολὺ εὐφορο, ποῦ λέγεται Παράδεισος.

Καὶ τέλος τὸν ἀποκοίμησε, τοῦ πῆρε μιὰ πλευρὰ καὶ ἀπ' αὐτὴν ἔπλασε τὸ σύντροφο τοῦ βίου του, δηλαδή τὴ γυναίκα του, τὴν Εὔα, ποῦ θὰ πῆ ζωή.

Ὅταν ὁ Ἀδάμ ξύπνησε καὶ εἶδε τὴν Εὔα, εὐχαριστήθηκε πολὺ κι εἶπε: «Αὐτὴ εἶναι κόκκαλο ἀπὸ τὰ κόκκαλά μου καὶ σὰρκα ἀπὸ τὴ σὰρκα μου», δηλαδή «εἶναι ἄνθρωπος ὅπως εἶμαι κι ἐγώ».

Ὁ Θεὸς τότε εὐλόγησε ἀμέσως τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὔα καὶ τοὺς εἶπε: «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ γεμίσετε τὴ γῆ καὶ γίνετε κύριοι αὐτῆς καὶ ἐξουσιάζετε ὅλον τὸν κόσμον».

Μὲ τὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου ὁ Θεὸς ἀποτελεῖώνει τὸ ἔργο του. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ἑβδόμη, ὁ Θεὸς τὴν εὐλόγησε καὶ τὴν ἀγίασε, γιὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἀναπαύθηκε ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα, ποῦ ἔκαμε.

Ἡ μέρα αὐτὴ λέγεται Σάββατο, ποῦ θὰ πῆ μέρα ἀργίας.

Τέτοια μέρα ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἔχουμε τὴ Κυριακή, γιὰ τὴν αὐτὴν ἀναστήθηκε ὁ Κύριος μας καὶ ὁ Σωτῆρας μας.

3. Ἡ ἀμαρτία τῶν πρωτοπλάστων.

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὔα λέγονται πρωτόπλαστοι, γιὰ τὴν αὐτοὺς πρῶτους ἔπλασεν ὁ Θεός.

Οἱ πρωτόπλαστοι ζοῦσαν στὸν παράδεισο εὐτυχισμένοι, μὰ ἡ εὐτυχία τους αὐτὴ χάθηκε πολὺ γρήγορα. Ἀπὸ ἀθάνατοι ἔγιναν θνητοὶ κι ἔχασαν γιὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ παραδείσου. Καὶ τὸ πῶς ἔγινε τὸ μεγάλο αὐτὸ κακὸ θὰ δοῦμε ἀμέσως τώρα.

Ὅταν ὁ Θεὸς ἔδωσε στοὺς πρωτοπλάστους γιὰ κατοικία τὸν παράδεισο τοὺς εἶπε νὰ τὸν καλλιεργοῦν καὶ νὰ ζοῦν ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων του. Δείχνοντας τοὺς ὅμως ἓνα δένδρο, ποῦ λεγόταν τὸ δένδρο τῆς γνώσης τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τοὺς εἶπε: «Προσέχτε καλὰ νὰ μὴ φάτε ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ δένδρου αὐτοῦ, γιὰ τὴν ἂν φάτε, θὰ πεθάνετε».

Ἄν ἔτρωγαν ἀπὸ τὸν καρπὸν αὐτὸν θὰ μάθαιναν νὰ

κάνουν και τὸ κακό. Ἐνῶ ὡς τώρα μόνον τὸ καλὸ γνώριζαν νὰ κάνουν. Ὁ Θεὸς λοιπὸν προνοῶντας γιὰ τὴν εὐτυχία τους ἀπαγόρευσε ἐκεῖνο, ποῦ θὰ τοὺς ἔκανε δυστυχησμένους.

Μιὰ μέρα, ποῦ βρισκόταν ἡ Εὐὰ ἀποκάτω ἀπὸ τὸ δένδρου αὐτό, παρουσιάζεται ὁ διάβολος μεταμορφωμένος σὲ φίδι. Ἦταν τυλιγμένο σ' ἕνα κλαρὶ τοῦ δένδρου καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἄρχισε νὰ λήη στὴ Εὐὰ μὲ πονηρία: «Σὰς ἀπαγόρευσε ὁ Θεὸς νὰ φάτε ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ δένδρου γιατί ξέρει ὅτι ἄμα φάτε ἀπ' αὐτὸν θὰ γίνετε σὰν Θεοὶ καὶ θὰ γνωρίζετε τότε τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό».

Ἡ Εὐὰ χωρὶς νὰ σκεφθῆ προτοῦ ἀποφασίση, βλέποντας ὅμως καὶ τοὺς τόσον ὠραίους καρποὺς τοῦ δένδρου πῆρε ἕνα καὶ ἔφαγε. Ἀμέσως ὕστερα τρέχει καὶ δίνει ἀπὸ τὸν καρπὸ στὸν Ἀδὰμ κι ἔφαγε κι αὐτός.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη γίνονται δυστυχεῖς. Δὲν εἶναι πιά ἀθῶοι. Καταλαβαίνουν πῶς ἔγιναν ἄλλοι ἄνθρωποι. Ντροπιάστηκαν ἀμέσως. Αἰσθάνθηκαν ἕνα φόβο νὰ τοὺς κυριεύη. Συλλογίζονταν πῶς θὰ παρυσιασθοῦν ἐμπρὸς στὸ Θεό.

4. Ἡ τιμωρία τῶν πρωτοπλάστων.

Ὁ Θεὸς, ποῦ τὸ μάτι του ὄλα τὰ βλέπει καὶ ἡ σοφία του ὄλα τὰ ξέρει, τὰ εἶδε ὄλα καὶ τὰ 'κουσε.

Πρὸς τὸ δειλινὸ ἔρχεται στὸν παράδεισο καὶ τοὺς φωνάζει νὰ ῥθοῦν ἐμπρὸς του. Μὰ οἱ πρωτόπλαστοι, μόλις ἄκουσαν τὴ φωνὴ του, ἔτρεξαν καὶ κρύφτηκαν ἀνάμεσα στὰ δένδρα τοῦ παραδείσου.

«Ποῦ εἶσαι, Ἀδὰμ»; τοῦ φωνάζει ὁ Θεός.

«Ἄκουσα τὴ φωνὴ σου, εἶπε ὁ Ἀδὰμ τρέμοντας, φοβήθηκα καὶ κρύφτηκα».

«Μὴπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν καρπὸ, ποῦ σου ἀπαγόρευσα νὰ φᾶς;»

«Ἡ Εὐὰ μὲ ξεγέλασε κι ἔφαγα», τοῦ ἀποκρίνεται μὲ ντροπὴ καὶ φόβο.

«Γιατί, Εὐὰ, ἔκαμες αὐτὴ τὴν ἀπάτη;» ρώτησε ὁ Θεός, βλέποντας τὴν νὰ ἔρχεται ξοπίσω τοῦ Ἀδὰμ, «Δὲν φταίω ἐγώ, τοῦ λέει, τὸ φίδι μ' ἀπάτησε»

Ὁ Θεὸς τότε, σὰν ἄκουσε τὴς ἀνόητες δικαιολογίες τους, βγάζει τὴ μεγάλη του ἀπόφαση. «Ἐσύ, λέει στὸ φίδι, νὰ εἶσαι τὸ μόνον καταραμένο ἀπ' ὄλα τὰ ζῶα. Νὰ σέρνεσαι μὲ τὴν κοιλιὰ σου καὶ νὰ τρῶς χῶμα, ὅσο θὰ ζῆς».

«Ἐσύ, Εὐὰ, θὰ ζῆς ἀπὸ τώρα μὲ λύπες καὶ στεναγμούς· μὲ πόνους θὰ γεννᾷς τὰ παιδιὰ σου καὶ θὰ εἶσαι στὴν ἐξουσία τοῦ ἄντρα σου». «Καὶ σύ, Ἀδὰμ, μὲ κόπους νὰ ἐργάζεσαι τὴ γῆ. Μὲ ἀγῶνες καὶ ἴδρωτα νὰ τρῶς τὸ ψωμί σου,

ὥσπου νὰ πεθάνῃς. Χωματένιος εἶσαι καὶ στὸ χῶμα θὰ θαφτῆς μιὰ μέρα».

«Δὲν εἶστε πιά ἀξιοὶ γιὰ τὸν παράδεισο. Φανήκατε ἀχάριστοι σ' ἐμέ. Εἴχατε ὄλα τὰ ἀγαθὰ. Περνούσατε μιὰ εὐτυχισμένη ζωὴ Τώρα φύγετε ἀμέσως ἀπὸ τὸν τόπο τῆς εὐτυχίας σας». Παρουσιάστηκε τότε ἕνας ἄγγελος, κρατώντας ρομφαία (σπαθί) καὶ κατὰ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν παράδεισο.

«Ἡ ἐκδίωξη τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸν παράδεισο».

Μόλις βῆκαν ἔκλεισε ὁ ἄγγελος τὴν πόρτα τοῦ παραδείσου. Καὶ μὲ τὸ κλείσιμο αὐτὸ κλείστηκε γιὰ πάντα κι ἡ εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων.

Ἔστι οἱ πρωτόπλαστοι ἔχασαν τὴν εὐτυχία τους μὲ τὴν ἁμαρτία τους. Ἀπὸ τότε ἄρχισαν οἱ πίκρες καὶ τὰ βάσανα στὸν κόσμο. Γι αὐτὸ ἐμεῖς οἱ ἀπόγονοι τους κληρονομήσαμε τὴν ἁμαρτία τους καὶ τὸ θάνατο.

Ἡ ἁμαρτία αὐτὴ τῶν πρωτοπλάστων λέγεται προπατορική, γιατί ἦρθε ἀπὸ τοὺς προπάτορας μας, τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὔα. Ἀπὸ τὴν ἁμαρτία αὐτὴ μᾶς ἔσωσε, ὅταν ἦρθε στὸν κόσμο, ὁ Σωτῆρας μας Χριστός.

5. 'Ο Κάϊν και ὁ "Αβελ.

'Ο Κάϊν και ὁ "Αβελ ἦταν παιδιά τῶν πρωτοπλάστων. 'Ο Κάϊν ἦταν γεωργός, ὁ "Αβελ βοσκός.

Κάποτε οἱ δύο ἀδερφοὶ πρόσφεραν θυσία στό Θεό. 'Ο Κάϊν ἀπό τοὺς καρπούς τῆς γῆς και ὁ "Αβελ ἀπό τὰ πρωτογέννητα ἀρνάκια τῆς στάνης του.

'Ο Θεός, πού ξέρει τίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων, δέχτηκε μέ εὐχαρίστηση τὴν θυσία τοῦ "Αβελ, ὄχι ὁμως και τὴν θυσία τοῦ Κάϊν. 'Αγανάκτησε τότε γι' αὐτό ὁ Κάϊν πάρα πολὺ και κατσούφιασε.

«Γιατί, Κάϊν, τοῦ εἶπε ὁ Θεός ἀγανάκτησες; "Αν ἦσουν καλὸς ἄνθρωπος, θὰ ἦταν καλόδεκτη ἡ θυσία σου».

'Απὸ τότε ὁ Κάϊν κυριεύτηκε ἀπὸ θανάσιμη ζήλια ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του. Καί μιὰ μέρα εἶπε στὸν "Αβελ νὰ πάνε περίπατο στὴν πεδιάδα. 'Ο ἀπονήρευτος "Αβελ δέχτηκε χωρὶς νὰ ὑποπτευθῆ τὸ κακό, πού κρυβόταν μέσα στὴν καρδιά τοῦ ἀδερφοῦ του. Κι' ἐκεῖ τὸν σκότωσε.

Μὰ τὸ ἀθῶο αἷμα τοῦ "Αβελ τὸν κυνηγάει παντοῦ. Δὲν βρίσκει πουθενὰ ἡσυχία. 'Ο Θεός ὁμως, πού τὸν παρακολουθοῦσε, τὸν σταμάτησε, ἐνῶ ἔτρεχε, και τοῦ λέει: «Ποῦ εἶναι ὁ ἀδερφός σου Κάϊν;»

«Δὲν ξέρω, ἀπαντᾷ μέ αὐθάδεια, μήπως εἶμαι φύλακας τοῦ ἀδερφοῦ μου;

«Τι ἔκαμες κακοῦργε; τοῦ ξαναλέει ὁ Θεός, «Τὸ αἷμα τοῦ ἀδερφοῦ σου φωνάζει ἀπὸ τὴ γῆ και φθάνει ἡ φωνή του σ' ἐμέ στὸν οὐρανό. Νὰ εἶσαι καταραμένος. "Όταν ἐργάζεσαι τὴ γῆ νὰ μὴ σου δίνει τὸν καρπὸ τῆς. Φύγε μακριὰ μου. Πάντα νὰ πλανᾷσαι στενάζοντας και τρέμοντας».

6. 'Ο κατακλυσμός.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ "Αβελ ὁ 'Αδάμ ἀπόκτησε και τρίτο παιδί, τὸν Σῆθ, πού ἦταν ἀγαθὸς και καλός, ὅπως και ὁ "Αβελ. 'Απὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Κάϊν και τοῦ Σῆθ ἄρχισαν νὰ πληθύνονται οἱ ἄνθρωποι.

'Ο Κάϊν και ὁ Σῆθ εἶναι οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Οἱ ἀπόγονοι ὁμως τοῦ Κάϊν ἦταν κακοὶ και ἀσεβεῖς. "Εμοίωσαν μέ τὸν ἀρχηγό τους. 'Ενῶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σῆθ ἦταν καλοὶ και εὐσεβεῖς.

"Υστερα ὁμως ἀπὸ χρόνια και οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σῆθ συναναστράφησαν μέ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Κάϊν κι ἔγιναν κι αὐτοὶ κακοὶ. Καί ἔτσι ὅσο πλήθυνε ὁ κόσμος, τόσο πλήθυνε και ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Δὲ σκέπτονταν τίποτε ἄλλο, παρὰ πὼς νὰ κάνουν τὸ κακό λησμονώντας τὸ Θεό. 'Ο Θεός ὁμως τοὺς ἔδωσε ἀρκετὸ καιρὸ νὰ μετανιώσουν. Τοῦ κάκου

δμως. Αὐτοὶ γίνονταν πρὸ πολὺ κακοί. Ἐποφάσισε τότε ὁ Θεὸς νὰ τοὺς καταστρέψῃ μὲ κατακλυσμὸν. Ξεχώρισε ὁμοίως ἀπὸ τὴν καταστροφή ἕνα καὶ μόνον ἄνθρωπον μὲ τὴν οἰκογένειάν του, τὸ Νῶε. Ὁ Νῶε ἦταν ἄνθρωπος δίκαιος καὶ τέλειος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του. Παρουσιάζεται λοιπὸν ὁ Θεὸς μίαν ἡμέραν πρὸς τὸν Νῶε καὶ τοῦ λέει: «Τὸ τέλος τοῦ κόσμου ἔφτασε. Ἐποφάσισα νὰ τὸν καταστρέψω μὲ κατακλυσμὸν, γιὰτὶ εἶναι γεμάτος ἀδικίες καὶ κακίες. Σὺ καὶ ἡ οἰκογένειά σου μόνον θὰ σωθῆτε. Φτιάσε λοιπὸν ἕνα μεγάλο πλοῖον (κιβωτὸ). Μέσα σ' αὐτὸ θὰ μῆκς ἐσὺ καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά σου. Πάρε μαζί σου καὶ ἕνα ζευγάρι ἀπὸ κάθε εἶδος ζῶα καὶ ἄρκετα τρόφιμα».

Ὁ Νῶε ἀμέσως ἔφτιασε τὴν κιβωτὸν ἀπὸ γερὰ καὶ χονδρὰ ξύλα μὲ σκεπὴν. Καὶ τὴν ἄλειψε ἀπ' ἔξω μὲ πίσσα γιὰ νὰ μὴ μπαίνουν τὰ νερά. Ἐφτιάσε δὲ καὶ μίαν πόρταν ἐν τῇ πλάγιᾳ τῆς κιβωτοῦ, ὅπως τὸν εἶχε ὁδηγήσει ὁ Θεός. Τὸ μῆκος τῆς κιβωτοῦ ἦταν 156 μέτρα, τὸ πλάτος 50 καὶ τὸ ὕψος 30. Ἀφοῦ τελείωσε ἡ κατασκευὴ τῆς, μῆκς ἐστὶν ἐν τῇ κιβωτῷ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειάν του. Δηλαδή τὴν γυναῖκα του, τὰ τρία παιδιὰ του Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ μὲ τὶς νύμφας του. Ἡ στιγμὴ τὴν ὥρα τῆς μεγάλης τιμωρίας ἀρχίζει. Ἀνοίγουν οἱ καταρράχτες τοῦ οὐρανοῦ. Τρομερὴ καὶ ἀδιάκοπη βροχὴ πέφτει. Ποταμοὶ νερὸν σκεπάζουν τὴν γῆν. Ἀστραπεὶς φωτίζουν τὴν ἀγριεμένην φύσιν. Βροντὲς καὶ κεραυνοὶ σχίζουσιν τὸν ἀέρα καὶ τὴν γῆν. Δυστυχία καὶ ἀπελπισία ἀπλώνεται παντοῦ. Τρομερὸ σκοτάδι σκεπάζει τὰ πάντα. Ὅλα καταστρέφονται.

Οἱ ἄνθρωποι ὡς τρελλοὶ τρέχουσιν. Ἀνεβαίνουν ἀπελπισμένοι ἐν τῇ ψηλᾷ δένδρα καὶ μέρη γιὰ νὰ σωθοῦν. Ἀπελπιστικὰς φωνὰς ἀκούονται τῶν πνιγομένων. Τὰ νερά φουσκώνουσιν ἀδιάκοπα. Ὑψώνονται ὄλοένα. Φθάνουσιν εἰς ψηλότερας κορυφὰς τῶν βουνῶν καὶ τὶς ξεπερνοῦν 15 πῆχας ψηλότερα.

Ἡ γενεὰ αὐτὴ ἡ ἁμαρτωλὴ ὄλοτετα χάθηκε. Μόνον ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε πλέει μὲ ἀσφάλεια ἐπάνω ἐν τῇ πλημμυρισμένῃ νερά.

Ὁ κατακλυσμὸς αὐτὸς βάσταξε σαράντα ἡμέρας καὶ σαράντα νύχτας.

7. Ἡ σωτηρία τοῦ Νῶε.

Ἐπεὶ ἀπὸ 150 ἡμέρας τὰ νερά ἀρχίζουν νὰ χαμηλώνουσιν. Καὶ ἡ κιβωτὸς κάθεται ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ βουνοῦ τῆς Ἀρμενίας, Ἀραράτ. Περνοῦν ἀκόμη ἑννιά μῆνες καὶ ὁ Νῶε γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ὅτι ἡ γῆ στεγνώσει, ἀφήνει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν κιβωτὸν ἕνα κόρακας. Ὁ κόρακας ὁμοίως δὲ γύρισε πίσω. Κάθεται ἔξω τρώγοντας πτώματα τῶν πνιγμένων. Ἀφήνει τότε μίαν περιστέρα. Γυρίζει ὁμοίως γρήγορα, γιὰτὶ δὲν εὗρισκε πού νὰ καθίσῃ. Ἐπεὶ ἀπὸ ἑπτὰ ἡμέρας τὴν ξαναστέλνει

καὶ ἐπιστρέφει κρατώντας στὸ στόμα τῆς ἓνα μικρὸ κλωνάρι ἑλιᾶς.

Μετὰ ἑπτὰ μέρες τὴν ξαναστέλνει, μὰ δὲ γύρισε πίσω.

Κατάλαβε τότε ὁ Νῶε ὅτι ἡ γῆ στέγνωσε καὶ ἀμέσως ἔτρεξε κι ἐβγήκε στὴν ἀγαπητὴ γῆ. Καὶ χωρὶς νὰ χάσει καιρὸ κτίζει ἓνα θυσιαστήριο καὶ προσφέρει εὐχαριστήριο θυσία στὸ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία του.

Καὶ τὴ στιγμή, ποὺ οἱ φλόγες τῆς θυσίας ὑψώνονταν στὸν οὐρανό, εἶδε νὰ βγαίνει τὸ πολύχρωμο οὐράνιο τόξο (Ἴρις). Αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ σημάδι τῆς συμφιλίωσης τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Νῶε.

Εὐλογώντας τότε ὁ Θεὸς τὸ Νῶε καὶ τὴν οἰκογένεια του εἶπε: «Νὰ αὐξάνεσθε καὶ νὰ πολλαπλασιάζεσθε ἐπάνω στὴν γῆ. Δὲ θὰ καταστρέψω πιά τὸν κόσμο μὲ κατακλυσμό. Κοιτάχτε τὸ τόξο μου στὸν οὐρανό. Αὐτὸ εἶναι τὸ σημάδι τῆς διαθήκης μου μαζί σου καὶ μὲ τοὺς ἀπογόνους σου».

8. Ὁ πύργος Βαβέλ καὶ ὁ νέος κόσμος.

Ὁ Νῶε ἀφήνει τώρα τὴν κορφή τοῦ Ἄραράτ καὶ προχωρεῖ μὲ τὴν οἰκογένεια του ἀνατολικά. Προχωρεῖ ἀνάμεσα στοὺς ποταμοὺς Εὐφράτη καὶ Τίγρητα καὶ σταματᾷ στὴν πεδινὴ χώρα, τὴ Σενάάρ.

Στὴ χώρα αὐτὴν οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε πλήθυναν ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ σχημάτισαν ἓνα νέον καὶ μεγάλο λαό.

Ἄπ' ἐκεῖ εἶπαν νὰ χωρισθοῦν καὶ νὰ διασπαροῦν σὲ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Ἡ Σενάάρ δὲν τοὺς χωροῦσε πιά.

Προτοῦ χωρίσουν ἄρχισαν νὰ κτίζουν ἓνα πύργο, ποὺ θὰ ἔφθανε τὸ ὕψος του μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Φαντάζονταν ὅτι μὲ τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ ἀποκτοῦσαν ἑνδοξον ὄνομα. Καὶ ὅτι βλέποντας το ἀπὸ τὰ πιὸ μακρινὰ μέρη, ποὺ θὰ πήγαιναν, θὰ θυμόνταν τὶς πρώτες σχέσεις των. Καὶ δὲν θὰ φοβόνταν πιά, ἂν ὁ Θεὸς ἀποφάσιζε νὰ κάμη καὶ ἄλλον κατακλυσμό.

Ὁ Θεὸς βλέποντας τὴν ὑπερηφάνεια καὶ ἀσέβεια τοὺς ἐσύγχυσε τὶς γλώσσες τοὺς καὶ δὲν μπόρεσαν πιά νὰ συννενοηθοῦν. Καὶ ἔτσι τὸ ἔργον τοὺς ματαιώθηκε.

Ἡ σύγχυση αὐτὴ τῆς γλώσσας λέγεται Βαβέλ. Καὶ στὸ μέρος τοῦ πύργου κτίστηκε ὕστερα ἡ ξακουσμένη πόλη Βαβυλῶν.

Ἀπὸ τότε σχηματίστηκαν οἱ διάφορες γλώσσες τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ διάφοροι λαοί, ποὺ σκορπίστηκαν σ' ὅλη τὴ γῆ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ, οἱ Σημίτες, διεσπάρησαν στὴν Ἀσία καὶ σχημάτισαν τοὺς Σημιτικούς λαούς.

Οἱ Χαμίτες ξαπλώθηκαν στὴν Ἀφρικὴ καὶ σχημάτισαν τοὺς Χαναναίους λαούς.

Οί 'Ιαφεθίτες ἐπῆγαν στήν Εὐρώπη καί σχημάτισαν τοὺς 'Ιαπετικούς λαούς.

Στήν Αὐστραλία καί στήν 'Αμερική πῆγαν ἀργότερα.

"Ὅλοι αὐτοὶ οἱ λαοὶ ἔκαμαν σιγὰ σιγὰ πολιτεῖες καί βασιλεια. Καί τὰ πιὸ ἀρχαῖα βασίλεια ἦταν ἡ Βαβυλωνία, ἡ 'Ασσυρία, ἡ Αἴγυπτος καί ἡ Χαναάν. Αὐτῆς τῆς χώρας τῆς Χαναάν, ἀπ' ἐδῶ καί πέρα θά μάθουμε τὴν ἱστορία τοῦ λαοῦ της.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

Πατριάρχες λέγονταν οι άρχηγοί τῶν οικογενειῶν, πού κάθε μία ἀπ' αὐτὲς σιγὰ σιγὰ μεγάλωνε καὶ γινόταν φυλὴ ἢ πατριά.

Οἱ πατριάρχες ζοῦσαν σὲ σκηνές καὶ ἦταν ποιμένες. Συχνὰ ἄλλαζαν τόπους κατοικίας γιὰ νὰ βρῖσκουν τροφὲς γιὰ τὰ πρόβατά τους.

Ἦταν ἄνθρωποι ἀπλοῖκοι καὶ σέβονταν τὸ Θεό.

Οἱ λαοί, πού ξαπλώθηκαν, ὅπως εἶπαμε παραπάνω, σὲ διάφορες χώρες, ὕστερα ἀπὸ χρόνια, εἶχαν λησμονήσει τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ λάτρευαν τὰ εἰδῶλα, δηλαδὴ τὰ κτίσματα γιὰ Θεούς. Ἦταν εἰδωλολάτρες. Σκέφθηκε λοιπὸν τότε ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ ἓνα νέο λαό, πού νὰ λατρεύῃ ἓνα καὶ μόνον ἀληθινὸ Θεὸ καὶ νὰ φυλάῃ πιστὰ τὸ θέλημά του. Κ' ἀπ' αὐτὸ τὸ λαὸ ὕστερα νὰ ξαπλωθῇ σ' ὄλον τὸν κόσμον ἢ ἀληθινὴ πίστη.

Ἰδρυτὴ καὶ ἀρχηγὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ διάλεξε ὁ Θεὸς τὸν Ἀβραάμ, πού ἔγινε ἓνας ἀπὸ τοὺς πῖο σπουδαίους πατριάρχες.

9. Ὁ Ἀβραάμ στὴ Χαναάν.

Ὁ Ἀβραάμ ζοῦσε τότε στὴ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας. Παρουσιάζεται λοιπὸν μιὰ μέρα σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει: «Ἀβραάμ, ἄφησε τὴν πατρίδα σου καὶ τὸ σπίτι σου καὶ πήγαινε στὴ χώρα, πού θὰ σοῦ δείξω. Ἐκεῖ θὰ σὲ εὐλογήσω. Θὰ σὲ κάμω ἀρχηγὸ μεγάλου λαοῦ. Θὰ δοξάσω τὸ ὄνομα σου. Καὶ μὲ τὴ γενιά σου θὰ εὐλογηθοῦν ὄλοι οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς γῆς».

Ὁ Ἀβραάμ ὑπάκουσε ἀμέσως στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἀφήνει τὴν πατρίδα του, τὸ σπίτι του, τὰ χωράφια του καὶ φεύγει γιὰ τὴν Χαναάν, γιὰτὶ σ' αὐτὴν τὴν χώρα τοῦ ἔδειξε ὁ Θεὸς νὰ πάῃ.

Πῆρε μαζί του τὴν γυναῖκα του τὴν Σάρρα, καὶ τὸν ἀνι-

ψιό του τὸ Λῶτ, πού πολὺ τὸν ἀγαποῦσε, γιατί δὲν εἶχε δικό του παιδί.

Ὁλόκληρο καρβάνι ἀπὸ δούλους καὶ βοσκούς μὲ πολλὰ πρόβατα καὶ ζῶα τοὺς ἀκολουθοῦσε. Περνώντας τὸν Εὐφράτη ποταμὸ φθάνει στὴ Συρία. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ περνᾷ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ κατεβαίνει στὴ Χαναάν. Καὶ φθάνει εἰς τὴν τοποθεσίαν Συχέμ, ὅπου ξαναπαρουσιάζεται σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ ὑπόσχεται πάλι ὅτι θὰ τὸν κάμῃ ἀρχηγὸ μεγάλου λαοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θὰ γεννηθῆ μιά μέρα ὁ Χριστός.

Ἐκεῖ ἴδρυσε θυσιαστήριον κι ἔστησε τὴ σκηνή του πρὸς δυσμὰς τῆς πόλης Βαιθήλ. Οἱ εἰδωλολάτρες κάτοικοι τῆς Χαναάν, οἱ Χαναανοὶ, τὸν ὀνόμασαν Ἑβραῖο, πού ξηγιέται περάτης, γιατί πέρασε τὸν ποταμὸ καὶ ἦρθε ἀπὸ τὴν πέρα χώρα τοῦ Εὐφράτη ποταμοῦ. Ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτὸ λέγονται Ἑβραῖοι καὶ ὄλοι οἱ ἀπόγονοι του.

10. Ὁ χωρισμὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς κι ἔγινε μεγάλη πείνα στὴ χώρα αὐτὴ καὶ ὁ Ἀβραάμ μὲ τὸ Λῶτ καὶ τὴν οἰκογένειά του πῆγαν στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ ἔμειναν ἀρκετὸ καιρὸ καὶ ἀπόκτησαν πολλὰ πρόβατα καὶ ἄλλα ζῶα καὶ σκηνές. Καί, ὅταν ἔπαυσεν ἡ πείνα, γύρισαν στὴ Χαναάν, στὸν τόπο ὅπου ἔμειναν προτῆτερα.

Ὁ τόπος ὅμως αὐτὸς τώρα δὲν τοὺς χωροῦσε γιὰ νὰ μένουν μαζί. Μὰ καὶ οἱ βοσκοὶ τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ φιλονικοῦσαν κάθε μέρα. Γιατί τὰ λιβάδια τοῦ τόπου αὐτοῦ δὲν ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ βόσκουν τόσα κοπάδια ποιμνίων.

Ὁ Ἀβραάμ τότε κάλεσε τὸ Λῶτ καὶ τοῦ ἔπε: «Ἀγαπημένη μου ἀνιψιέ, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ γίνουμε ἐχθροὶ ἀναμεταξύ μας γιὰ τὴν τροφή τῶν προβάτων μας. Εἶναι φρόνιμο νὰ χωρίσουμε. Ἐμπρὸς σου εἶναι ὅλη ἡ χώρα. Διάλεξε τὸν τόπο πού σ' ἀρέσει. Ἄν ἐσὺ πᾶς δεξιά, ἐγὼ θὰ πάω ἀριστερά. Ἄν πᾶς ἀριστερά, ἐγὼ πάω δεξιά».

Ὁ Λῶτ διάλεξε τὴν πεδιάδα τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρων, πού ἦταν πολὺ εὐφορη, γιατί τὴν ἔβρεχε ὁ Ἰορδάνης ποταμός.

Ὁ Ἀβραάμ πῆγε στὴν πόλη Χεβρών, ὅπου ἔκτισε θυσιαστήριον καὶ πρόσφερε θυσία στὸ Θεό.

Ἦταν τότε ὁ Ἀβραάμ 82 χρονῶ κι ὁ Θεὸς τοῦ ὑπόσχεθηκε ὅτι θ' ἀποκτήσῃ παιδί, πού τόσο τὸ πιθυμοῦσε, γιὰ νὰ τὸν διαδεχθῆ στὴν πατριαρχία.

11. Ἡ καταστροφή τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Λώτ.

Μόνον ὁ Λώτ με τὴν οἰκογένειά του ζοῦσαν στὸν τόπο αὐτὸν με ἀγάπη καὶ πίστη στὸ Θεό. Ὅλοι οἱ ἄλλοι κάτοικοι ἦταν πάρα πολὺ ἁμαρτωλοὶ καὶ κακοί. Δὲ φοβόνταν καθόλου τὸ Θεό.

Μιά μέρα πρὸς τὰ μεσάνυχτα παρουσιάζονται δύο ἄγγελοι στὸ Λώτ καὶ τοῦ λένε: «Ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ καταστρέψουμε τὴν πόλη αὐτήν. Ἡ ἁμαρτία τῶν κατοίκων της ἔφθασε ἕως τὸν οὐρανό. Πάρε μαζί σου τὴν γυναίκα σου καὶ τίς δύο κόρες σου καὶ φύγε ἀμέσως γιὰ νὰ μὴ χαθῆς καὶ σὺ μαζί με αὐτοὺς τοὺς ἁμαρτωλοὺς».

Καὶ τὴν αὐγὴ, ποὺ ἐτοιμάζονταν νὰ φύγουν, παρουσιάζεται ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέει: «Μὴ κοιτάξης ὀπίσω σου καὶ μὴ σταθῆς σὲ κανένα μέρος τῶν περιχώρων» πῆγαινε γρήγορα πρὸς τὸ ὄρος διὰ νὰ μὴ χαθῆς».

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα, ποὺ εἶχαν ξεκινήσει νὰ φεύγουν, κι ὁ Θεὸς ἔριξε στὸν τόπο αὐτὸ φωτιά καὶ θειάφι κι ἄρχισε ὁ τόπος αὐτὸς νὰ καίεται. Κρότοι τρομεροὶ ἀκούονταν ἀπὸ τὰ σπίτια ποὺ γκρεμιζόνταν καὶ φωνές τῶν καιομένων.

Ἡ γυναίκα τότε τοῦ Λώτ γυρίζει πίσω της νὰ δῆ ἀπὸ περιέργεια καὶ μένει ἀμέσως ἀκίνητη ὡσὰν στήλη ἀλατιοῦ (στήλη ἄλατος).

Ὅλη ἐκεῖνη ἡ ὥρα ἡ χώρα βούλιαξε καὶ στὴ θέση της φανερώθηκε μιὰ λίμνη. Σῶζεται μέχρι σήμερα καὶ λέγεται Νεκρὰ Θάλασσα.

Ὁ Ἰσαάκ.

Ὁ Ἀβραάμ, σὰν ἀρχηγὸς ποὺ ἦταν μεγάλου λαοῦ, ἀπόκτησε μεγάλη δύναμη καὶ πολλὰ πλοῦτη. Ἦταν τότε 99 χρονῶ καὶ ἡ γυναίκα του ἦ Σάρρα 90.

«Τί με ὠφελοῦν», ἔλεγε, «τὰ πλοῦτη καὶ ἡ δύναμή μου, ἀφοῦ παιδιὰ δὲν ἔχω;»

Ὁ Θεὸς τώρα ἐκτελεῖ τὴν ὑπόσχεση, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει, καὶ ἡ γριά Σάρρα γέννησε ἓνα παιδί καὶ τὸ ὀνόμασαν Ἰσαάκ.

Ἡ χαρὰ τῶν γονέων ἦταν μεγάλη καὶ δοξολογοῦσαν τὸ Θεό.

Ὁ Ἰσαάκ ὄσο μεγάλωνε, τόσο περισσότερο ἀγαπιόταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰτὶ ἀγαποῦσε τὸ Θεὸ καὶ ὑπάκουε στοὺς γονεῖς του. Ἦταν ἀκόμη πολὺ ἐργατικὸς καὶ με τὴν ἐργατικότητά του αὔξησε πιὸ πολὺ τὴν πατρικὴ περιουσία.

12. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ.

Ὅταν ἦταν εἴκοσι χρονῶ ὁ Ἰσαάκ, παρουσιάζεται ὁ Θεὸς στὸν Ἀβραάμ καὶ τοῦ λέει. «Πάρε τὸ μονάκριβο καὶ ἀγαπητὸ σου παιδί καὶ πήγαινε στὸ βουνὸ Μωρία καὶ ἐκεῖ θυσίασε το».

Στὴ δύσκολη αὐτὴ θέση ὁ Ἀβραάμ προτίμησε νὰ ὑπακούσῃ στὴν διαταγὴ τοῦ Θεοῦ.

Πῆρε τότε τὸν Ἰσαάκ, φορτωμένον μὲ τὰ ξύλα γιὰ τὴ φωτιά τῆς θυσίας καὶ ξεκίνησαν πρὸς τὸν τόπο, ποῦ τοῦ ὑπέδειξε ὁ Θεός.

Σὰν ἔφθασαν, ὁ Ἰσαάκ δὲν ἔβλεπε πουθενὰ τὸ σφάγιο καὶ ἀπορώντας λέει στὸν πατέρα του: «Ποῦ εἶναι, πατέρα, τὸ πρόβατο τῆς θυσίας;».

Τὰ ἀθῶα αὐτὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ του τοῦ ράγιζαν τὴν καρδιά.

Καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ καμιὰ ἀπάντηση τὸν δένει χειροπόδαρα καὶ τὸν ρίχνει ἐπάνω στὸ θυσιαστήριο.

Καταλαβαίνει τώρα ὁ Ἰσαάκ ὅτι αὐτὸς ἦταν τὸ σφάγιο, μὰ δὲ φέρει καμιὰ ἀντίσταση στὴ θέληση τοῦ πατέρα του. Μὰ τὴ στιγμὴ, ποῦ ὁ Ἀβραάμ ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του γιὰ νὰ σφάξῃ τὸ παιδί του, κάποιος ἀπὸ πίσω του τοῦ κράτησε τὸ χέρι. Γυρίζει ἀμέσως καὶ βλέπει ἕνα ἄγγελο. «Μὴ, Ἀβραάμ, τοῦ λέει, σφάξῃς τὸ παιδί σου. Ἀπόδειξες πῶς σέβασαι τὸ Θεό. Καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη σου σ' Αὐτὸν δὲ λογάριασες τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ σου. Γ' αὐτὸ ὁ Θεὸς θὰ πληθύνῃ τοὺς ἀπογόνους σου, σὰν τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ καὶ σὰν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας. Καὶ μὲ ἕνα ἀπ' αὐτοὺς θὰ εὐλογηθοῦν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς».

Εἶδε τότε ὁ Ἀβραάμ κατὰ τύχην μὲς στὸ δάσος ἕνα κριάρι, πιασμένο ἀπὸ τὰ κέρατα σ' ἕνα πυκνόκλαδο πριναρί. Τὸ πήρε καὶ τὸ πρόσφερε θυσία ἀντὶ τοῦ παιδιοῦ του.

13. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

Ἡ Σάρρα πέθανε σὲ ἡλικία 127 χρονῶν καὶ ὁ Ἀβραάμ τὴν ἔθαψε σ' ἕνα σπήλαιον στὴν πόλιν Χεβρών, ποῦ τ' ἀγόρασε γιὰ οἰκογενειακό του τάφο. Καὶ σὰν ἔφθασε ὁ Ἰσαάκ στὴν ἡλικία 40 χρονῶ ἀποφάσισε ὁ γέρος πατέρας του νὰ τὸν παντρέψῃ.

Ἐκάλεσε τότε τὸν πιστό του ἐπιστάτη Ἐλιέζερ καὶ τοῦ εἶπε: «Πήγαινε στὴ Μεσοποταμία. Ὁ Θεός, ποῦ μὲ πήρε ἀπὸ τὸ πατρικὸ μου σπίτι καὶ ἀπὸ τὴν πατρίδα μου, αὐτὸς θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ βρῆς ἐκεῖ τὴν κατάλληλη γυναίκα γιὰ τὸ παιδί μου».

Ὁ Ἐλιέζερ ὑπάκουσε ἀμέσως. Πῆρε μαζί του δέκα κα-

μήλες, τις φόρτωσε με πλούσια δώρα και ξεκίνησε για τη Μεσοποταμία.

Όταν έφθασε έξω από την πόλη Χαρράν της Μεσοποταμίας, σταμάτησε κοντά σ' ένα πηγάδι. Εκεί έρχονταν πολλά κορίτσια και έπαιρναν νερό. Κάθισε εκεί κι άρχισε να προσεύχεται λέγοντας : «Φώτισέ με, Θεέ μου, να βρω μια καλή κόρη για γυναίκα του 'Ισαάκ. Κάνε με να καταλάβω ότι θα είναι εκείνη, που θα ζητήσω απ' αυτήν νερό. Κ' εκείνη όχι μόνο θα μου δώσει, μ'α θα ποτίση και τις καμήλες μου».

Και προτού τελειώσει τη προσευχή του να κι έρχεται μια πολύ όμορφη κόρη να πάρη νερό έχοντας τη στάμνα στον ώμο της. Αφού γέμισε τη στάμνα της και έτοιμάζοταν να φύγη, την πλησίασε ο 'Ελιέζερ και της είπε : «Δώσ' μου, σέ παρακαλώ να πιω λίγο νερό από τη στάμνα σου». Κ' εκείνη έδωσε άμέσως και πρόθυμα σ' αυτόν νερό να πιη και πότισε και τις καμήλες του. 'Ο 'Ελιέζερ κατάλαβε άμέσως τότε ότι αυτή ήταν για γυναίκα του 'Ισαάκ. Της έδωσε τότε πλούσια δώρα και τη ρώτησε ποιανού είναι κόρη : «Είμαι, του είπεν κόρη του Βαθουήλ. Στο σπίτι μου, υπάρχει μέρος να περάσης τὸ βράδυ και τροφές για τις καμήλες σου. Κι έτρεξε σπίτι της και διηγήθηκε ότι της συνέβηκε.

'Ο Βαθουήλ ήταν γιός του Ναχώρ, αδερφού του 'Αβραάμ. 'Ο αδερφός της, ο Λάβαν, έτρεξε τότε και τὸν πήρε σπίτι του και τοῦ έτοίμασε δείπνο. 'Ο 'Ελιέζερ διηγήθηκε σ' αυτούς όλα όσα συνέβησαν και οί λόγοι του συγκίνησαν άληθινά τους γονεῖς της κόρης. «'Αληθινά και φανερά βλέπουμε, έλεγαν, πως είναι θέλημα Θεοῦ να γίνη η κόρη μας, η Ρεβέκκα, γυναίκα του 'Ισαάκ».

'Η Ρεβέκκα, που την ρώτησαν, αν θέλη να γίνη γυναίκα του 'Ισαάκ, δέχτηκε.

Της χάρισε τότε ο 'Ελιέζερ άσημένια και χρυσά στολίδια και ένδύματα καθώς και στὸν αδερφό της και τη μητέρα της άλλα πολύτιμα πράγματα.

Έφαγαν έπειτα και ήπιαν διασκεδάζοντας όλην τη νύχτα. Και τὸ πρωί παίρνει ο 'Ελιέζερ τη Ρεβέκκα και φεύγουν δια την Χαναάν.

'Ο 'Ισαάκ, που περίμενε άνυπόμονα τὸν έρχομό του 'Ελιέζερ, ήταν μια μέρα έξω στην πεδιάδα. Κι εκεί, τη στιγμή που προσεύχεται, βλέπει να έρχονται καμήλες κ' έτρεξε πρὸς τὰ εκεί. 'Η Ρεβέκκα, όταν έμαθε από τὸν δοῦλον ότι αυτός, που τρέχει είναι ο 'Ισαάκ, κατέβηκε άμέσως από την καμήλα.

'Ο 'Ισαάκ τότε την πήρε και την όδήγησε στην σκηνή του πατέρα του, που την υποδέχτηκε με μεγάλη χαρά.

Έζησε ο 'Αβραάμ λίγον καιρό άκόμη, έπειτα από τους γάμους του 'Ισαάκ και της Ρεβέκκας και πέθανε σε ηλικία 175 χρονῶ. Και θάφτηκε στὸν ίδιο τάφο, που είχε θαφτή προητέρα και η Σάρρα.

Ὁ Ἰακώβ.

Ὁ Θεὸς ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ἀβραάμ παρουσιάστηκε στὸν Ἰσαάκ, κι ἀφοῦ τὸν εὐλόγησε, τοῦ ἐπανελάβε τὴν ὑπόσχεση, ποῦ εἶχε δώσει καὶ στὸν πατέρα του. Ὅτι ἀπ' αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπογόνους του θὰ ῥθῆ μιὰ μέρα ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου. Ὁ Ἰσαάκ ἀπόκτησε δύο παιδιὰ δίδυμα, τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Ἦταν τότε ὁ Ἰσαάκ 60 χρονῶ.

Ὁ Ἡσαῦ γεννήθηκε πρῶτα (πρωτότοκος). Οἱ πρωτότοκοι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ κληρονομοῦν τὸν πατέρα τους καὶ ἡ κληρονομία αὐτὴ λεγόταν πρωτοτόκια. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους γίνονταν πατριάρχες, ἀφοῦ πρῶτα ἔπαιρναν καὶ τὴν πατρικὴ εὐλογία.

Ὁ Ἡσαῦ ἀγαποῦσε πολὺ τὸ κυνήγι. Ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε τὴν ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ Ἡσαῦ ἦταν πολὺ ζωηρὸς στοὺς τρόπους του, ἐνῶ ὁ Ἰακώβ ἦταν μαλακὸς καὶ ἡσυχος.

Ὁ Ἰσαάκ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἡσαῦ, γιατί αὐτὸς ἦταν πρωτότοκος καὶ γιατί τὸ κυνήγι ποῦ τοῦ ἔφερνε, ἦταν τὸ καλύτερο τοῦ φαγητοῦ.

Ἡ Ρεβέκκα ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἰακώβ, γιατί ἔμενε τὸν περισσότερο καιρὸ μαζὶ της καὶ τὴ βοήθησε στίς δουλιές τοῦ σπιτιοῦ. Ἦταν ὁμοῦ καὶ ἄλλος λόγος. Τῆς εἶχε φανερώσει κάποτε ὁ Θεὸς ὅτι ὁ Ἰακώβ θὰ ἔπαιρνε τὰ πρωτοτόκια καὶ τὴν πατρικὴ εὐλογία.

Μιὰ μέρα μάλιστα ἔδειξε ὁ ἴδιος ὁ Ἡσαῦ, πὼς δὲν ἦταν ἄξιος οὔτε γιὰ τὰ πρωτοτόκια οὔτε καὶ γιὰ τὴ πατρικὴ εὐλογία.

Εἶχε γυρίσει ἀποκαμωμένος καὶ πεινασμένος ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ βρῆκε τὸν ἀδερφό του νὰ μαγειρεύῃ φακὴ. Τοῦ ζήτησε ἓνα πιάτο καὶ ὁ Ἰακώβ τοῦ ἔδωσε.

Μὰ μὲ τὸ πιάτο αὐτὸ ὁ Ἰακώβ ἀγόρασε ἀπὸ τὸν Ἡσαῦ τὰ πρωτοτόκια του.

Ὁ Ἰσαάκ εἶχε πιά τώρα γεράσει. Ἦταν 137 χρονῶ καὶ δὲν ἔβλεπε. Ἐκάλεσε μιὰ μέρα τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ ἔπε «Ἐγέρασα πιά παιδί μου, δὲν βλέπω, μὰ καὶ δὲν ξέρω τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου μου. Πήγαινε νὰ κυνηγήσης καὶ ἐτοίμασε μου φαγητὸ ἀπὸ καλὸ κυνήγι καὶ ἔλα ἔπειτα νὰ σὲ εὐλογήσω».

Μόλις ἔφυγε ὁ Ἡσαῦ, ἡ Ρεβέκκα, ποῦ τ' ἄκουσε ὅλα ἔστειλε τὸν Ἰακώβ, κι ἔφερε δύο ἐρίφια (κατοικάκια). Μ' αὐτὰ ἐτοίμασε ἓνα καλὸ φαγητὸ διὰ τὸν Ἰσαάκ. Ἐντυσε ἔπειτα τὸν Ἰακώβ μὲ τὰ ροῦχα τοῦ Ἡσαῦ καὶ τοῦ σκέπασε τὰ χέρια καὶ τὸ λαιμὸ του μὲ τὸ δέρμα τῶν ἐριφίων. Ἐκαμε αὐτὸ γιὰ νὰ φαίνεται μαλλιαρὸς, ὅπως ἦταν ὁ Ἡσαῦ: «Πήγαινε τώρα, τοῦ ἔπε, στὸν πατέρα σου, πάρε καὶ τὸ φαγητὸ καὶ προσπάθησε νὰ πάρῃς τὴν εὐλογία».

Πῆγε ἀπὸ κοντὰ καὶ ἡ Ρεβέκκα. Ἐμεῖνε ὁμοῦ ὀλίγο πάρα πίσω γιὰ νὰ προσέχη ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς σκηνῆς μήπως φθάσῃ ὁ Ἡσαῦ.

«Πατέρα, τοῦ λέει ὁ Ἰακώβ, σοῦ ἔφερα τὸ κυνήγι, φάγε καὶ δώσε μου τὴν εὐλογία σου». Ὁ Ἰσαὰκ κάτι ὑποπετεύθηκε ἀπὸ τὴ φωνὴ του καὶ, ἀφοῦ τὸν ψηλάφησε, τοῦ ἔπε: «Τὰ χέρια σου εἶναι χέρια Ἡσαῦ, μὰ ἡ φωνὴ σου εἶναι φωνὴ Ἰακώβ». Τὸν ξαναρωτᾷ, ἂν εἶναι ὁ Ἡσαῦ, γιὰ νὰ βεβαιωθῆ καὶ ὁ Ἰακώβ ἀποφασιστικά τώρα τοῦ ἀπαντᾷ ὅτι εἶναι πραγματικά ὁ Ἡσαῦ.

Τότε ὁ Ἰσαὰκ, ἀφοῦ ἔφαγε ἀπὸ τὸ φαγητό, τοῦ ἔπε: «Πλησίασε τώρα καὶ φιλῆσέ με παιδί μου». Καὶ τὴν στιγμὴν, ποῦ τὸν φιλοῦσε, αἰσθάνθηκε ὁ Ἰσαὰκ τὴν ὁσμὴ τῶν ἐνδυμάτων τοῦ Ἡσαῦ καὶ πίστευσε ὅτι αὐτὸς πραγματικά εἶναι. «Ἰδοῦ, εἶπε, ἡ ὁσμὴ τῶν φορεμάτων σου εἶναι ὡς ἡ ὁσμὴ τῆς παιδιάδας, ποῦ τὴν εὐλόγησε ὁ Κύριος. Εἶθε νὰ σοῦ διῆθ ὁ Θεὸς ἀπ' ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς. Νὰ σὲ ὑπακούουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ σὲ προσκυνοῦν. Καταραμένος νὰ εἶναι ὅποιος σὲ καταριέται, καὶ εὐλογημένος ὅποιος σὲ εὐλογεῖ. Ὁ Ἰακώβ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἀπάτησαν ἔτσι τὸν γέρο Ἰσαὰκ. Δὲν ἔμειναν ὁμῶς ἀτιμώρητοι. Γιὰ πολλὰ χρόνια ὕστερα ὑπόφεραν πολλὰ καὶ οἱ δύο τους.

14. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰακώβ.

Μόλις ὁ Ἰακώβ βγῆκε ἀπὸ τὴν σκηνὴ νὰ καὶ φθάσει ὁ Ἡσαῦ φέρνοντας τὸ κυνήγι.

Ἐτοιμάζει ἀμέσως τὸ φαγητό καὶ προσφέροντάς το στὸν πατέρα του τοῦ λέει: «Πατέρα, σοῦ ἔφερα τὸ φαγητό, ποῦ σ' ἄρρσει. Φάγε καὶ δώσ' μου τὴν εὐλογία σου». «Ποιὸς εἶσαι σὺ; εἶπε ὁ Ἰσαὰκ. «Ἐγὼ εἶμαι τὸ παιδί σου, τὸ πρωτότοκο, ὁ Ἡσαῦ».

Τότε κατάλαβε ὁ Ἰσαὰκ τὴν ἀπάτη καὶ περίλυπος τοῦ λέει: «Ἦρθε ὁ ἀδερφός σου, καὶ πήρε τὴν εὐλογία μου». Δὲν μποροῦσε, σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τότε, τὰ ξαναδώσει νέα εὐλογία.

Ὁ Ἡσαῦ ἔκλαυσε πολὺ καὶ μισοῦσε ἀπὸ τότε τὸν Ἰακώβ καὶ ἔλεγε μονολογώντας «Οἱ μέρες τοῦ θανάτου τοῦ πατέρα μου πλησιάζουν. Τότε θέλω φονεύσει τὸν ἀδερφόν μου Ἰακώβ.

Ἡ Ρεβέκκα, ποῦ ἔμαθε τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἡσαῦ, τρέχει τρομαγμένη στὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ λέει: «Σήκω καὶ φύγε γρηγορὰ εἰς Χαρρὰν πρὸς τὸν ἀδερφόν μου τὸν Λάβαν». Ἀρχίζει τώρα ἡ τιμωρία του.

Ἀναγκάζεται νὰ φύγει μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς. Τιμωρεῖται καὶ ἡ Ρεβέκκα γιὰτὶ ἀναγκάζεται νὰ χωρισθῆ ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο της παιδί. Μετανιώνει δι' ὅσα ἔγιναν, μὰ εἶναι πιά ἀργά.

Ὁ Ἰακώβ μετανιωμένος καὶ αὐτὸς φεύγει ζητώντας τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ μακρινό του ταξίδι.

Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας σταμάτησε κάπου στὴν πε-

διάδα και κουρασμένος καθώς ήταν, ξάπλωσε να κοιμηθῆ βάζοντας μιὰ πέτρα γιὰ προσκέφαλό του.

Στὸν ὕπνο του βλέπει μιὰ πολὺ ψηλὴ σκάλα, πού ἡ κορφή της ἄγγιζε τὸν οὐρανὸ καὶ ἡ βάση της τὴ γῆ. Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνεβοκατέβαιναν σ' αὐτὴν κι ὁ Θεὸς στεκόταν στὸ σκαλοκέφαλο. «Ἐγὼ εἶμαι, τοῦ εἶπε, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ. Τὴ γῆ, ὅπου κοιμᾶσαι, θὰ δώσω σ' ἐσέ καὶ στοὺς ἀπογόνους σου καὶ μ' αὐτοὺς θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλές τῆς γῆς. Νὰ ἐγὼ εἶμαι μαζὶ σου καὶ θὰ σὲ φυλάω, ὅπου κι' ἂν πᾶς, καὶ θὰ σὲ φέρω πίσω στὴ γῆ αὐτὴ μιὰ μέρα.

Ὁ Ἰακώβ ξύπνησε τρομαγμένος καὶ εἶπε: «Πόσο φοβερὸς εἶναι ὁ τόπος αὐτός! Ἀλήθεια ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ μεγάλη πύλη τοῦ οὐρανοῦ». Ἐστήλωσε τότε τὴν πέτρα, πού τὴν εἶχε γιὰ προσκέφαλο, κι' ἔχυσε ἄπάνω σ' αὐτὴν λάδι γιὰ νὰ δείξη ὅτι ἅγιος εἶναι ὁ τόπος αὐτός. Καὶ ὀνόμασε τὸν τόπο αὐτὸν Βαιθήλ, πού θὰ πῆ οἶκος Θεοῦ.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὶ, προτοῦ νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ, εὐχήθηκε στὸν Θεὸ νὰ τὸν ἀξιῶσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του καὶ στὸ μέρος αὐτὸ νὰ κάμῃ ἓνα θυσιαστήριο.

Ἐπειτα ἀπὸ μέρες ἔφθασε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη Χαρρὰν κοὶ στάθηκε κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι. Ἐκεῖ βρίσκονταν πολλοὶ βοσκοὶ μὲ τὰ κοπάδια τους καὶ πότιζαν μὲ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ τὰ πρόβατά τους.

Ὁ Ἰακώβ τοὺς ρώτησε, ἂν ξέρουν τὸ Λάβαν, κ' ἐκεῖνοι τοῦ δειξαν τὴν κόρη του, τὴν Ραχήλ, πού ἦταν ἐκεῖ μὲ τὰ πρόβατά της. Τρέχει ἀμέσως κοντὰ της καὶ κλαίοντας ἀπὸ τὴ χαρὰ του, τῆς λέει ποιὸς εἶναι. Καὶ ἡ Ραχήλ φέρνει τρέχοντας στοὺς γονεῖς της τὴν εὐχάριστη εἶδηση. Ὁ Λάβαν ἔτρεξε ἀμέσως νὰ τὸν ὑποδεχτῆ. Καὶ μόλις τὸν ἀντάμωσε, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ἔφερε σπίτι του. Ὁ Λάβαν εἶχε κι' ἄλλην κόρη μεγαλύτεραν ἀπὸ τὴν Ραχήλ, τὴν Λείαν.

Ὁ Ἰακώβ ἀγάπησε τὴν Ραχήλ καὶ γιὰ νὰ τὴν πάρῃ γυναίκα του ἀναγκάστηκε νὰ δουλεύῃ σκληρὰ ἐφτὰ χρόνια. Πάνω στὸ γάμο ὅμως τὸν γέλασε ὁ Λάβαν καὶ τοῦ δῶσε τὴν Λείαν. Ἦταν σκεπασμένη μὲ πυκνὸ πέπλο καὶ δὲν τὴν ἀναγνώρισε. Ἐργάστηκε ἔπειτα ἄλλα ἐφτὰ χρόνια καὶ πῆρε γιὰ δευτέρη γυναίκα του καὶ τὴ Ραχήλ.

15. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰακώβ ἔμεινε στὴν Χαρρὰν 20 ὀλόκληρα χρόνια, ἔγινε πολὺ πλούσιος καὶ ἀπόκτησε δώδεκα παιδιά. Τὸν Ρουβὴμ, Συμεὼν, Δάν, Λευὶ, Νεφθαλεὶμ, Ἰούδα, Γάδ, Ἰσάχαρ, Ἀσήρ, Ζαβουλὼν, Ἰωσήφ καὶ τὸν Βενιαμίν, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε στὴν Χαναάν. Ἀπὸ τὰ δώδεκα αὐτὰ παιδιά σχηματί-

στηκαν ἔπειτα οἱ δώδεκα φυλές τῶν Ἑβραίων, Στὸ μακρὸ αὐτὸ διάστημα δὲν εἶχε ξεχάσει ποτὲ τὴν πατρίδα καὶ τὴν οἰκογένειά του. Καὶ μιὰ μέρα ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ στὴ Χαναάν. Σκεπτόταν ὁμως τὸν Ἡσαῦ πῶς θὰ τὸν ξαναδῆ.

Παίρνει λοιπὸν τὴν οἰκογένειά του, τὰ κοπάδια του καὶ τοὺς βοσκούς του καὶ φεύγει διὰ τὴν πατρίδα του.

Σὰν ἔφθασε στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, ἔμαθε, πῶς ὁ Ἡσαῦ ἐρχόταν ἐναντίον του μὲ τετρακόσιους ἄντρες.

«Ἐγώ, Θεέ μου, ἔλεγε ὁ Ἰακώβ ζητώντας τὴν προστασία του, εἶμαι πολὺ μικρὸς στὶς εὐεργεσίες σου. Τώρα ἔφτασα στὸν Ἰορδάνη καὶ σὲ λίγο θὰ συναντήσω τὸν ἀδερφὸ μου. Λευτέρωσέ με ἀπὸ τὰ χέρια του».

Ἐκεῖ νυχτώθηκε καὶ ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ καὶ ὡσότου ἀποκοιμηθῆ, σκεπτόταν τὸ θυμὸ τοῦ ἀδερφοῦ του.

Στὸν ὕπνο του βλέπει, πῶς πάλαιψε μὲ ἓνα πολὺ δυνατὸ ἄνθρωπο καὶ τὸν νίκησε. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ποῦ ἦταν ὁ Θεός, τοῦ εἶπε: Ἐκείνη τὴν ὥρα θὰ λέγεσαι Ἰσραὴλ «δηλαδὴ δυνατὸς ἄνθρωπος». Καὶ ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ, οἱ Ἑβραῖοι, λέγονταν Ἰσραηλίτες.

Ὁ Θεὸς πραγματικὰ τὸν προστάτευσε. Γιατὶ μόλις ξημέρωσε, εἶδε τὸν Ἡσαῦ νὰ τρέχῃ πρὸς προῦπάντησιν του. Καὶ ὅταν πλησίασε, ἔπεσε στὸν τράχηλο του καὶ τὸν καταφιλοῦσε κλαίοντας. Ὁ Ἰακώβ κλαίοντας καὶ αὐτὸς σκύβει καὶ ζητάει συγχώρεση ἀπὸ τὸν ἀδερφὸ του.

Ἀγαπημένοι τότε καὶ οἱ δύο ἀδερφοὶ πέρασαν τὸν Ἰορδάνη καὶ ἦρθαν στὴ Χαναάν. Ὁ Ἰακώβ μόλις ἔφθασε ἔτρεξε νὰ δῆ τὸν γέρο πατέρα του. Ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει. Κι ἔστησε τὴ σκηνὴ του καὶ ἔμεινε ὀριστικὰ στὴν πόλιν Σαλήμ, ὅπου ἔκτισε θυσιαστήριον. Ὑστερα πῆγε στὴν Βαιθὴλ καὶ ἴδρυσεν ἐκεῖ θυσιαστήριον σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσιν του. Ὁ Ἡσαῦ κατοίκησε στὴ χώρα, ποῦ λεγόταν Ἐδώμ.

Δὲ πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Ἰσαὰκ πέθανε, σὲ ἡλικία 180 χρονῶν, εὐχαριστημένος γιατί ἄφηνε τὰ παιδιά του τόσο ἀγαπημένα.

Ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ ἦταν τὸ καλύτερο παιδί τοῦ Ἰακώβ καὶ ἀπὸ μικρὸς φαινόταν παιδί μὲ σοφία καὶ φρόνησιν. Σεβόταν τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς μεγαλυτέρους του καὶ τὰ ἀδέρφια του ἀγαποῦσε εὐκρινά.

Ὁ πατέρας του μάλιστα γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ τὴν ἰδιαίτην ἀγάπην του, τοῦ χάρισεν ἓνα ὠραιότατον χρωματιστὸ πανωφόρι.

Οἱ ἀδερφοὶ του ὁμως βλέποντας τὴν ἰδιαίτην προτίμησιν τοῦ πατέρα τους στὸν Ἰωσήφ, ἐμίσησαν καὶ ἐφθόνησαν αὐτόν.

Ὅταν μάλιστα διηγῆθηκε ὁ Ἰωσήφ στοὺς ἀδερφοὺς του δύο ὄνειρα του, ὁ φθόνος τῶν ἀδελφῶν μεγάλωσε πρὸς πολὺ.

Στὸ πρῶτο τοῦ ὄνειρο εἶδε πὼς βρισκόταν μὲ τὰ ἀδέρφια του στὸ χωράφι κι ἔκαναν δεμάτια ἀπὸ στάχια, ποὺ θέριζαν. Καὶ τὸ δικό του δεμάτι στάθηκε ὄρθιο καὶ τὰ δεμάτια τῶν ἀδερφῶν του προσκυνοῦσαν τὸ δικό του. «Μήπως θέλης, τοῦ 'παν τότε τὰ ἀδέρφια του, νὰ γίνης βασιλιάς καὶ μεῖς δοῦλοι σου ;»

Στὸ ἄλλο ὄνειρό του εἶδε, πὼς ὁ ἥλιος (ὁ πατέρας του), τὸ φεγγάρι (ἡ μητέρα του) καὶ ἔντεκα ἀστέρια (οἱ ἔντεκα ἀδερφοὶ του) τὸν προσκυνοῦσαν.

Ἀπὸ τότε οἱ ἀδερφοὶ του ἀποφάσισαν νὰ τὸν σκοτώσουν γιὰ νὰ ματαιώσουν τὰ ὄνειρά του.

16. Ἡ πώληση τοῦ Ἰωσήφ.

Μιά μέρα ὁ πατέρας του τὸν ἔστειλε στοὺς ἀδερφούς του, ποὺ ἔβοσκαν ἔξω ἀπὸ τὴ πόλη τὰ πρόβατα τους, νὰ τοὺς φέρη φαγητό. Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μακριὰ εἶπαν ἀναπεταξὺ τους, νὰ τώρα εἶναι περίσταση νὰ σκοτώσουμε τὸν ἐνυπνιαστήν, ὅπως τὸν ἔλεγαν. Ἄκουσαν ὁμῶς τὴ συμβουλὴ τοῦ ἀδερφοῦ τους Ρουβὴμ καὶ τὸν ἔριξαν σ' ἓνα ξεροπήγαδο, ἀφοῦ τοῦ βγάλαν καὶ τοῦ πήραν τὸ χρωματιστό του πανωφόρι. Ἐκεῖ περίμεναν νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα. Ὁ σκοπὸς ὁμῶς τοῦ Ρουβὴμ ἦταν νὰ τὸν βγάλῃ κρυφὰ ἀπ' ἐκεῖ καὶ νὰ τὸν στείλῃ στὸν πατέρα τους. Καὶ ἐνῶ ἔτρωγαν ἀπὸ τὸ φαγητό, ποὺ τοὺς ἔφερε ὁ Ἰωσήφ, βλέπουν νὰ περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ ἓνα καραβάνι ἀπὸ Ἰσραηλίτας ἐμπόρους, ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὴν Ἀραβία καὶ πήγαιναν στὴν Αἴγυπτο. Σ' αὐτούς, ὅπως τοὺς συμβούλευσε ὁ ἀδερφός τους ὁ Ἰούδας, πώλησαν τὸν Ἰωσήφ ἀντὶ εἴκοσι ἀργυρίων, δηλαδὴ 72 δραχμῶν.

Ἐπειτα ἄλειψαν τὸ πανωφόρι τοῦ Ἰωσήφ μὲ αἷμα ἐριφίου καὶ τὸ ἔστειλαν τοῦ πατέρα τους. «Αὐτὸ τὸ πανωφόρι βρήκαμε βουτηγμένο σὲ αἷματα, τοῦ παρήγγειλαν, μήπως εἶναι τοῦ Ἰωσήφ ;» Ἦταν τότε ὁ Ἰωσήφ 17 χρονῶ.

Ὁ πατέρας του μόλις τὸ εἶδε τ' ἀνεγνώρισε κι ἄρχισε νὰ θρηνῇ ἀπαρηγόρητα λέγοντας. «Γρήγορα θὰ πεθάνω. Δὲ θὰ μπορέσω νὰ βαστάξω στὸν πόνο τῆς ψυχῆς μου».

17. Ἡ φυλάκιση τοῦ Ἰωσήφ.

Οἱ Ἰσραηλίτες τὸν ἔφεραν στὴν Αἴγυπτο καὶ τὸν πούλησαν στὸν Πετεφρῆ, ποὺ ἦταν ἀρχισωματοφύλακας τοῦ βασιλιᾶ τῆς Αἰγύπτου Φαραῶ.

Ὁ Πετεφρῆς πολὺ γρήγορα κατάλαβε τὴν ἀξία τοῦ Ἰωσήφ. Καὶ τὸν ἔκαμε οἰκονόμο του, δηλαδὴ νὰ φροντίζῃ γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ του. Ἡ γυναίκα του ὁμῶς δυσά-

ρεστήθηκε, πού ἔχασε αὐτὴ τὴ διαχείριση τοῦ σπιτιοῦ της, κι ἔβαλε λόγια σὸν ἄνδρα της. Καὶ ὁ Πετεφρῆς τὰ πίστευσε καὶ φυλάκισε τὸν ἄθωο Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ ἔμεινε στὴ φυλακὴ μὲ τὴν καλὴ διαγωγή του κέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ δεσμοφύλακα. Καὶ τὸν διόρισε ἀμέσως ἀρχιφύλακα τῶν φυλακισμένων.

Κάθε μέρα πῆγαινε στὰ κελλιά τους καὶ τοὺς ἔλεγε παρηγορητικὰ λόγια γιὰ νὰ ξελαφρῶνῃ τὴ δυστυχία τους.

Στὴ φυλακὴ γνωρίστηκε καὶ μὲ δύο κατάδικους, πού ἦταν ὑπάλληλοι στὸ βασιλικὸ παλάτι. Ὁ ἕνας ἦταν ἀρχιοινοχός, δηλαδὴ ἐκεῖνος, πού φρόντιζε γιὰ τὸ κέρσισμα τοῦ κρασιοῦ στὸ βασιλικὸ τραπέζι. Ὁ ἄλλος ἦταν ἀρχισιτοποιός, δηλαδὴ ἀρχιμάγειρος τοῦ Φαραώ. Μιὰ μέρα τοὺς εἶδε ἄκεφους καὶ σκεπτικoὺς καὶ τοὺς ρώτησε, τί ἔχουν.

Τοῦ ἔπαν ὅτι εἶδε ὁ καθένας τους ἀπὸ ἓνα ὄνειρο καὶ ὅτι δὲ βρῖσκεται κανένας νὰ τοὺς τὰ ἐξηγήσῃ.

Ὁ Ἰωσήφ τοὺς εἶπε ὅτι ἡ ἐξήγηση τῶν ὀνείρων εἶναι ἓνα δῶρον τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι μὲ τὴ δύναμη τῆς χάριτος του θὰ μποροῦσε αὐτὸς νὰ τοὺς τὰ ἐξηγήσῃ.

«Εἶδα, τοῦ εἶπε ὁ ἀρχιοινοχός, τρία κλήματα κληματαριῶς, πὼς φύτρωσαν διὰ μιᾶς, πὼς ἔκαμαν φύλλα καὶ ὠραῖα σταφύλια. Τὰ ἔκοψα, τὰ ἔστιψα στὸ ποτήρι τοῦ βασιλιά καὶ τοῦ τὸ ἔδωσα νὰ πιῇ».

«Τὸ ὄνειρό σου φανερώνει, ἐξήγησε ὁ Ἰωσήφ, ὅτι σὲ τρεῖς μέρες ὁ Φαραώ θὰ σοῦ δώσῃ πάλι τὸ ἀξίωμα σου. Μὴ ξεχάσῃς ἔμεις νὰ θυμηθῆς κι' ἐμὲ καὶ νὰ μιλήσῃς στὸ βασιλεῖο νὰ μὲ λευτερώσῃ γιατί ἄδικα φυλακίστηκα».

«Ἐγώ, εἶπε ὁ ἄλλος, εἶδα πὼς εἶχα πάνω στὸ κεφάλι μου τρία πανέρια, τὸ ἓνα πάνω στ' ἄλλο. Καὶ τὸ πρῶτο εἶχε μέσα διάφορα γλυκίσματα γιὰ τὸ Φαραώ, μὰ τὰ ἔτρωγαν τὰ πουλιά».

«Τὸ ὄνειρό σου φανερώνει, εἶπε ὁ Ἰωσήφ, ὅτι σὲ τρεῖς μέρες ὁ Φαραώ θὰ σὲ ἀποκεφαλίσῃ κι ὕστερα θὰ σὲ κρεμάσῃ. Καὶ θάρχονται τὰ πουλιὰ νὰ τρῶν τίς σάρκες σου».

Ἐπὶ τρεῖς μέρες, ὅπως ἐξήγησε τὰ ὄνειρα, ἔτσι κι ἔγιναν.

18. Ἡ ἀποφυλάκιση καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἰωσήφ.

Ὁ Φαραώ ξύπνησε μιὰ μέρα πολὺ φοβισμένος καὶ ἀνήσυχος. Εἶχε δὴ δύο ὄνειρα καὶ δὲ μπόρεσαν ὅλοι οἱ σοφοὶ τῆς Αἰγύπτου νὰ τοῦ τὰ ἐξηγήσουν. Τότε ὁ ἀρχιοινοχός θυμῆθηκε τὸν Ἰωσήφ καὶ σύστησε στὸ βασιλεῖο νὰ τὸν καλέσῃ, ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε ὅσα συνέβησαν σ' αὐτὸν στὴ φυλακὴ.

Ὁ βασιλεὺς διάταξε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔφεραν τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὴ φυλακὴ. «Εἶδα, τοῦ εἶπε ὁ βασιλεὺς, τὴ περασμένη

νύχτα νά βγαίνουν από τὸ Νεῖλο ποταμὸ ἑπτὰ παχιές καὶ ὠραῖες ἀγελάδες καὶ βοσκοῦσαν. Σὲ λιγάκι βγήκαν ἄλλες ἑπτὰ πολὺ ἀδύνατες καὶ ἄσχημες κ' ἔφαγαν τὶς πρῶτες. Τὸ ὄνειρο αὐτὸ μὲ τρόμαξε καὶ ξύπνησα. Καὶ σὰν ξανακοιμήθηκα, εἶδα, πὺς βλάστησαν ἑπτὰ στάχυα ὠραῖα καὶ μεστωμένα. Καὶ σὲ λιγάκι βλάστησαν ἄλλα ἑπτὰ πολὺ μαραμένα, κί' αὐτὰ ἔφαγαν τὰ πρῶτα».

«Τὰ δύο αὐτὰ ὄνειρα, εἶπε ὁ Ἰωσήφ, φανερῶνουν τὸ ἴδιο πράμα. Οἱ ἑπτὰ παχιές ἀγελάδες καὶ τὰ ἑπτὰ μεστωμένα στάχυα σημαίνουν ἑπτὰ χρόνια εὐφορίας. Οἱ ἑπτὰ πολὺ ἀδύνατες ἀγελάδες καὶ τὰ λεπτὰ στάχυα σημαίνουν ἑπτὰ χρόνια ἀφορίας καὶ μεγάλης πείνας στὴ γῆ. Καὶ ἡ ἐπανάληψη τοῦ ἴδιου ὄνειρου σημαίνει, πὺς ὁ Θεὸς θὰ κάμη πολὺ γρήγορα ὄσα σοῦ ξήγησα. Ἡ συμβουλή μου εἶναι, βασιλιά μου, νὰ εὕρης ἓνα φρόνιμο καὶ ἱκανὸ ἄνθρωπο νὰ μαζέψῃ τὰ περισσεύματα τοῦ σιταριοῦ στὰ χρόνια τῆς εὐφορίας γιὰ νὰ χρησιμεύσουν στὰ χρόνια τῆς ἀφορίας».

Θαύμασε ὁ Φαραὼ τὴ σοφία τοῦ Ἰωσήφ καὶ κατάλαβε πὺς δὲ μπορούσε νὰ βρῆ πιὸ φρόνιμο καὶ κατάλληλο πρόσωπο στὴν περίσταση αὐτῆ. Τὸν ἀποφυλάκισε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔδωσε μεγάλα ἀξιώματα. Τὸν ἔκαμε ἀρχισύμβουλό του καὶ διάταξε τὸν λαὸ του νὰ τὸν προσκυνᾷ ὡσὰν ἓνα δεῦτερο βασιλιά.

Βγάζει ἀπὸ τὸ δάκτυλό του ἓνα δακτυλίδι καὶ τὸ φορεῖ στὸ χέρι τοῦ Ἰωσήφ. Τὸ δακτυλίδι αὐτὸ ἦτο τὸ σημάδι τῆς ἐξουσίας, πὺς ἔδινε ὁ Φαραὼ στὸν Ἰωσήφ. Τοῦ χαρίζει μιὰ βασιλικὴ στολὴ καὶ τοῦ κρεμᾷ στὸ λαιμὸ του μιὰ χρυσὴ ἀλυσίδα. Τὸν ἀνεβάζει ὕστερα σ' ἓνα βασιλικὸ ἀμάξι καὶ διατάζει νὰ τὸν περιφέρουν σ' ὄλους τοὺς δρόμους καὶ τὶς πλατεῖες τῆς πόλης, ἐνῶ ἓνας κήρυκας φώναζε «Νὰ αὐτὸς εἶναι ὁ πατέρας τῆς χώρας».

Ἔτσι τώρα ὁ Θεὸς ἀντάμειψε τὶς ἀρετὲς τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὸν δοξάζει.

Ἦταν τότε ὁ Ἰωσήφ 30 χρονῶ καὶ πῆρε γυναίκα του τὴν Ἀσινέθ, κόρη ἑνὸς αἰγυπτίου διοικητοῦ. Καὶ ἀπόκτησε δύο παιδιά, τὸν Ἐφραῖμ καὶ τὸν Μανασσή. Ὅλη τὴν φροντίδα τοῦ σιταριοῦ τὴν ἀνάλαβε τώρα ὁ Ἰωσήφ. Ἐκτίσε ἀποθήκες σ' ὄλες τὶς πόλεις τῆς Αἰγύπτου κ' ἐκεῖ μάζευε τὰ περισσεύματα τοῦ σιταριοῦ γιὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀφορίας.

Γι' αὐτό, σὰν ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς εὐφορίας, δὲ πείνασαν οἱ Αἰγύπτιοι.

Εἶχε μαζέψῃ τόσο πολὺ σιτᾶρι, πὺς καὶ πουλοῦσε ἀκόμη στὸς γειτονικοὺς λαοὺς, σὰν ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς ἀφορίας. Πολλοὶ τότε ἀπὸ διάφορα μέρη ἔρχονταν στὴν Αἴγυπτο καὶ ἀγόραζαν σιτᾶρι.

19. Οί αδερφοί του 'Ιωσήφ ἔρχονται στήν Αἴγυπτο.

Ὁ 'Ιακώβ, σάν ἔμαθε πῶς τήν Αἴγυπτο πωλεῖται σιτάρι, ἐκάλεσε τὰ παιδιὰ του καί τοὺς εἶπε: «'Ακούω πῶς στήν Αἴγυπτο ὑπάρχει ἄφθονο σιτάρι. Πηγαίνετε ἐκεῖ καί ἀγοράσετε, ὅσο χρειάζομαστε. Γιατί ἀλλιῶς θά πεθάνουμε ἀπό τή πείνα».

Ξεκίνησαν τότε ὅλοι οἱ ἀδερφοί γιά τήν Αἴγυπτο παίροντας ζῶα, σακιά καί χρήματα. Ὁ πατέρας τους κράτησε μόνο τόν Βενιαμίν, τὸ μικρότερο παιδί του, γιατί τ' ἀγαποῦσε πολὺ καί φοβόταν μήπως στὸ δρόμο πάθῃ κανένα κακό. Καί ἦταν ἡ μόνη παρηγοριά του ὕστερα ἀπὸ τὸν χαμὸ τοῦ 'Ιωσήφ, "Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸ φθάνουν στήν Αἴγυπτο καί παρουσιάζονται στὸν 'Ιωσήφ καί τὸν προσκυνοῦν. Δὲν τὸν ἀναγνώρισε, ὁ 'Ιωσήφ ὁμως τοὺς ἀναγνώρισε, ἀλλὰ δὲ φανερώθηκε. Σκέφτηκε πῶς ἦρθε τώρα ἡ στιγμή νὰ δοκιμάσῃ, ἂν εἶχαν μετανιώσει γιά τὸ κακό, πρὸ τοῦ 'καμαν.

Προσποιήθηκε, πῶς δὲ ξέρει τὴ γλῶσσα τους καί τοὺς μιλοῦσε μὲ διερμηνέα. Στὴν ἐρώτησή του ἀπὸ ποῦ ἔρχονται καί ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τους, ἐκεῖνοι φοβισμένοι τοῦ ἀπάντησαν, πῶς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χαναὰν γιά ν' ἀγοράσουν σιτάρι, «Λέτε ψέμματα, τοὺς εἶπε, εἴσατε κατάσκοποι καί ἦρθατε νὰ κατασκοπεύσετε τὴ χώρα καί νὰ τὴ προδώσετε». «Ὁχι Κύριε, δὲν εἴμαστε κατάσκοποι, τοῦ ἀπάντησαν τρέμοντας. Εἴμαστε καλοὶ ἄνθρωποι. Ὁ πατέρας μας ἀπόκτησε δώδεκα παιδιὰ. Ὁ μικρότερος ἀπὸ μᾶς μένει κοντὰ στὸ πατέρα μας στὴ Χαναὰν καί ἓνας ἄλλος πέθανε».

Μὰ καί μ' ὄλη τὴ διήγηση αὐτὴ, ποῦ τοῦ ἦτο εὐχάριστη, γιατί μάθαινε πῶς ὁ πατέρας του ζῆ, ἔκαμε, πῶς δὲν τοὺς πίστεψε: «Δὲ σᾶς πιστεύω, τοὺς εἶπε, εἴσατε πραγματικὰ κατάσκοποι. Ἐνας ἀπὸ σᾶς νὰ πάῃ νὰ μοῦ φέρῃ τὸ νεώτερο ἀδερφὸ σας γιά νὰ πιστεύσω, οἱ ἄλλοι θά φυλακισθῆτε». Μετὰ τρεῖς μέρες κράτησε μόνο τὸν Συμεὼν στὴ φυλακὴ, ἀφοῦ διάταξε καί τὸν ἔδεσαν ἐμπρὸς τους. «Σεῖς οἱ ἄλλοι, τοὺς εἶπε, πάρτε σιτάρι καί πηγαίνετε καί στὸ γυρισμὸ σας, νὰ μοῦ φέρετε ἐξάπαντος καί τὸ μικρότερο ἀδερφὸ μας».

«Δίκαια τώρα τιμωρούμαστε, ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους, γιατί φανήκαμεν ἀπάνθρωποι στὸν ἀδερφὸ μας, τὸν 'Ιωσήφ, καί στὸν πατέρα μας».

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ 'Ιωσήφ συγκινήθηκε. Καί πάει παράμερα, γιά νὰ μὴ τὸν δοῦν οἱ ἀδερφοί του, καί χύνει θερμὰ δάκρυα.

Δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμα γιά νὰ φανερωθῆ στούς ἀδερφούς. Περίμενε νὰ δείξουν τέλεια μετάνοια καί τότε νὰ τοὺς συγχωρήσῃ.

Οἱ ὑπηρέτες γεμίζουν τὰ σακιά τους σιτάρι καί κατὰ διαταγὴ τοῦ 'Ιωσήφ βάζουν στὸ σακὶ καθενὸς τὰ χρήματα, ποῦ ἔδωσαν.

Σάν ἔφθασαν στὴν Χαναάν καὶ ξεφόρτωσαν τὰ σακιά τους, βρίσκουν μέσα μὲ ἔκπληξη τὰ χρήματά τους. Σκέπτονταν, μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ ξηγήσουν, τί συνέβη.

Διηγούνται ἀμέσως στοὺς πατέρας τους τί ἔπαθαν στὴν Αἴγυπτο καὶ στοὺς τέλους τῆς λυπηρᾶ εἰδήσεως γιὰ τὸ Συμεὼν καὶ τὸν Βενιαμίν.

Ἡ εἰδήσις αὐτὴ ἔφερε σὲ μεγάλη ταραχὴ καὶ λύπη τὸν πατέρα τους: "Ἐχασα ἔλεγε, τὸ ἀγαπημένο παιδί, τὸν Ἰωσήφ. Δὲ ξέρω τώρα ποιά εἶναι ἡ τύχη τοῦ Συμεὼν. Θέλετε νὰ χάσω καὶ τὸν Βενιαμίν;"

20. Ἡ φανέρωσις τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἀδερφοῦ του.

Τὸ σιτάρι ἔπειτα ἀπὸ καιρὸ σώθηκε καὶ ὁ Ἰακώβ ἔβλεπε ὅτι πρέπει νὰ ξαναπᾶνε τὰ παιδιά του στὴν Αἴγυπτο γιὰ νέο σιτάρι. "Ἐπρεπε ὅμως νὰ στείλῃ καὶ τὸν Βενιαμίν. Εὐρίσκοταν τώρα στὴ πικρὴ κακὴ ὥρα τῆς ζωῆς του. Ἐβλεπε ὅμως πῶς δὲ μποροῦσε νὰ κάμῃ διαφορετικὰ. Στὸ τέλος δέχτηκε νὰ ἀφήσῃ νὰ πάῃ καὶ ὁ Βενιαμίν, ἀφοῦ ἐγγυήθηκε γιὰ τὴ ζωὴ του ὁ Ἰούδας: «Εἶθε, ἔλεγε, ὁ Θεὸς ὁ Παντοδύναμος νὰ σᾶς βοηθήσῃ στοὺς δεῦτερο ταξίδι σας. Εἶθε νὰ σᾶς δώσῃ πίσω ὁ ἄνθρωπος τῆς Αἰγύπτου καὶ τὸν Βενιαμίν».

Παίρνουν μαζί τους διπλάσια χρήματα καὶ πλούσια δῶρα γιὰ τὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου. "Ἐλπιζαν πῶς μ' αὐτὰ θὰ κέρδιζαν τὴν ἀγάπην του.

Μόλις ἔφθασαν παρουσιάζονται στὸν Ἰωσήφ προσφέροντάς του τὰ δῶρα καὶ τὰ χρήματα, πού βρῆκαν στὰ σακιά τους. Ἀφοῦ τοὺς ρώτησε κι ἔμαθε πῶς ὁ πατέρας τους ζῆ καὶ εἶναι καλά, κοιτάξε τὸ Βενιαμίν. Καὶ κοιτάζοντάς τον δὲν μπόρεσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του καὶ ἔτρεξε ἀμέσως καὶ κρύφτηκε στὸ ἰδιαιτέρω δωμάτιό του.

Σὲ λίγο ἐπιστρέφει καὶ διατάζει νὰ στρώσουν τραπέζι γιὰ τοὺς ἀδερφοὺς του καὶ γι' αὐτόν.

Τοὺς ἔβαλε καὶ κάθισαν στοὺς τραπέζι μὲ τὴ σειρά τῆς ἡλικίας τους καὶ στοὺς Βενιαμίν δόθηκε κατὰ διαταγὴν του τετραπλάσια μερίδα φαγητοῦ.

"Ὅλα αὐτὰ ἔκαναν ἰδιαιτέρω ἐντύπωση σ' αὐτούς, μὰ δὲν ἔλεγαν τίποτε.

"Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα γιὰ νὰ φύγουν, ὁ Ἰωσήφ εἶπε ἰδιαιτέρως τοῦ ἐπιστάτην του νὰ γεμίσῃ τὰ σακιά τους σιτάρι καὶ νὰ κρύψῃ τὰ χρήματα τοῦ σιταριοῦ στὰ σακιά τοῦ καθενός. Καὶ στοὺς σακί τοῦ Βενιαμίν νὰ κρύψῃ τὸ ἀσημένιο ποτήρι του.

Φόρτωσαν κι' ἔφυγαν. Δὲν ἦταν ἀκόμη καλά-καλά ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ νὰ ὁ ἐπιστάτης τοὺς φθάσει τρέχοντας: «Εἴσαστε ἀχάριστοι καὶ κλέφτες, τοὺς λείει, κλέψετε τὸ ἀσημένιο ποτήρι τοῦ Κυρίου μου».

Βγάζουν τις φωνές λέγοντας ότι είναι «άθωοι». «Κάνε έρευνα, τοῦ λένε, καὶ ὁποῖος ἀπὸ μᾶς βρεθῆ κλέφτης τοῦ ποτηριοῦ νὰ σκοτωθῆ, κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι νὰ γίνουμε δοῦλοι τοῦ βασιλιᾶ».

Ὁ ἐπιστάτης ἐρευνώντας τὰ σακιά βρῖσκει τὸ ποτήρι στὸ σακὶ τοῦ Βενιαμίν. Ὅλοι τότε μένουν μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα. Δὲ φαντάζονται τέτοιο πρᾶμα. Δὲ ξέρουν τί νὰ ποῦν. Σχίζουν ἀπὸ τὴ λύπη καὶ ἀπελπισία τους τὰ ἐνδύματά τους καὶ ντροπιασμέοι ὀδηγοῦνται ἐμπρὸς στὸν Ἰωσήφ. Καὶ μόλις τὸν βλέπουν σκύβουν ὄλοι ἀπὸ ντροπῆ, πέφτουν κατὰ γῆς καὶ τὸν προσκυνοῦν.

«Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνετε; τοὺς εἶπε ὁ Ἰωσήφ. «Δὲν ἔχουμε καμμιά δικαιολογία, λέει ὁ Ἰούδας. Νὰ ὄλοι μας γίνομαστε δοῦλοι σου». «Ὁχι, εἶπε ὁ Ἰωσήφ, δοῦλος μου θὰ γίνῃ μόνον ἐκεῖνος, ποὺ στὸ σακὶ τοῦ βρέθηκε τὸ ἀσημένιο ποτήρι μου. Ὅλοι σεῖς οἱ ἄλλοι εἴσατε ἐλεύθεροι νὰ φύγετε καὶ νὰ πᾶτε στὸν πατέρα σας».

«Δὲν ἀντέχω, εἶπε τότε ὁ Ἰούδας μὲ σταθερῆ ἀπόφαση, νὰ φαντάζομαι, πὼς θὰ γίνω ἀφορμῆ νέας λύπης τοῦ γέρου πατέρα μας. Δέχομαι ἐγὼ νὰ μείνω δοῦλος σου ἀντὶ τοῦ Βενιαμίν».

Ὁ Ἰωσήφ βλέπει τώρα ὅτι οἱ ἀδερφοὶ ἄλλαξαν ὀλωσδιόλου. Δὲν ἔχουν πιά κακία στὴν καρδιά τους. Ἀγαπιοῦνται ὡσὰν πραγματικοὶ ἀδερφοί. Τώρα δείχνουν πὼς καὶ τὴ ζωὴ τους ἀκόμη προσφέρουν γιὰ νὰ σώσουν τὸν ἀδερφὸ τους.

Ὁ Ἰωσήφ δὲν ἤμπορεῖ πιά ἄλλο νὰ κρύβεται ἀπὸ τοὺς ἀδερφούς του. Ἡ ἀδερφικὴ ἀγάπη καὶ ἡ συγκίνησή του ξεσποῦν σὲ δάκρυα «Ἐγὼ εἶμαι, τοὺς λέει, ὁ ἀδερφός σας ὁ Ἰωσήφ, ποὺ πουλήσατε».

Οἱ ἀδερφοὶ τοὺς στοὺς λόγους αὐτοὺς μένουν βουβοί. Τοὺς πιάνει μιὰ τρομερῆ ταραχὴ. Ἐνθουμοῦνται τώρα τὴν ἀδικία, ποὺ τοῦ ἴκαμαν. Κλαίουν ἀπὸ χαρὰ, μὰ καὶ ἀπὸ λύπη.

Ὁ Ἰωσήφ βλέποντάς τους σὲ τέτοια θέση πρὸς πολὺ συγκινιέται. «Μὴ λυπεῖστε, τοὺς λέγει, ἦταν θέλημα Θεοῦ νὰ μὲ πουλήσατε γιὰ νὰ σωθῆτε τώρα. Πηγαίνετε νὰ πῆτε στὸν πατέρα μας γιὰ ὅλη τὴ δόξα μου ἐδῶ στὴν Αἴγυπτο. Νὰ τοῦ πῆτε νὰ κατεβῆ στὴν Αἴγυπτο μὲ ὅλη τὴν οἰκογένειά του καὶ τὰ πράγματά του, γιατί ἡ πείνα θὰ βαστάξῃ πέντε χρόνια ἀκόμα».

Ἦστερα τοὺς παρουσίασε στὸν βασιλιᾶ Φαραῶ. Καὶ ὁ Φαραῶ τοὺς ἔδωσε πλοῦσια δῶρα καὶ βασιλικὲς ἄμαξες γιὰ τὸ ταξίδι τους.

22. Ὁ Ἰακώβ ἔρχεται στὴν Αἴγυπτο.

Ὁ γέρος Ἰακώβ σκεπτικὸς καὶ λυπημένος περίμενε μὲ ἀδημονία τὸν ἔρχομὸ τῶν παιδιῶν του καὶ ἰδιαίτερα τοῦ

Βενιαμίν. Ἐνῶ βρισκόταν σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ἀκούει ξαφνικὰ θόρυβο ἀμαξιδῶν. Βγαίνει τρέχοντας στὴν πόρτα καὶ βλέπει νὰ ῥχωνται τὰ παιδιὰ του. Τρέχει βιαστικὰ νὰ μάθῃ τὰ καθέκαστα. Νὰ δη, ἂν εἶναι μαζί τους καὶ ὁ Βενιαμίν. Νὰ τον ὅμως, ἔρχεται κι' αὐτός. Μόλις τὸν βλέπει δακρῦζει ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Δὲν προφθάνει νὰ πάρῃ ἀναπνοὴ καὶ τὰ παιδιὰ του, ἐνῶ τὸν ἀγκαλιάζουν καὶ τὸν φιλοῦν, τοῦ λένε ἐξὸν ἀπὸ τ' ἄλλα καὶ τὴ μεγάλη εἶδηση. «Καλὲ μας πατέρα, ὁ ἀδερφός μας ὁ Ἰωσήφ ζῆ καὶ βασιλεύει στὴν Αἴγυπτο. Εἶναι ἐκεῖ ἕνας δεῦτερος βασιλιάς».

Στὴν ἀρχὴ δὲ μπόρεσε νὰ χωρέσῃ στὸ μυαλό του μιὰ τέτοια ἀνέλπιστη εἶδηση. Μά, σὰν εἶδε τὰ πλοῦσια δῶρα καὶ τὶς βασιλικὲς ἄμαξες, λιποθύμησέ ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

Ὅταν τὸν συνέφεραν, εἶπε: «Δοξάζω τὸ Θεό, ποῦ ζῆ ὁ Ἰωσήφ. Θὰ πάω στὴν Αἴγυπτο νὰ τὸν ἴδω πρὶν πεθάνω».

Προτοῦ νὰ φύγῃ πρόσφερε θυσία στὸν Θεὸ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ καὶ τοῦ ζητήσῃ τὴ βοήθειά του: Ἐγὼ εἶμαι, τοῦ εἶπε τότε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, μὴ φοβηθῆς νὰ πᾶς στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ θὰ γίνῃς ἀρχηγὸς μεγάλου λαοῦ καὶ ὕστερα θὰ τὸν φέρω ἀπ' ἐκεῖ στὴ Χαναάν».

Ἀνέβησαν ἔπειτα στὶς βασιλικὲς ἄμαξες καὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο, ἀφοῦ πήραν μαζί τους ὅλα τους τὰ πράγματα καὶ τοὺς δούλους τους.

Ὅταν πλησίαζαν, νὰ καὶ ὁ Ἰωσήφ σ' ἕνα βασιλικὸ ἄμαξι τρέχοντας νὰ τοὺς προὔπαντήσῃ. Καὶ μόλις συναντήθηκαν ἔπεσε ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου κι' ἔκλαιαν ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ τὴν συγκίνησή τους: «Καὶ τώρα ἀγαπητό μου παιδί, εἶπε ὁ Ἰακώβ, ἄς πεθάνω, ποῦ εἶδα τὸ πρόσωπο σου».

Ὁ βασιλιάς Φαραὼ παραχώρησε στὸν Ἰακώβ καὶ στὴν οἰκογένειά του καὶ στοὺς δούλους του μιὰ εὐφορωτάτη πεδιάδα, τὴν Γεσέμ, γιὰ νὰ κατοικήσουν. Ἦταν ὅλοι ὅλοι τότε 75 ψυχές.

Ἐκεῖ ἔζησε ὁ Ἰακώβ πάρα πολὺ εὐτυχισμένος καὶ σὲ ἡλικία 147 χρονῶν κατάλαβε πὼς πλησίαζε τὸ τέλος του. Ἐκάλεσε τότε τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ, ποῦ τὰ θεωροῦσε ὡσὰν δικά του παιδιὰ, καὶ τὰ εὐλόγησε.

Ἡ εὐλογία, ποῦ ἔκαμε στὸν Ἰούδα, ἦταν πολὺ σπουδαία, γιατί ἐνῶ τὸν εὐλογοῦσε, προφήτευσε, πὼς ἀπὸ τὴ φυλὴ του θὰ γεννηθῆ μιὰ μέρα ὁ Χριστός.

Ἀφοῦ πέθανε, βαλσάμωσε ὁ Ἰωσήφ τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔστειλε νὰ τὸ θάψουν στὴν Χαναάν, στὸν τάφον τοῦ Ἀβραάμ, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του. Ὑστερα ἀπὸ χρόνια πέθανε καὶ ὁ Ἰωσήφ σὲ ἡλικία 110 χρονῶν.

Οἱ ἅγιοι πατέρες τῆς ἐκκλησίας μας βρίσκουν στὴ ζωὴ τοῦ Ἰωσήφ πολλὰς ὁμοιότητες μὲ τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ γιορτάζει τὴ μνήμη τοῦ «παγκάλου Ἰωσήφ», ἡ Ἐκκλησία τὴ Μ. Δευτέρα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΜΩΨΗ

23. Ἡ γέννηση καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ.

Εἶχαν περάσει τετρακόσια χρόνια ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, πού πῆγε ὁ Ἰακώβ στὴν Αἴγυπτο.

Στὸ διάστημα αὐτὸ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ, πού θὰ λέγονται Ἰσραηλίτες, ὅπως εἶπαμε προηγήτερα, αὐξαναν πάρα πολύ. Ἔγιναν δύο ἑκατομμύρια. Ἀπόκτησαν πολλὰ πλοῦτη καὶ οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς εἶχαν γιὰ πολὺ ἰσχυρούς. Ἀρχισαν ὁμῶς νὰ τοὺς μισοῦν γιατί ἦταν ἄλλης θρησκείας καὶ νὰ τοὺς φοβοῦνται μήπως συμμαχήσουν ἐναντίον τους μὲ τοὺς ἑθνοὺς τῶν Αἰγυπτίων.

Γι' αὐτὸ ἕνας ἀπὸ τοὺς Φαραῶ σκέφθηκε νὰ σταματήσει τὴν αὐξηση τους καὶ μεταχειρίστηκε διαφόρους σκληροὺς τρόπους. Στὴν ἀρχὴ τοὺς ἀνάγκαζε μὲ τὴ βία νὰ κάνουν κοπιαστικὰς ἐργασίες γιὰ νὰ τοὺς ἀδυνατίσει καὶ τοὺς ἀρρωστήσει. Διάταξε νὰ κτίζουν ὀλόκληρες πόλεις, νὰ φτιάχνουν φρούρια καὶ νὰ κάνουν ἄλλες σκληρὰς ἀγγαρίας. Ὅσοι ἀρνιόνταν, φυλακίζονταν καὶ πέθαιναν στὴ φυλακὴ. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἔβλεπε ὅτι μ' ὅλα αὐτὰ ἀντὶ νὰ ἀδυνατίσουν δυνάμωναν πῶς πολὺ, σκέφτηκε ἄλλο σκληρότερο τρόπο.

Διάταξε τὶς μαμμήδες τῶν ἑβραίων νὰ στραγγαλίζουν τὰ ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μὰ φοβόνταν τὸ Θεὸ νὰ κάνουν τέτοιο κακὸ. Καὶ γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν ἔλεγαν στὸ Φαραῶ ὅτι οἱ γυναῖκες τῶν ἑβραίων δὲν εἶναι σὰν τὶς γυναῖκες τῶν Αἰγυπτίων. Γεννοῦν τὰ παιδιὰ τους εὐκόλα καὶ γρήγορα καὶ δὲν τὶς προφθάνουν.

Διάταξε τότε ὁ Φαραῶ τὸ λαὸ του νὰ ρίχνουν στὸ Νεῖλο ποταμὸ ὅλα τὰ νεογέννητα ἀρσενικὰ παιδιὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἀπὸ τότε ἡ ζωὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε ἀνυπόφορη καὶ ζητοῦσαν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσει ἀπὸ τὴ φοβερὴ αὐτὴ δουλεία. Καὶ ὁ Θεὸς ἄκουσε τὶς δεήσεις τους καὶ τοὺς ἔστειλε τὸν ἐλευθερωτὴ τους, πού λεγόταν Μωϋσῆς.

Ἦταν ἕνα πολὺ ὄμορφο παιδάκι κι' ἡ μητέρα του τὸ φύ-

λαγε κρυφά τρείς μήνες μετά τη γέννηση του για να τὸ σώση ἀπὸ τὸ πνιγμὸ τοῦ Φαραῶ.

Δὲ μπόρεσε ὁμῶς νὰ τὸ κρύβῃ περισσότερο. Ἐφτίασε τότε ἓνα πλεκτὸ πανέρι ἀπὸ σπάρτο, τὸ ἄλειψε μέσα κ' ἔξω μὲ ἀσφαλτόπισσα καὶ τοποθέτησε μέσα σ' αὐτὸ τὸ μωρό της.

Ἐπειτα τὸ ἔφερε καὶ τ' ἄφησε κοντὰ στὸ μέρος τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, πού συνήθιζε νὰ παίρνῃ τὸ λουτρό της ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ. Πίστευε, πὼς βλέποντάς το ἡ βασιλοπούλα θὰ τὸ συμπαθοῦσε καὶ θὰ τὸ ἴσωζε ἀπὸ τὸ πνιγμὸ. Ἐκεῖ κοντὰ ἔβαλε τὴν κόρη της τὴ Μαριάμ, νὰ παραμονεύῃ γιὰ νὰ δῆ τί θ' ἀπογίνη.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο κατέβηκε ἡ βασιλοπούλα στὸ μέρος ἐκεῖνο γιὰ νὰ λουσθῇ. Βλέπει τότε νὰ πλῆ ἐκεῖ κοντὰ της τὸ πανέρι καὶ στέλνει μιὰ ἀπὸ τὴν ἀκολουθία της νὰ τὸ φέρῃ. Βλέπει τότε μὲ ἔκπληξη μέσα σ' αὐτὸ ἓνα παιδί. «Βέβαια, εἶπε, τὸ παιδί αὐτὸ θὰ εἶναι κανενὸς Ἑβραίου».

Τὴν στιγμή ἐκείνη πλησιάζει ἡ Μαριάμ καὶ τὴ ρώτησε, ἂν θέλῃ παραμάννα γιὰ τὸ παιδί. Ἔτσι τὴν εἶχε δασκαλέψει ἡ μητέρα της νὰ πῆ γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπὸ της.

Ἡ βασιλοπούλα δέχτηκε πρόθυμα καὶ ἡ Μαριάμ ἔτρεξε γρήγορα κι' ἔφερε τὴ μητέρα της γιὰ παραμάννα. Αὐτὴ τὸ πῆρε σπῆτι της γιὰ νὰ τὸ θηλάξῃ. Τὸ κράτησε μαζί της ὡσὸ του τ' ἀπόκοψε καὶ ἔπειτα τὸ ἔφερε στὰ ἀνάκτορα καὶ τὸ παράδωσε στὴν βασιλοπούλα. Ἡ βασιλοπούλα τὸ ἔκαμε παιδί της καὶ τ' ὀνόμασε Μωϋσῆ, πού ξηγιέται ἐκεῖνος, πού σώζεται ἀπὸ τὰ νερά. Ὁ Φαραῶ τ' ἀνάθρεψε βασιλικά, τοῦ πῆρε δασκάλους σοφοὺς καὶ τοῦ ἔμαθαν ὅλην τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων.

23. Ἡ φυγὴ τοῦ Μωϋσῆ καὶ ἡ κλήσις του ἀπὸ τὸ Θεό.

Εἶχε γίνει ἄντρας πιά, 40 χρονῶν, καὶ ἡ δύναμή του σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο ἦταν μεγάλη. Μὰ δὲν ξεχνοῦσε πὼς ἦταν καὶ Ἰσραηλίτης. Γι' αὐτὸ πολὺ λυπόταν βλέποντας τὰ βασιανιστήρια, πού ὑπόφεραν οἱ πατριῶτες του. Μιὰ μέρα μάλιστα, πού εἶδε ἓνα Αἰγύπτιο νὰ κτυπᾷ ἓνα πατριώτη του, ἔτρεξε γεμάτος θυμὸ νὰ βοηθήσῃ τὸ πατριώτη του καὶ ἄθελα σκότωσε τὸν Αἰγύπτιο. Καὶ γιὰ νὰ μὴ μαθητευθῇ ἡ πράξις του ἔκρυψε τὸ πτώμα του μέσα στὴν ἄμμο.

Τὴν ἄλλη μέρα εἶδε δύο πατριῶτες του νὰ μαλώνουν. Ἐτρεξε ἀμέσως καὶ παίρνοντας τὸ μέρος τοῦ ἀθώου εἶπε στὸν ἄλλο: «Γιατί κτυπᾷς τὸ πλησίον σου;» «Ποιός, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος, σὲ διόρισε ἀστυνόμο καὶ δικαστὴ μας; Μήπως θέλεις νὰ μὲ σκοτώσῃς, ὅπως σκότωσες χθὲς τὸν Αἰγύπτιο;»

Ὁ Μωϋσῆς ταραχτήκε ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατριώτη του. Ἐβλεπε τώρα ὅτι τὸ πρᾶμα δὲν εἶναι κρυφόν. Καὶ ὅταν

Ξεμαθε. πὼς τὸ ξέρει καὶ ὁ Φαραὼ κι' ἐζητοῦσε νὰ τὸν θανατώσῃ, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ἐφυγε τότε καὶ πῆγε στὴ χώρα τῆς Ἀραβίας Μαδιάμ. Ἐκεῖ γνωρίστηκε μὲ τὸν ἱερέα Ἰοθὼρ καὶ πῆρε τὴν κόρη του Σεπφώρα γιὰ γυναίκα του.

Εἶχαν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὸ γάμο του καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ πάντα σκεπτόταν τὰ βάσανα τῶν πατριωτῶν του καὶ παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τοὺς δώσῃ τὴν ἐλευθερία τους.

Μιά μέρα λοιπόν, πού ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του κοντὰ στὸ βουνὸ Χωρήβ, εἶδε μιὰ βάτο (χαμόκλαδο ἀκανθωτὸ) νὰ βγάξῃ φλόγες χωρὶς ὁμως καὶ νὰ καίεται. Καὶ τὴ στιγμῇ, πού πλησίαζε νὰ δῆ τί συμβαίνει, ἀκούει ξαφνικὰ μιὰ φοβερὴ φωνή: «Μωϋσῆ, Μωϋσῆ, μὴ πλησιάσῃς ἐδῶ. Βγάλε πρῶτα τὰ ὑποδήματά σου γιατί ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἱερός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ. Βλέπω, τί ὑποφέρει ὁ λαός μου στὴν Αἴγυπτο κι ἀποφάσισα νὰ τὸν λευτερώσω ἀπὸ τῆ δουλεία τῶν Αἰγυπτίων. Ἐτοιμάσου λοιπόν καὶ πῆγαινε στὴν Αἴγυπτο νὰ τὸν λευτερώσῃς. Παρουσιάσου στὸ Φαραὼ καὶ πές του ν' ἀφήσῃ ἐλευτέρους τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους, ἀλλιῶς θὰ στείλω πολλὰ κακὰ σ' ὅλη τὴν Αἴγυπτο. Κάλεσε καὶ ὄλους τοὺς προεστοὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ πές τους νὰ εἶναι ἔτοιμοι γιὰ ἀναχώρησιν καὶ ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ἀρχηγός τους».

«Μὰ Κύριε, εἶπε ὁ Μωϋσῆς μὲ ταπείνωσιν, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἱκανὸς γιὰ ἓνα τέτοιο μεγάλο ἔργο. Ἐπειτα εἶμαι καὶ βραδύγλωσσος καὶ δὲ θὰ καταφέρω νὰ ὁμιλῶ ὠραῖα σ' ἓνα βασιλιά καὶ στὸν Ἰσραηλιτικὸ λαό».

«Ἐγὼ πάντοτε θὰ εἶμαι μαζί σου, τοῦ εἶπε ὁ Θεός, καὶ πάρε γιὰ βοηθὸ σου τὸν ἀδερφὸ σου Ἀαρών, πού εἶναι εὐγλωττος».

24. Οἱ δέκα πληγὲς τοῦ Φαραώ.

Ὁ Μωϋσῆς, πού ἦταν τότε ὀγδόντα χρονῶ, καὶ ὁ Ἀαρών ὀγδόντα τριῶν, ἔκαμαν καθὼς ὁ Κύριος τοὺς πρόσταξε.

Προτοῦ ὁμως παρουσιασθοῦν στὸ Φαραώ, σὰν ἔφτασαν στὴν Αἴγυπτο, εἰδοποίησαν κρυφὰ τοὺς Ἰσραηλίτες γιὰ τοῖ σκοποὶ ἦρθαν. Τρελλοὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ τους δοξολογοῦσαν τὸ Θεό, πού θὰ τοὺς ἔσωζε ἀπὸ τὴ σκλαβιά τῶν Αἰγυπτίων.

Παρουσιάζονται τώρα ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρών στὸν Φαραώ καὶ τοῦ λένε: «Κύριε, ὁ Θεός διατάζει νὰ λευτερώσῃς τὸ λαό του».

«Καὶ ποίους εἶναι ὁ Θεός αὐτός, εἶπε μὲ θυμὸ ὁ Φαραώ, πού θ' ἀκούσω τίς προσταγές του; Δὲν ξέρω ἐγὼ τέτοιο Θεό, τὸν Ἰσραὴλ δὲν τὸν λευτερώνω».

Ὁ Ἀαρών τότε γιὰ νὰ δείξῃ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, πού

τόσο τὴ περιφρονοῦσε ὁ βασιλιάς, πέταξε χάμω τὴ ράβδο του ἔμπρὸς στὰ μάτια τοῦ Φαραῶ κι ἔγινε φίδι. Μὰ ὁ βασιλιάς δὲν ἔδωσε καμμιά σημασία καὶ εἶπε πὼς εἶναι μαγικό.

Ὁ Θεὸς βλέποντας τὴ παρακοὴ τοῦ Φαραῶ πρόσταξε νὰ γίνουν δέκα μεγάλες συμφορὲς στοὺς Αἰγυπτίους γιὰ ν' ἀναγκασθῆ νὰ λευτερώσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες. Οἱ συμφορὲς αὐτὲς λέγονται «οἱ δέκα πληγὲς τοῦ Φαραῶ», καὶ ἡ κάθε μιὰ ἦταν χειρότερη ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Σὲ μιὰ μάλιστα φοβερὴ πληγὴ ἀπελπίστηκε ὁ Φαραῶ, μὰ σὰν πέρασε, ἔγινε πιὸ ἄγριος ἐναντίον τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ ρίξῃ καὶ τὴ τελευταία δεκάτῃ πληγὴ στοὺς Αἰγυπτίους, τὴ μεγαλύτερη καὶ τὴ πιὸ φοβερὴ ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες.

Τρέχουν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἄαρὼν πρὸς τὸ Φαραῶ καὶ τοῦ λένε τὴ τρομερὴ ἀπόφαση τοῦ Θεοῦ: «Βασιλιά, σήμερα τὰ μεσάνυκτα θ' ἀρχίσῃ τρομερὸ θανατικὸ σ' ὅλα τὰ πρωτότοκα παιδιὰ τοῦ λαοῦ σου. Καὶ τὸ πρῶτο παιδί, πού θὰ πεθάνῃ, θὰ εἶναι τὸ δικό σου».

Κάλεσαν ὕστερα, σὰν βγῆκαν ἀπὸ τὸ παλάτι, ὄλους τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς εἶπαν: «Κάθε Ἰσραηλίτης πρέπει νὰ γιορτάσῃ αὐτὴ τὴ νύχτα. Ἀπόψε εἶναι τὰ προεόρτια τῆς ἀπελευθέρωσής μας. Τὸ πρῶτ' ἄνθρωπος θὰ φύγουμε καὶ νὰ εἰσάσῃ ὄλοι ἔτοιμοι. Κάθε οἰκογένεια νὰ σφάξῃ ἀπόψε ἕνα ἀρνάκι. Νὰ τὸ ψήσετε καὶ νὰ τὸ φάτε μὲ ἄζυμο ψωμί καὶ μὲ πικρὰ χόρτα, ὄρθιοι. Μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνιοῦ νὰ βάψετε τὰ ἀνώφλια καὶ τὰ πλάγια τῶν θυρῶν σας. Τὸ βάψιμο αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ σημάδι στὸν Ἄγγελο τοῦ θανάτου, γιὰ νὰ μὴ πειράξῃ τὰ δικά σας παιδιὰ». Καὶ ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε ὁ Μωϋσῆς.

Ἀπὸ τότε δὲν ξέχασαν οἱ Ἑβραῖοι αὐτὴ τὴ προετοιμασία καὶ τὴν ἔχουν ὡς τὰ σήμερα γιὰ μεγάλη γιορτὴ καὶ τὴν λέγουν Πάσχα. Σ' αὐτὴν γιορτάζουν τὴ σωτηρία τους ἀπὸ τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

25. Ἡ Ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ ἡ θαυμαστὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας.

Τὰ μεσάνυκτα, ὅπως εἶπε ὁ Μωϋσῆς, ὄλα τὰ πρωτότοκα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων πέθαιναν καὶ πρῶτο ἀπ' ὄλα τὸ παιδί τοῦ Φαραῶ. Ὁ βασιλιάς σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεβάτι του κλαίοντας γιὰ τὸ παιδί του. Ἀκούει ἐξάλλου τὶς ἀπελπιστικὲς φωνὲς καὶ τοὺς θρήνους τοῦ λαοῦ του. Φοβήθηκε τότε τρομερὰ μήπως ὁ λαὸς σηκώσῃ ἐπανάσταση ἐναντίον του. Γιατὶ ὁ λαὸς πίστευε, πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας του.

Ἀμέσως τότε προσκάλεσε τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἄαρὼν καὶ τοὺς εἶπε: «Εἰσάστε ἐλεύθεροι νὰ φύγετε. Πάρτε μαζὶ

σας και δλα σας τὰ ποιμνια. Καί δώστε μου τὴν εὐλογία σας προτοῦ νὰ φύγετε».

Μόλις ἔλαβαν τὴν χαρούμενη εἶδηση τῆς ἐξόδου τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἀνεχώρησαν τὴν ἴδια νύχτα. Ἦταν ὄλοι ὄλοι, ὅπως μάθαμε προτῆτερα, δύο ἑκατομμύρια.

Μπροστά βαδίζουν ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἄαρών, πίσω ἀκολουθοῦν οἱ Ἰσραηλίτες, σάν πολεμιστοές, μὲ τὰ πράγματά τους καὶ τὰ ζῶα τους. Τελευταῖα ἀκολουθοῦν οἱ γέροι καὶ τὰ γυναικόπαιδα. Προχωροῦν μέσο τῆς ἐρήμου ἀκολουθώντας τὸ δρόμο πρὸς τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Κατὰ τὴν πορεία τοὺς συνοδεύει ὁ Θεὸς μὲ ἓνα παράδοξο σύννεφο, πού τῆ νύχτα εἶναι φωτεινό, γιὰ νὰ τοὺς δείχνη τὸ δρόμο τῆς πορείας τους.

Εἶχαν φθάσει στὸ δυτικὸ μέρος τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας καὶ προχωροῦσαν ἀνάμεσα σὲ δυὸ βουνὰ πρὸς τὴ θάλασσα.

Σάν ἔφθασαν κοντὰ στὴ θάλασσα σήκωσαν καμιά φορὰ τὰ μάτια τους. Καὶ βλέπουν τρομαγμένοι νὰ ἔρχονται ἐναντίον τους ἀναριθμητὰ στρατεύματα τοῦ Φαραῶ, Ὁ Φαραῶ εἶχε μετανιώσει στὸ μεταξὺ κι' ἔστειλε τὸ στρατό του νὰ τοὺς πιάση καὶ νὰ τοὺς φέρη πίσω στὴν Αἴγυπτο.

Ἡ θέση τους ἦταν τώρα ἀπελπιστικὴ καὶ στὴν ἀπελπισία τους τὰ ἔβαλαν μὲ τὸ Μωϋσῆ: «Δὲν ἦταν τοῦ ἄλεγκαν, ἀρκετοὶ οἱ τάφοι στὴν Αἴγυπτο γιὰ νὰ θαφτοῦμε ἐκεῖ; Γιατὶ μᾶς πῆρες ἀπ' ἐκεῖ; Γιὰ νὰ πεθάνουμε ἐδῶ στὴν ἔρημο;» Ὁ Μωϋσῆς, πού πίστευε στὴ προστασία τοῦ Θεοῦ τοὺς ἔδινε θάρρος λέγοντας τους ὅτι ὁ Θεὸς θὰ καταστρέψη σὲ λίγο τοὺς Αἰγυπτίους καὶ θὰ σώση τοὺς Ἰσραηλίτες.

Καὶ πραγματικὰ ὁ Θεὸς παρουσιάσθηκε καὶ εἶπε στὸ Μωϋσῆ: «Σήκωσε τὴ ράβδο σου κι ἄπλωσε τὸ χέρι σου ἐπάνω στὴ θάλασσα καὶ σχίσε τὴν εἰς δύο καὶ ὡς περάσουν τότε οἱ Ἰσραηλίτες». Ὁ Μωϋσῆς ἐκτελώνοντας τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ κτυπᾷ μὲ τὴ ράβδο του τὴ θάλασσα καὶ τὰ νερά χωρίστηκαν ἀμέσως σὲ δύο μεριές καὶ μαζεύτηκαν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Στὴ μέση ἔγινε ξηρὰ καὶ ἀπ' ἐκεῖ οἱ Ἰσραηλίτες πέρασαν προχωρώντας εἰς τὴν ἀπέναντι ξηρὰ. Τότε ἀκριβῶς φθάνει τὸ ἱπικὸν πρῶτα καὶ ὕστερα ὁ ἄλλος στρατός τοῦ Φαραῶ. Κι' ἔτρεξαν ὄλοι νὰ περάσουν ἀπὸ τὴ ξηρὰ διὰ βῆση τῆς θάλασσας, ὅπως λίγο πρὶν εἶχαν περάσει οἱ Ἰσραηλίτες. Μὰ μόλις βρέθηκαν στὸ ξηρὸ αὐτὸ πέρασμα ἀρχίζουν ἀστραπές καὶ βροντὲς ἀπὸ τὸ θεῖο σύννεφο. Καὶ τὴ στιγμῆ, πού ἡ κεφαλὴ τοῦ στρατοῦ βρισκόταν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ περάσματος, κτύπησε ὁ Μωϋσῆς τὴ ράβδο του στὴ θάλασσα. Τὰ νερά ὀρμώντας μὲ ἓνα τρομερὸ θόρυβο ξανάρχονται στὴ θέση τους καὶ πνίγουν ὄλους τοὺς Αἰγυπτίους.

Τότε οἱ ἄνδρες μὲ τὸ Μωϋσῆ καὶ οἱ γυναῖκες μὲ τὴν ἀδερφή τοῦ Μωϋσῆ Μαριὰμ ἔψαλαν ἓνα ὠραῖο ὕμνο γιὰ νὰ δοξολογήσουν καὶ εὐχαριστήσουν τὸ Θεὸ γιὰ τὴ θαυμαστὴ σωτηρία τους.

26. Οί 'Ισραηλίτες στο ὄρος Σινὰ καὶ ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ.

“Υστερα ἀπὸ τὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας φθάνουν στὴν ἔρημο Σούρι, ὅπου ὑπόφεραν ἀπὸ τὴν δίψα, γιατί δὲ βρῆκαν πουθενὰ νερό. Ἐπειτα ἀπ’ ἐκεῖ προχώρησαν στὴν ἔρημο Σίν, ὅπου ὑπόφεραν ἀπὸ τὴ πείνα, γιατί τοὺς σώθηκαν οἱ τροφές καὶ δὲ βρισκόταν τίποτε νὰ φᾶνε.

Ἀγανακτισμένοι γιὰ τὶς ταλαιπωρίες τοὺς αὐτὲς ἤρχισαν πάλιν λησμονώντας τὸ Θεὸν νὰ γκρινιάζουν ἐναντίον τοῦ Μωϋσῆ καὶ ἦταν ἔτοιμοι μάλιστα νὰ τὸν πετροβολήσουν.

Ὁ Μωϋσῆς τότε μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ κτύπησε μὲ τὴ ράβδο τοῦ ἑνα βράχο καὶ βγήκε ἀπὸ τὴ σχιμάδα τοῦ ἄφθονο νεροῦ καὶ ἀπ’ αὐτὸ ἤπιαν ὅλοι οἱ 'Ισραηλίτες καὶ ξεδίψασαν.

Ἐπειτα γιὰ φαγητό τοὺς ὁ Θεὸς ἔριξε κοπάδια ὀρτύκια καὶ γιὰ ψωμί ἔριξε τὸ μάνα. Τὸ μάνα αὐτὸ ἔμοιαζε σὰν πάχνη, ποὺ ἀπλώνόταν στὴ γῆ τὸ βράδυ καὶ τὸ πρωτὶ τὸ μάζευαν σὲ σπόρους ἄσπρους καὶ γλυκοὺς καὶ τὸ ἔρωγαν.

Εἶχαν περάσει τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὸ καιρὸ, ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ φθάνουν τώρα στοὺς πρόποδες ἑνὸς ὕψηλοῦ βουνοῦ, τοῦ Σινά.

Ὁ Θεὸς τότε κάλεσε τὸ Μωϋσῆ στὴ κορφή τοῦ βουνοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔπε: «Θύμισε στοὺς 'Ισραηλίτες τί ἔκαμα γι’ αὐτοὺς στὴν Αἴγυπτο καὶ πῶς τοὺς προστάτευσα, Ἄν ἀπὸ τώρα ἀκούουν καὶ κάμνουν τὸ θέλημά μου, ἐγὼ θὰ τοὺς κάμω τὸ πιὸ ἐκλεκτὸ λαὸ ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς καὶ θὰ τοὺς φυλάω ἀπὸ κάθε κίνδυνο».

«Ὅλα ὅσα παραγγέλνει ὁ Θεὸς θ’ ἀκούμε καὶ θὰ κάνομε», ἐφώναζαν οἱ 'Ισραηλίτες μόλις ἔμαθαν ἀπὸ τὸ Μωϋσῆ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Μωϋσῆς εἶπε τότε σ’ αὐτοὺς νὰ καθαρισθοῦν καὶ νὰ νηστεύσουν δυὸ μέρες καὶ τὴ τρίτῃ μέρα νὰ ἐτοιμασθοῦν ν’ ἀκούσουν τὶς ἐντολές, ποὺ θὰ τοὺς δώσῃ ὁ Θεός. Ἡ μέρα αὐτὴ τοὺς εἶπε θὰ εἶναι ἱερή, γιατί ὁ Θεὸς θὰ μᾶς φανερώσῃ τὸ νόμο του καὶ τὸ θέλημά του μὲ τὶς ἐντολές του.

Οἱ 'Ισραηλίτες ἔκαμαν πρόθυμα ὅ,τι τοὺς εἶπε ὁ Μωϋσῆς. Καὶ τὸ πρωτὶ τῆς τρίτης ἡμέρας ἀκούστηκαν βροντὲς καὶ ἔλαμπαν ἀστραπὲς ἀπὸ τὴ κορφή τοῦ βουνοῦ. Ἐνα σύννεφο σκέπασε τότε τὸ βουνὸ καὶ ἀμέσως ἀκούστηκαν φωνὲς σάλπιγγας. Ἀμέσως τότε ὁ Μωϋσῆς, ὀδήγησε ὅλο τὸ λαὸ κάτω ἀπὸ τὸ βουνό, ποὺ ὀλόκληρο σειόταν, κάπνιζε καὶ ἔβγαζε φλόγες.

Καὶ ἐνῶ ὁ λαὸς ἄκουε καὶ ἔβλεπε τρέμοντας ὅλα αὐτὰ τὰ παράδοξα, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. ποὺ ἔλεγε:

1. «Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου. Ἄλλος Θεός δὲν ὑπάρχει.

2. Μὴ προσκυνήσῃς καὶ λατρεύσῃς τὰ εἰδωλα.

3. Μὴν ὀρκίζεσαι ψέματα καὶ στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ χω-
ρίς λόγῳ.

4. Νὰ ἐργάζεσαι ἕξι μέρες τὴν ἐβδομάδα. Καὶ τὸ Σαβ-
βάτο, τὴν ἐβδόμη μέρα, νὰ τὴν ἀφιερῶνς σ' ἐμὲ σὰν ἡμέρα
ἱερή.

5. Νὰ τιμᾶς καὶ νὰ σέβεσαι τὸν πατέρα σου καὶ τὴ μη-
τέρα σου γιὰ νὰ ζήσης εὐτυχισμένα.

6. Μὴ φονεύσης.

7. Μὴ προσβάλης τὴ τιμὴ τοῦ ἄλλου.

8. Μὴ κλέψης.

9. Μὴ λές ψέματα γιὰ νὰ βλάψης τὸν ἄλλο.

10. Μὴν ἐπιθυμήσης ποτὲ τὰ ξένα πράματα.

Μὲ τις δέκα αὐτὲς ἐντολὲς ἢ δεκάλογο φανέρωσε ὁ Θεὸς
τὸ θέλημά του.
"Ὁλος ὁ λαὸς τότε φώναξε: «Ὅλα ὅσα μᾶς εἶπες, θὰ τὰ
φυλάμε σ' ὅλη μας τὴ ζωὴ».

28. Ὁ Μωϋσῆς σώζει τοὺς Ἰσραηλίτας ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρεία.

«Ἀνέβα πάλι στὸ βουνό, εἶπεν ὁ Θεὸς στὸ Μωϋσῆ. Θὰ
σοῦ δώσω δύο πλάκες, πού σ' αὐτὲς ἔγραψα τὸ νόμο μου».

Ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε στὸ Σινά, ἀργοῦσε ὅμως πολὺ νὰ
κατέβη. Καὶ οἱ Ἰσραηλίτες νόμισαν πὼς χάθηκε καὶ μαζὶ
μ' αὐτὸν χάθηκε καὶ ἡ προστασία τοῦ Θεοῦ.

Ἀξίωσαν τότε τὸν Ἰσραηλῆν Ἀαρὼν νὰ τοὺς φτιάσῃ ἕνα
Θεό, ἀφοῦ ἔχασαν τὸ Μωϋσῆ. Θυμήθηκαν τότε τὰ εἰδωλα
τῶν μοσχαριῶν, πού ἦταν οἱ Θεοὶ τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ ἀ-
νάγκασαν τὸν Ἀαρὼν νὰ τοὺς φτιάσῃ ἕνα τέτοιον Θεὸν γιὰ
νὰ τοὺς ὀδηγῇ στὶς πορεῖες τους ἀπὸ δῶ καὶ πέρα.

Ὁ Ἀαρὼν τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἀλλάξῃ
γνώμη. Καὶ βλέποντας τὴν ἐπιμονὴν τους δέχτηκε. Ζήτησε
τότε καὶ τοῦ ἔδωσαν ὅλα τὰ χρυσαφικὰ τῶν γυναικῶν τους
καὶ μ' αὐτὰ ἔφτιασε ἕνα χυτὸ μοσχάρι καὶ τό 'στησε ψηλὰ
ἐμπρὸς στὸ λαό.

Μόλις τὸ εἶδαν οἱ Ἰσραηλίτες ἐνθουσιάστηκαν. Κι' ἄρ-
χισαν νὰ τὸ λατρεύουν μὲ θυσίες καὶ νὰ χορεύουν γύρω του.

Ὁ Θεὸς βλέποντας τὴν ἀχαριστία καὶ τὴν ἀσέβεια τους
σκέφτηκε νὰ τοὺς καταστρέψῃ καὶ νὰ κάμῃ τὸ Μωϋσῆ ἄρ-
χηγὸ ἄλλου λαοῦ. Μὰ ὁ Μωϋσῆς μὲ τις παρακλήσεις του
στὸ Θεὸ ἔσωσε καὶ πάλι τὸν ἀχάριστο λαὸ ἀπὸ τὴν ὀργὴ
τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν τιμωρίαν.

Ὁ Μωϋσῆς ἔπειτα ἀπὸ σαράντα μέρες κατέβηκε ἀπὸ τὸ
Σινά καὶ βλέποντας τὴν ἀσέβεια του λαοῦ ταραχτήκε καὶ
θύμωσε πολὺ. Πέταξε καταγῆς τις δύο πλάκες ἀπὸ τὸ θυμὸ
του καὶ τις ἔσπασε. Ὑστερα πῆρε τὸ χυτὸ μοσχάρι κι ἀφοῦ

τό 'καμε κομμάτια, τό 'καυσε. Θανάτωσε ακόμα και όλους τους πρωταίτιους τῆς εἰδωλολατρίας.

“Υστερα ἀπ’ αὐτά ὁ λαὸς μετάνοιωσε και προσκύνησε τὸν ἀληθινὸ Θεό. Καὶ ὁ Μωϋσῆς ξαναἔβηκε στὸ Σινὰ και πῆρε ἀπὸ τὸ Θεὸ νέες πλάκες με τὶς ἐντολὲς και τὶς ἔφερε στὸ λαὸ του.

29. Ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης και ὁ πρῶτος ναὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ὁ Μωϋσῆς ἔβαλε τὶς δύο αὐτὲς πλάκες τῶν δέκα ἐντολῶν μέσα σ’ ἓνα ὠραῖο και ἐπιχρυσωμένο κιβώτιο. Τὸ ὄνομασε κιβωτὸ τῆς Διαθήκης γιατί μέσα σ’ αὐτὴν ἦταν ἡ συμφωνία (διαθήκη) τοῦ Θεοῦ με τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαὸ μέσο τοῦ δεκαλόγου. Ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης εἶχε μᾶκρος ἓνα μέτρο και κάτι και πλάτος και ὕψος ὡς ἓνα μέτρο.

Κατασκεύασε και μιὰ πρόχειρη και χρωματιστὴ σκηνή. Ἡ σκηνὴ αὐτὴ χωριζόταν με ἓνα πᾶνινο χῶρισμα σὲ δύο μέρη. Τὸ ἓνα στὸ βάθος λεγόταν ἄδυτο ἢ ἅγια ἁγίων και τὸ ἄλλο λεγόταν ἱερὸ ἢ ἅγιο.

Στὸ ἄδυτο τοποθέτησε τὴν κιβωτὸ τῆς διαθήκης και μιὰ χρυστὴ Στάμνα, γεμάτη μᾶνα.

Στὸ ἱερὸ ἦταν 1) ἡ τράπεζα τῆς πρόθεσης, δηλαδὴ ἓνα τραπέζι, ποῦ ἦταν τοποθετημένες ἐπάνω σ’ αὐτὴν οἱ προσφορὲς γιὰ τὶς θυσίες, 2) ἡ ἐπτάφωτος λυχνία, ἓνας δηλαδὴ μεγάλος λύχνος με ἐπτὰ φῶτα και 3) τὸ θυσιαστήριο τοῦ θυμιάματος, ὅπου καίονταν λιβάνι στὸ Θεό.

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ λεγόταν «Σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου» γιατί φύλαγε τὴν Κιβωτὸ, ποῦ μαρτυροῦσε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἦταν ἡ σκηνὴ κινητὴ και στηνόταν, ὅπου σταματοῦσε ὁ λαὸς στὶς πορεῖες του. Αὐτὴ ἦταν ὁ πρῶτος κινητὸς ναὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Μία εὐρύχωρη αὐλὴ ἔκλεινε γύρω τὴν Σκηνή. Ἐκεῖ ἦταν τὸ θυσιαστήριο τῶν ὀλοκαυτωμάτων, ὅπου καίονταν ὀλόκληρα σφακτά.

Ἀφοῦ ἐτοιμάστηκε ἡ Σκηνή, ὁ Ἀαρών, ποῦ ἦταν ὁ πρῶτος ἀρχιερέας, πρόσφερε τὴν πρώτη θυσία γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Θεό.

30. Οἱ ἱερεῖς, οἱ θυσίες και οἱ ἑορτὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Κατώτεροι τοῦ ἀρχιερέα ἦταν οἱ ἱερεῖς, ποῦ πρόσφεραν τὶς θυσίες και ἐδίδασκαν τὸν λαὸ, και οἱ λεῦιτες, ποῦ βοηθοῦσαν τοὺς ἱερεῖς. Οἱ λεῦιτες ἦταν ἀπόγονοι τῆς φυλῆς τοῦ Λευῖ. Καὶ ἀπὸ τὴν φυλὴ αὐτὴ γίνονταν οἱ ἀρχιερεῖς και οἱ ἱερεῖς, ὅπως εἶχε ὀρίσει ὁ Μωϋσῆς.

Οι άλλες όμως φυλές, παραπονέθηκαν στο Μωϋσή και ζήτησαν να γίνονται Ιερείς και από τις δικές του φυλές. Και ο Μωϋσής τότε για να λείψουν τα παράπονα τους είπε, όπως τον οδήγησε ο Θεός, να βάλει κάθε φυλή μια ράβδο στην σκηνή του Μαρτυρίου. Κ' εκείνη ή φυλή, που θα ξεφύτρωνε ή ράβδος της, θα ήταν Ιερατική φυλή. "Έκαμαν όμως όπως ο Μωϋσής και την άλλη μέρα ξεφύτρωσε ή ράβδος του 'Ααρών, που ήταν άρχηγός της φυλής του Λευΐ. Και από τότε έβαλε τη ράβδο αυτή στην κιβωτό της Διαθήκης σαν ένα ιερό κειμήλιο (πολύτιμο θησαυρό).

Οι 'Ισραηλίτες έλάτρευαν το Θεό με θυσίες από σφάγια, δηλαδή βόδια, τράγους, πρόβατα, τρυγόνια και περιστέρια. "Έκαιαν όμως και άρωματικό θυμίαμα πάνω στο θυσιαστήριο του θυμιάματος.

Οι έορτές τους, ήταν 1) το Σάββατον, που ήταν ή έβδομή ημέρα της άνάπαυσης του Θεού από τα έργα της δημιουργίας του κόσμου. 2) 'Η νομηνία, που γιόρταζαν τη πρώτη ημέρα του κάθε μήνα. 3) το Πάσχα ή ή έορτή των άζύμων, που τους θύμιζε την άπελευθέρωσή τους από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων. 4) ή Πεντηκοστή, πενήντα μέρες ύστερα από το Πάσχα. Την γιόρταζαν για ένθύμηση του νόμου, που τους έδωσε ο Θεός στο Σινά και για να εύχαριστήσουν το Θεό για τη συγκομιδή (μάζευμα) των πρώτων καρπών της γης. 5) ή Σκηνοπηγία, ημέρα για να ένθυμούνται, πώς έζησαν στην έρημο σε σκηνές σαράντα χρόνια. 6) 'Η ημέρα του έξιλασμο, που ο άρχιερέας τους πρόσφερε στο άδυτο του ναού θυσίες για τις άμαρτίες τις δικές του και του λαού.

Οι 'Ισραηλίτες έκαναν και νηστείες, όταν τους συνέβαιναν μεγάλα κακά. Πρόσφεραν άκόμη και διάφορα ταξίματα στο ναό. "Ένα από τα ταξίματα αυτά ήταν να άφιερώνουν στο Θεό τα πρωτότοκα άρσενικά παιδιά τους, κι' έπειτα εξαγόραζαν την άφιέρωσή τους αυτή με χρήματα.

31. 'Η περιπλάνηση των 'Ισραηλιτών στην έρημο.

'Από το Σινά οι 'Ισραηλίτες βαδίζοντας ένα όλόκληρο χρόνο σε τόπους έρημους έφθασαν στα σύνορα της Χαναάν. Λίγο άκόμη και θα βρίσκονταν στην άγαπημένη τους πατρίδα, που τόσες φορές ο Θεός την ύποσχέθηκε στους προγόνους τους και σ' αυτούς. Προτού να δισβούν τα σύνορα έπρεπε να ξέρουν άκριβώς τι τόπος είναι και τι άνθρωποι την κατοικούν για να λάβουν τα μέτρα τους. Γι' αυτό ο Μωϋσής διάλεξε δώδεκα άντρες, ένα από κάθε φυλή, και τους έστειλε να κατασκοπεύσουν κρυφά τη χώρα. Δύο απ' αυτούς ο 'Ιησοός του Ναυή και ο Χάλεβ, ήταν οι πιο έκλεκτοι. "Υστερα από σαράντα μέρες γύρισαν και ο 'Ιησοός του Ναυή και ο Χάλεβ διηγήθηκαν ότι ή Χαναάν είναι μια ώραία και εύ-

φορη χώρα (πού ρέει μέλι και γάλα). Ἐφεραν μάλιστα μαζί τους για σημάδι τῆς εὐφορίας τῆς ὠραιότατους καρπῶν και ἕνα κλαρί με ἕνα μεγάλο σταφύλι, πού τό βάσταγαν δύο ἄντρες.

Οἱ ἄλλοι δέκα διηγήθηκαν ὅτι εἶδαν ἐκεῖ νά κατοικοῦν ἄντρες σάν γίγαντες σέ πόλεις ὀχυρωμένες και ὅτι ἐμεῖς ἐμπρός τους εἴμαστε νάνοι.

Ἡ διήγηση αὐτή κατατρόμαξε τούς Ἰσραηλίτες, δέν μποροῦσαν νά κοιμηθοῦν, ἐκλαιαν και ὑβρίζαν τό Μωϋσῆ. Ἀμέσως τότε σκέφτηκαν νά διαλέξουν ἕναν ἄλλο ἀρχηγό για νά τούς φέρη πίσω στήν Αἴγυπτο.

Μάταια ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ και ὁ Χάλεβ τούς συμβούλευαν νά πιστεῦουν στή προστασία τοῦ Θεοῦ, πού τόσες φορές ὡς τώρα τούς ἔσωσε ἀπό κινδύνους.

Οἱ Ἰσραηλίτες ὅμως ἐπίμεναν και μάλιστα παρ' ὀλίγο νά πετροβολοῦσαν τούς καλοῦς συμβούλους τους. Ὁ Θεός τότε τούς τιμώρησε σκληρά δια τήν ἀχαριστία τους. «Δέ θά ἀξιωθῆ κανεῖς. εἶπε, ἀπό εἴκοσι χρονῶν κ' ἐπάνω νά πατήση τῆ Χαναάν ἐξόν ἀπό τόν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ και τό Χάλεβ. Ὅλοι οἱ ἄλλοι θά πεθάνουν γυρίζοντας στήν ἔρημο σαράντα χρόνια.

Ὁ Μωϋσῆς τότε τούς ἔφερε πίσω στήν ἔρημο Φαράν μακριά ἀπό τά σύνορα τῆς Χαναάν κι ἐκεῖ περιπλανιόνταν σαράντα χρόνια, ὥσπου πέθανε ἡ παλαιά γενεά.

32. Ἡ νέα πορεία για τήν Χαναάν και ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσῆ.

Μέ τήν νέα λοιπόν γενεά ὁ Μωϋσῆς ἀρχίζει τήν νέα πορεία για τήν Χαναάν. Βαδίζοντας πρὸς τά νότια τῆς Χαναάν κυριεύουν στόν δρόμο τους πολλές χώρες. Προχωρώντας ἀνατολικότερα φθάνουν και στρατοπεδεύουν στήν ἔρημο Κάδης. Στό μέρος αὐτό δέν ὑπῆρχε νερό και ἄρχισαν πάλιν οἱ Ἰσραηλίτες νά βρίζουν τόν Μωϋσῆ.

Ὁ Θεός διάταξε τότε τόν Μωϋσῆ και τόν Ἀαρὼν νά πάρουν τῆ ράβδον τους και κρατώντας αὐτήν νά διατάξουν τήν πέτρα νά βγάλῃ νερό.

Δέν ἔκαμαν ὅμως, ὅπως τούς εἶπε ὁ Θεός, ἀλλά τήν κτύπησαν δύο φορές με τῆ ράβδο τους και βγήκε τό νερό.

Ἡ παρακοή αὐτή ἦταν σημάδι, πὼς ἡ πίστη τους λιγόστεψε και γι' αὐτό ὁ Θεός καταδίκασε νά πεθάνουν στήν ἔρημο και οἱ δύο, χωρίς νά περάσουν στήν γῆ Χαναάν. Αὐτό τό νερό, πού ἔγινε ἡ ἀφορμή τῆς ὀλιγοπιστίας τους, ὀνομάστηκε «ὔδωρ τῆς ἀντιλογίας».

Ἀπ' ἐδῶ οἱ Ἰσραηλίτες, ἀφοῦ ἔσβυσαν τήν δίψα τους με τό νερό αὐτό τῆς ἀντιλογίας, προχωρώντας φθάνουν στά σύνορα τῆς χώρας Ἰδουμαίας, πού ἦταν στά νότια τῆς Χα-

ναάν. Ἐδῶ πεθαίνει ὁ Ἄαρών, ὁ πρῶτος ἀρχιερέας τῶν Ἰσραηλιτῶν, κι' ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἐκλέγει γιὰ διάδοχό του τὸ γιό του, Ἐλεάζαρ.

Ἐξακολουθώντας τὴν πορεία τους φθάνουν στὴν χώρα Μωάβ, στὰ ἀνατολικά τῆς Νεκρᾶς θάλασσας.

Ἐδῶ ἀρχίζει πάλι ὁ ἀχάριστος λαὸς νὰ χάνη τὸ θάρρος του καὶ τὴν πίστη του στὸν πολυεὐσπλαγχνο Θεό. «Γιατί, λέγουν ὑβριστικά στὸν Μωϋσῆ, μᾶς πήρες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ μᾶς ἔφερες ἐδῶ νὰ πεθάνουμε στὴν ἔρημο;»

Ὁ Θεὸς τώρα δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἀτιμώρητους, ἢ ἀχαριστία τους καὶ ἀπιστία τους πρέπει νὰ τιμωρηθῆ. Φίδι ἀδηλητηριασμένα δαγκάνουν πολλοὺς Ἰσραηλίτες καὶ ἀπὸ τὸ δηλητήριο τῶν φιδιῶν πεθαίνουν.

Τρέχει τότε ὁ λαὸς στὸν Μωϋσῆ μετανιωμένοι καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοὺς σώσῃ. Ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν διαταγὴ τοῦ Θεοῦ φτιάχνει ἓνα φίδι ἀπὸ χαλκὸ (ὁ χαλκοῦς ὄφις ἐν τῇ ἐρήμῳ), τὸ στηρίζει στὸ ἄκρο ἑνὸς ξύλου καὶ τὸ στήνει ὄρθιο. Καὶ ὅσοι τὸν κοιτοῦσαν μὲ πίστη καὶ μετάνοια θεραπεύονταν.

Ἦστερα ἔφυγαν κι' ἀπ' ἐδῶ καὶ βαδίζοντας ἀνατολικότερα φθάνουν σιτὸ βουνὸ Ναβαῦ κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ ἔμπρὸς στὴν πόλη Ἰεριχώ.

Ἐδῶ ὁ Μωϋσῆς κατάλαβε τὸ θάνατό του καὶ λυπόταν πολὺ, πού δὲν θὰ πατοῦσε τὴ γῆ τῆς ἀγαπημένης του πατρίδας. Ἡ ἐπιθυμία του ἦταν προτοῦ νὰ πεθάνη νὰ τὴν ἔβλεπε τουλάχιστο ἀπὸ μακριά.

Ἐνῶ ἦταν βυθισμένος σ' αὐτὲς τὶς λυπηρὲς σκέψεις, νὰ καὶ παρουσιάζεται ὁ Θεὸς λέγοντάς του: «Ἀνέβα στὴν κορφή αὐτοῦ τοῦ βουνοῦ καὶ κοίταξε ἀπ' ἐκεῖ τὴν χώρα, πού δίνω στοὺς Ἰσραηλίτες καὶ πέθανε». Ὁ Μωϋσῆς λέγει τότε στὸν Θεό: «Διάλεξε ἓνα ἀρχηγὸ τῶν Ἰσραηλιτῶν». «Πάρε, τοῦ λέγει ὁ Θεός, τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ βάλε τὸ χέρι σου ἐπάνω του καὶ παρουσιάσε τον ἔμπρὸς στὸ ἀρχιερέα Ἐλεάζαρ καὶ στὸν λαὸ καὶ διόρισέ τον ἀρχηγό».

Ὁ Μωϋσῆς κάλεσε τότε ὅλους τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς εἶπε: «Θυμώσατε, ὅλες τὶς εὐεργασίες, πού σᾶς ἔκαμε ὁ Θεὸς στὴν Αἴγυπτο. Νὰ τὸν ἀγαπᾶτε καὶ νὰ φυλάγετε τὶς ἐντολές του γιὰ νὰ ζήσετε καὶ νὰ προκόψετε. Ὁ Θεὸς τώρα θὰ σᾶς εὐλογήσῃ γιὰ νὰ πᾶτε νὰ κληρονομήσετε τὴν χώρα, πού σᾶς ὑποσχέθηκε. Μάθετε ἀκόμη, πῶς ὁ Θεὸς θὰ στείλῃ ἀπὸ τὴ γενεὰ σας στὸν κόσμον τὸν Σωτήρα». Τοὺς ἐξήγησε τὸν νόμο, καὶ τοὺς παρακίνησε νὰ εἶναι πάντα πιστοὶ σ' αὐτὸν κ' ὕστερα εὐλόγησε τὶς δώδεκα φυλές τους κάθε μιὰ χωριστά. «Πάρτε, τοὺς εἶπε, αὐτὸ τὸ βιβλίον, πού ἦταν γραμμένος ὁ νόμος, καὶ βάλετε το στὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης γιὰ νὰ εἶναι τὸ αἰῶνιον σημάδι τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μᾶς». Εὐλογώντας τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ τοῦ εἶπε. «Νὰ εἶσαι ἄντρας καὶ νὰ ἔχῃς θάρρος. Ἀπὸ τώρα θὰ ὀδηγήσῃς σ'αὐν

ἀρχηγός τοὺς Ἰσραηλίτες στὴ χώρα, ποὺ ὀρκίσθηκα σ' αὐ-
τούς. Ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου».

Ἄφοῦ ἔδωσε τίς τελευταῖες αὐτὲς παραγγελίες του ἀνέ-
βηκε στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ πόνο τῆς ψυχῆς
του καμάρωνε τίς ὄμορφες πεδιάδες, ποὺ ποτίζονταν ἀπὸ
τὰ νερά τοῦ Ἰορδάνη.

Ἔπειτα ἀπ' ὀλίγο πέθανε ἐκεῖ σὲ ἡλικία 120 χρονῶ.

Οἱ Ἰσραηλίτες μόλις ἔμαθαν τὸν θάνατό του λυπήθηκαν
πολύ, ποὺ ἔχαναν τὸν ἀρχηγό τους.

Πῆραν τὸ σῶμα του καὶ τὸ ἔθαψαν σὲ μιὰ κοιλάδα τῆς
χώρας Μωάβ.

33. Ἡ κατάκτηση τῆς Χαναάν.

Οἱ Ἰσραηλίτες ξεκίνησαν γιὰ τὴν Χαναάν μὲ τὸ νέο ἀρ-
χηγὸ τους, τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

Φθάνουν στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ τὸν διαβαίνουν χωρὶς
νὰ βραχοῦν τὰ πόδια τους, σὰν ἄλλοτε τὴν Ἐρυθρὰ Θά-
λασσα.

Τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ χωρίστηκαν στὴ μέση καὶ στάθη-
καν μόλις οἱ ἱερεῖς, βαστάζοντας τὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης,
πλησίασαν. Μὲ τὴ διάβαση τοῦ ποταμοῦ μπαίνουν τώρα
στὴν Χαναάν καὶ βρίσκονται στὴν πρώτη πόλη τῆς, τὴν
Ἰεριχώ. Ἡ πόλη αὐτὴ ἦταν ὄχυρωμένη μὲ ψηλὰ τεῖχη καὶ
ἡ θέση τῆς ἦταν πολὺ σπουδαία. Ὅποιος κυριεῦε αὐτὴν
μποροῦσε εὐκόλα ἔπειτα νὰ κυριεύσῃ καὶ ὅλην τὴν Χαναάν.
Οἱ πρῶτες ἐπιθέσεις τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπότυχαν κι ἄρχισαν
ἀμέσως νὰ χάνουν τὸ θάρρος τους.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ζήτησε τότε τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ
κι ὁ Θεὸς φώτισε τὸν Ἰησοῦ καὶ τὴν κυριεῦσε μὲ τὸν ἀκό-
λουθο τρόπο. Διάταξε καὶ προχώρησαν ἑπτὰ ἱερεῖς σαλπί-
ζοντας δυνατὰ, ἔπειτα ἄλλοι ἱερεῖς κρατώντας τὴν κιβωτὸ
τῆς Διαθήκης καὶ πίσω ἐρχόταν ὄλος ὁ λαὸς φωνάζοντας
καὶ τραγουδώντας πολεμικὰ τραγούδια. Ὅλα αὐτὰ γίνον-
ταν γύρω ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἰεριχώ ἑπτὰ μέρες. Οἱ κάτοικοι
βλέποντας καὶ ἀκούοντας ὄλα αὐτὰ τὰ παράδοξα φοβήθη-
καν. Καὶ τὴν ἑβδόμη μέρα ἔπαθαν φοβερὴ καταστροφή. Τὰ
φρούρια τῆς Ἰεριχώ ἔπεσαν διὰ μιᾶς, σὰν νὰ τὰ γκρέμισε
ἕνας δυνατὸς σεισμός, καὶ οἱ Ἰσραηλίτες μπῆκαν νικητὲς
στὴν πόλη.

Οἱ κάτοικοι τῆς Χαναάν, οἱ Χαναναῖοι, μόλις ἔμαθαν
τὴν τρομερὴ αὐτὴ εἶδηση φοβήθηκαν καὶ ἐνώθησαν ὅλοι
τους ἐναντίον τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μόνο οἱ κάτοικοι τῆς πό-
λης Γαβαὼν δὲν ἐνώθησαν κι ἔγιναν σύμμαχοι τῶν Ἰσα-
ρηλιτῶν. Γι' αὐτὸ οἱ Χαναναῖοι πολιορκῆσαν τὴν Γαβαὼν,
μὰ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ μὲ τὴν βοήθεια πάλι τοῦ Θεοῦ ἐνί-
κησε καὶ ἔλυσε τὴν πολιορκία. Ἔγινε μάλιστα ἐδῶ καὶ ἕνα

άλλο θαύμα. Πολεμοῦσε ὁ Ἰησοῦς ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ νικούσε τοὺς ἐχθρούς, ἤθελε ὁμῶς νὰ τοὺς καταστρέψῃ τέλεια. Γι' αὐτὸ παρακάλεσε τὸν Θεὸ νὰ μὴ βραδιάσῃ, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ἡμέρα λέγοντας: «Νὰ σταθῇ ὁ ἥλιος στὴν Γαβαὼν καὶ τὸ φεγγάρι στὴν φάραγγα Αἰλῶν». Ἡ δέσφ του ἀκούστηκε καὶ ἔτσι ἐξολόθρευσε τοὺς Χαναναίους.

Ὑστερα ἀπὸ τὴν νίκη αὕτη ἔπεσαν καὶ οἱ ἄλλες πόλεις τῆς Χαναάν. Καὶ ἔτσι, ἀφοῦ κυρίευσε ὅλη σχεδὸν τὴν Χαναάν, τὴν μοίρασε μὲ κλῆρο στὶς φυλὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μόνο ἡ φυλὴ τοῦ Λευὶ δὲν ἔλαβε μέρος στὸ μοίρασμα, γιατί ἡ φυλὴ αὐτὴ ἦταν ἱερατικὴ καὶ οἱ ἱερεῖς τῆς ἦταν σκορπισμένοι σὲ ὄλες τὶς ἄλλες φυλὲς γιὰ νὰ ἐκτελοῦν τὴν θεία λειτουργία. Ἐδῶσε μόνο στοὺς ἱερεῖς τῆς φυλῆς αὐτῆς 48 πόλεις νὰ κατοικοῦν, ποὺ ἦταν σκορπισμένες στὶς διάφορες φυλές. Καὶ ὑποχρεώνονταν οἱ φυλὲς αὐτὲς νὰ τοὺς συντηροῦν διδοτάς τους τὸ ἓνα δέκατο ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά τους.

Πρωτεύουσα τῆς νέας πιά πατρίδας τῶν Ἰσραηλιτῶν ἔγινε ἡ πόλη Συχέμ τῆς Σαμαρείας.

Στὴν πόλη αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκάλεσε τὸ λαό, λίγο προτοῦ πεθάνῃ, καὶ τὸν συμβούλευσε νὰ μένη πιστὸς στὸ Θεὸ καὶ νὰ ἐκτελῇ τὶς ἐντολές του.

Καὶ σὲ ἡλικία 110 χρονῶν πέθανε, ἀφοῦ ἐτέλεσε πιστὰ τὴν Διαθήκη τοῦ Θεοῦ μὲ πίστη καὶ ἀφοσίωση.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰώβ.

Στοὺς χρόνους τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ζοῦσε ἓνας πολὺ πλούσιος, ποὺ λεγόταν Ἰώβ.

Ἔῤχε ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς κόρες, πολλὰ ποίμνια καὶ ἄλλα ζῶα, καὶ ἦταν πολὺ δίκαιος καὶ ἐνάρετος ἄνθρωπος.

Ὁ Θεὸς ὁμῶς ἔκαμε νὰ πάθῃ μεγάλες λύπες καὶ συμφορὲς γιὰ νὰ φανῇ πιδὸ πολὺ ἡ πίστη καὶ ἡ ὑπομονὴ του στοὺς ὀλιγόπιστους Ἰσραηλίτες, ποὺ παθαίνοντας κανένα δυστύχημα ἔχαναν τὴν πίστη τους.

Σὲ μιὰ μέρα λοιπὸν τοῦ συμβαίνουν τέσσερες μεγάλες συμφορὲς ἢ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη.

Ἐνας δούλος του τρέχοντας φθάνει καὶ τοῦ λέει «Κλέφτες Ἀραβες πῆραν τὰ βόδια σου καὶ τοὺς ὄνους σου καὶ ἔσφαξαν τοὺς δούλους σου. Ἐγὼ μόνο σώθηκα καὶ ἦρθα νὰ σοῦ τὰ ἀναγγείλω».

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ λυπηρὴ αὐτὴ εἶδηση νὰ καὶ δεύτερος καταφθάνει λέγοντας: «Φωτιά ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ κατάρκαψε τὰ πρόβατα καὶ τὶς βοσκές σου».

Σὲ λίγο φθάνοντας καὶ τρίτος «Οἱ Χαλδαῖοι, τοῦ λέγει, πῆραν ὄλες τὶς καμήλες σου καὶ σκότωσαν τοὺς δούλους σου».

Ἀμέσως καταφθάνει καὶ τέταρτος φέροντας τὴν πιδὸ λυ-

πηρή είδηση: «Τὸ σπίτι, τοῦ λέει, τοῦ μεγαλύτερου παιδιοῦ σου γκρεμίστηκε ξαφνικά καὶ πλάκωσε καὶ σκότωσε ὄλα τὰ παιδιά καὶ τίς κόρες σου, πού 'τρωγαν ἐκεῖ».

Ὁ Ἰὼβ τότε ἀπὸ τὴ μεγάλη του λύπη ξέσχισε τὰ ροῦχα του καὶ κούρεψε τὰ μαλλιά του, γιὰ νὰ δείξη τὸ πένθος του, ὅπως τότε συνηθίζοταν.

«Ὁ Κύριος, εἶπε, ἔδωσε ὄλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ κι ὁ Κύριος τὰ πῆρε πίσω. Ἄς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομά του.

Δὲν τελείωσαν ὁμως ἐδῶ οἱ συμφορὲς του, μὰ ἔπαθε κι' ἄλλη πιὸ μεγάλη. Ἀρρώστησε ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀρρώστια. Ὅλο του τὸ σῶμα γέμισε πληγὲς λέπρας. Φοβόταν καθέναν νὰ τὸν πλησιάσῃ καὶ τὸν πέταξαν σ' ἓνα ἀκάθαρτο μέρος. Ἐκεῖ καθόταν κι' ἔξυνε τὴν φαγούρα, πού αἰσθανόταν σ' ὄλο τὸ σῶμα του, μὲ ἓνα ὄστρακο.

Ἡ γυναίκα του, πού τὸν ἔβλεπε σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ κατάσταση, ἀντὶ νὰ τὸν παρηγορῇ, τοῦ προξενοῦσε πιὸ μεγάλη δυστυχία μὲ τὰ λόγια της: «Ὡς τότε τοῦ 'λεγε, θὰ ὑποφέρῃς περιμένοντας τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας σου; Νά! ἔχεις καταστραφῆ ὀλότελα. Βλαστήμησε λοιπὸν τὸ Θεό, πού σοῦ ἔδωσε τόσες συμφορὲς καὶ πέθανε».

«Γιατί μιλάς, τῆς εἶπε, σὰν μιὰ ἀνόητη γυναίκα; Ὅπως λάβαμε τὰ καλὰ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Κυρίου, ἔτσι πρέπει τώρα νὰ ὑποφέρομε καὶ τὰ κακὰ μὲ πίστη ἀσάλευτη».

Μιὰ μέρα ἦρθαν νὰ τὸν ἴδουν τρεῖς φίλοι του καὶ νὰ τὸν παρηγορήσουν. Μόλις τὸν εἶδαν σ' αὐτὴν τὴν ἐλεεινὴ θέσιν ἔμειναν πολλὴ ὥρα ἀμίλητοι ἀπὸ τὴ λύπη τους.

Ἐπειὰ ἀρχισαν νὰ συζητοῦν ἀναμεταξύ τους, καὶ νὰ λένε πὼς ὁ Ἰὼβ τὰ παθαίνει ὄλα αὐτὰ ἀπὸ τίς ἀμαρτίες του.

Μόλις ὁ Ἰὼβ ἄκουσε τὴ συζήτηση αὐτὴ ἀγανάκτησε, γιατί δὲ θυμόταν νὰ ἔκαμε ποτέ του ἀμαρτίες. Καὶ χάνοντας μόνο τὴ στιγμή ἐκείνη τὴν ὑπομονή του ἀναθεμάτισε τὴν ὥρα, πού γεννήθηκε.

Τὴν ἴδια ὁμως στιγμή ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, πού ἔλεγε: «Μὴ θέλῃς νὰ γίνῃς δικαστὴς ματαξύ μας. Δὲν ξέρεις τίς σκέψεις τοῦ Θεοῦ».

«Πὼς μπορῶ, Κύριε, εἶπε τότε ὁ Ἰὼβ, νὰ κατηγορήσω καὶ νὰ δικάσω τὸ Θεό μου, ἐγὼ ὁ μικρὸς κι ἀνάξιος δοῦλος σου; Τίποτ' ἄλλο δὲν μπορῶ νὰ πῶ, παρὰ νὰ θαυμάσω τὴν ἀπειρὴ σοφία σου». Καὶ παρακάλεσε τὸ Θεό νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

Ὁ Θεὸς τότε βλέποντας τὴν ἀληθινὴ του μετάνοια, τὴν πίστη του καὶ τὴν ὑπομονή του, τὸν συγχώρεσε.

Τίς πληγὲς του θεράπευσε, τὰ παιδιά του ξανάδωσε, καὶ τὰ πλοῦτη του διπλάσια. Ἡ εὐτυχία του ἔγινε δύο φορές πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὴν πρώτη.

Ἐξῆς ὕστερα ἀπὸ τὴ νέα εὐτυχία του ἀρκετὰ χρόνια καὶ ἔπειτα πέθανε σὲ ἡλικία 170 χρονῶ, δοξάζοντας τὴ σοφία καὶ τὴ πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Μετά τὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ οἱ φυλὲς ζοῦσαν ἄλλες βίο ποιμενικὸ στὰ ἀνατολικά λιβάδια τοῦ Ἰορδάνη, καὶ ἄλλες καλλιεργοῦσαν τὰ ἀμπέλια, τὶς συκιὲς καὶ τὶς ἐλιὲς στὰ δυτικά τοῦ Ἰορδάνη.

Καὶ ἔτσι ἐργαζόμενοι εἶχαν ἀγάπη καὶ ὁμόνοια ἀναμεταξύ τους καὶ πίστευαν στὸ μόνον ἀληθινὸ Θεό. Ὅταν ὁμως πέθανε ἡ γενεὰ αὐτῆ τοῦ Ναυῆ, οἱ νέοι Ἰσραηλίτες, πού κληρονόμησαν τὰ ἀγαθὰ τῆς γενεᾶς αὐτῆς, συναναστράφησαν τοὺς εἰδωλολάτρες Χαναναίους καὶ λησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι' ἐλάτρευαν τὰ εἰδωλα. Ἡ παλαιὰ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια χάθηκε κοὶ πολλὲς φορὲς πολεμοῦσαν ἀναμεταξύ τους. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τιμωρώντας αὐτοὺς γιὰ σφρονισμό, τοὺς ὑποδούλωνε σὲ ξένους λαοὺς καὶ στοὺς Χαναναίους, ἀκόμη, μὲ τοὺς ὁποίους εἶχαν καὶ συγγενικὲς σχέσεις μὲ γάμους, πού ἔκαμαν μὲ αὐτούς.

Οἱ φοβερῶτεροι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τους ἦταν οἱ γειτονικοὶ τους λαοί, οἱ Μαδιανίτες, οἱ Ἀμμωνίτες, οἱ Ἀμαληκίτες καὶ οἱ Φιλισταῖοι.

Σάν ὁμως μετάνιωσαν καὶ ζητοῦσαν τὴν θεία βοήθεια, ὁ Θεὸς τοὺς ἔστειλε ἄντρες εὐσεβεῖς καὶ ἡρωϊκοὺς γιὰ νὰ τοὺς λευτερώσουν.

Αὐτοὶ ἦταν οἱ ἀρχιστράτηγοι τους σὲ ὦρα πολέμου καὶ τὸν καιρὸ τῆς εἰρήνης ἔκριναν, σάν δικαστές, τὶς ὑποθέσεις τους.

Οἱ πιὸ σπουδαῖοι Κριτὲς ἦσαν ὁ Σαμψών, ὁ Γεδεών, ὁ Ἥλι, ὁ Σαμουὴλ καὶ ἡ Δεββώρα.

34. Ὁ Σαμψών.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, πού ὑποδούλωσε τοὺς Ἰσραηλίτες, ἦταν οἱ Φιλισταῖοι. Οἱ Φιλισταῖοι κατοικοῦσαν στὰ νοτιοδυτικὰ παράλια τῆς Χαναάν πρὸς τὴν Μεσόγειο Θάλασσα. Ἡ δουλεῖα τῶν Φιλισταίων ἦταν πιὸ σκληρὴ ἀπ' ὅσες ἔπαθαν οἱ Ἰσραηλίτες. Σαράντα χρόνια τυραννιόνταν καὶ πάθαιναν τὰ πάνδεινα στὴ σκλαβιά τῶν Φιλισταίων. Τέλος

μετάνιωσαν και ζήτησαν την βοήθειαν του Θεού και ο Θεός τους έστειλε σωτήρα τους τον Σαμψών.

Ο Σαμψών ήταν από μικρός αφιερωμένος στον Θεό και διακρινόταν για την μεγάλη του σωματική δύναμη.

Παιδί δέκα οκτώ χρονών ακόμη σκότωσε ένα μικρό λιοντάρι. Ρίχτηκε σαν άστραπη άπάνω του, το 'πιασε άφοβα και τό 'σκισε στη μέση.

"Άλλη φορά πάλι σκότωσε τριάντα Φιλισταίους και άλλη φορά χίλιους με τό σαγόνι ενός όνου.

Κάποτε άλλοτε έπιασε τριακόσιες άλεπουδες, τις έδωσε δυο δυο και στις ούρές τους έδωσε λαμπάδα άναμμένη. Τις άφησε έπειτα στα χωράφια των Φιλισταίων και κήκαν τά σπαρτά τους.

"Άλλη φορά πάλι σήκωσε με τους ώμους του τις βαριές πύλες του φρουρίου της πόλης Γάζης, που τις είχαν κλείσει οι Φιλισταίοι για να τον πιάσουν και τις έφερε στη κορφή ενός βουνού.

Με τη δύναμή του αυτή και με την βοήθεια του Θεού ένίκησε πολλές φορές τους Φιλισταίους και τους έκαμε μεγάλες καταστροφές.

Πάντα ζητούσαν να βρουν τρόπο να τον σκοτώσουν, μα δεν τό κατώρθωσαν. Τέλος μιá μέρα έπεσε στα χέρια τους με προδοσία. Μιá γυναίκα, Φιλισταία, που λεγόταν Δαλιδά κατόρθωσε να μάθη από τον Σαμψών, πως ή δύναμή του κρυβόταν στην κόμη του (στα μακριά μαλλιά του).

Και μιá μέρα, που έκοιμάτο, του ξύρισε την κόμη του ή πονηρά Δαλιδά και τον παράδωσε στους Φιλισταίους. Αυτόι, άφου τον τύφλωσαν, τον έφεραν στην πόλη Γάζαν, τον έδεσαν με άλυσίδες και τον έρριξαν στην φυλακή.

"Έτσι τιμωρήθηκε από τον Θεό και ο Σαμψών χάνοντας την δύναμή του, γιατί ενάντια στο Μωσαϊκό νόμο μπλέχτηκε με μιá γυναίκα άλλόθρησκη.

"Άλλά ή χάρη του Θεού άρχισε να ξανάρχεται στον Σαμψών και μαζί με αυτήν και ή δύναμή του. Γιατί ο Σαμψών στη φυλακή σκεφτόταν τό κακό που έκαμε, και άρχισε να μετανοή και ζήτησε συγχώρεση από τό Θεό. "Όσο λοιπόν μεγάλωναν τά μαλλιά της κόμης του, τόσο καταλάβαινε να του ξανάρχεται ή δύναμή του. Μιá μέρα μάλιστα σε μιá γιορτή των Φιλισταίων με την βοήθεια του Θεού έδειξε τη νέα του δύναμη σ' ένα ήρωϊκό κατόρθωμά του.

Οι Φιλισταίοι την ήμέρα αυτή γιόρταζαν μιá μεγάλη γιορτή του Θεού τους Δαγών. "Έστειλαν λοιπόν και έφεραν από την φυλακή τον τυφλό Σαμψών και τον έβαλαν ανάμεσα σε δύο κολόνες στο μέσο του ναού. "Αρχισαν τότε να γελοούν και να κοροϊδεύουν κι αυτόν και τό Θεό του, που δε μπορούσε τάχα να τον έλευθερώση.

Ο Σαμψών προσευχήθηκε στο Θεό και ζήτησε τη βοήθειά του. "Αμέσως άγκάλιασε τις δύο κολόνες και λέγοντας

«'Ας πεθάνω κι ἐγὼ μαζί μὲ τοὺς ἀλλόφυλους» τὶς κούνησε δυνατά. Οἱ κολόνες λύγισαν κι ἔπεσαν. Ὁ ναὸς γκρεμίστηκε ἀπὸ τὰ θεμέλια καὶ πλάκωσε κι ἔθαψε στὰ ἐρείπια τοῦ τὸν Σαμψὼν κι' ὄλους τοὺς Φιλισταίους, ποὺ βρίσκονταν ἐκεῖ μέσα.

35. Ὁ Γεδεὼν.

Ὁ κριτὴς αὐτὸς ἔλαβε μιὰ μέρα τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτες. Ἐφτὰ χρόνια οἱ ἐχθροὶ αὐτοὶ πολεμοῦσαν καὶ τυραννοῦσαν τοὺς Ἰσραηλίτες ληστεύοντας τὴ χώρα τους.

Ὁ Γεδεὼν παίρνει τότε μιὰ σάλπιγγα καὶ καλεῖ μ' αὐτὴν τὸ λαὸ στὰ ὄπλα.

Μὰ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν εἶχαν τὸ θάρρος νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς Μαδιανίτες, γιατί φοβόνταν τὸ στρατό τους, ποὺ ἦταν πολὺς καὶ ἰσχυρός. Γι' αὐτὸ οἱ περισσότεροὶ λιποτάκτησαν. Ἐμείναν πιστοὶ στὸ Γεδεὼν μόνο 300 ἄντρες.

Μ' αὐτοὺς κατάρθωσε νὰ νικήσῃ τοὺς ἐχθροὺς μὲ τὸ ἀκόλουθο σχέδιο.

Ἐμοίρασε σὲ κάθε στρατιώτῃ ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ ἀπὸ μιὰ στάμνα ἄδεια, ποὺ ἦταν μέσα κρυμμένη μιὰ λαμπάδα ἀναμμένη. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι αὐτός.

Χώρισε ὕστερα τὸν στρατὸ σὲ τρία μέρη καὶ ξεκίνησαν ὄλοι τους ἐναντίον τῶν Μαδιανιτῶν.

«Ὅ,τι κάμω ἐγὼ, τοὺς εἶπε, νὰ κάμετε καὶ σεῖς καὶ ἔτσι θὰ νικήσουμε τοὺς ἐχθροὺς».

Ὅταν πλησίασαν στὸ στρατόπεδο τῶν ἐχθρῶν, ἦταν μεσάνυκτα καὶ οἱ Μαδιανίτες κοιμόνταν βαθιά.

Ὁ Γεδεὼν χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ πήδησε μὲς στὸ στρατόπεδο τους σαλπίζοντας, σὰν δαιμονισμένος. Σπάει ἀμέσως καὶ τὴ στάμνα του καὶ σηκώνει ψηλὰ τὴν ἀναμμένη λαμπάδα φωνάζοντας δυνατά: «Ἡ ρομφαία τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Γεδεὼν». Τὸ ἴδιο ἔκαμαν ἀμέσως καὶ οἱ στρατιῶτες του.

Οἱ ἐχθροὶ ξύπνησαν καὶ ἀκούοντας τὶς φωνές, τὰ σαλπίσματα, τὰ σπασίματα τῶν σταμνῶν, σάσισαν. Σὰν εἶδαν καὶ τὶς ἀναμμένες λαμπάδες μὲς στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας νόμισαν, πὼς ἀναρίθμητος στρατὸς τοὺς ἐπιτέθηκε. Φόβος καὶ τρόμος τότε τοὺς ἔπιασε κι ἔτρεξαν νὰ φύγουν σὰν τρελλοί.

Ὁ Γεδεὼν ἔπεσε πάνω τους μὲ τὸ στρατό του καὶ ἔκαμε μεγάλη θραύση. Λίγοι σώθηκαν ἀπὸ τὸ στρατὸ τῶν Μαδιανιτῶν.

Οἱ Ἰσραηλίτες ὕστερα ἀπὸ τέτοια νίκη θαύμαζαν τὸν Γεδεὼν καὶ σκέφτηκαν νὰ τὸν κάμουν βασιλιά τους.

Ὁ Γεδεὼν δμως, ποὺ πίστευε ὅτι ἡ νίκη του ἦταν ἔργο τοῦ Θεοῦ, τοὺς εἶπε: «Μόνος ὁ Κύριος εἶναι βασιλιάς σας».

36. 'Ο 'Ηλί.

'Ο κριτής 'Ηλί ήταν και άρχιερέας τών 'Ισραηλιτών.

Ζούσε στην πόλη Σηλώ, όπου βρισκόταν τότε και η Κιβωτό της Διαθήκης.

Είχε δύο παιδιά, τόν 'Οφνει και τόν Φινεές. Ήσαν όμως παιδιά κακά και πονηρά. Ούτε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκτελοῦσαν οὔτε ἀγαποῦσαν τοὺς ἀνθρώπους. Ὄταν ἐρχόνταν ἀνθρώποι στη Σηλώ νὰ προσφέρουν θυσία, ἔκλεβαν τὰ κρέατα τῶν θυσιῶν. Ἐκαναν καὶ ἄλλες πονηρίες καὶ ἀταξίες κρυφά.

Πολλὲς φορὲς ὁ Θεὸς συμβούλευε τὸν 'Ηλί νὰ διορθώσῃ τὰ παιδιά του τιμωρώντας τα. Ὁ 'Ηλί ὅμως, ἐπειδὴ ἦταν μαλακὸς πατέρας, δὲν προσπάθησε σοβαρὰ νὰ τὰ διορθώσῃ. Γι' αὐτὸ εἰδοποιήθηκε μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ Θεό, ὅτι τὰ παιδιά αὐτὰ θὰ τοῦ φέρουν μεγάλο κακό, ὅπως κι ἔγινε.

Οἱ 'Ισραηλίτες πολεμοῦσαν κάποτε ἐναντίον τῶν Φιλισταίων μὲ ἀρχηγούς τὰ δύο παιδιά τοῦ 'Ηλί. Εἶχαν πάρει μάλιστα μαζί τους καὶ τὴν Κιβωτό της Διαθήκης χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ πατέρα τους.

Στὸν πόλεμο αὐτὸν οἱ 'Ισραηλίτες νικῆθηκαν, τὰ παιδιά τοῦ 'Ηλί σκοτώθηκαν καὶ ἡ Κιβωτό της Διαθήκης ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν. Ὑστερα ὅμως ἀπὸ καιρὸ οἱ Φιλισταῖοι τὴν ἔστειλαν πίσω στοὺς 'Ισραηλίτες, γιατί ὅσο τὴν εἶχαν μαζί τους ὄλο καὶ καταστροφή πάθαιναν.

Ἐνας ἀγγελιαφόρος τρέχει ἀμέσως ἀπὸ τὴν μάχη καὶ φέρνει στὸν 'Ηλί τὴ φοβερὴ αὐτὴ εἶδηση.

Ὁ 'Ηλί καθόταν τὴν στιγμὴ ἐκείνη στὸ θρόνο του. Μόλις ἄκουσε τὴ φοβερὴ αὐτὴ συφορὰ καὶ μάλιστα, πὼς τὸ ἱερώτερο κειμήλιο, ἡ Κιβωτό της Διαθήκης, ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν, λιποθύμησε, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τὸ θρόνο του, κτύπησε θανάσιμα στὸ κεφάλι καὶ πέθανε.

37. Ὁ Σαμουὴλ.

Ὄταν ὁ Σαμουὴλ ἦταν ἀκόμη μικρὸ παιδί, τὸν ἔφερε ἡ μητέρα του στὸν ἀρχιερέα 'Ηλί λέγοντάς του: «Νά! ὁ Κύριος ἄκουσε τίς δεήσεις μου καὶ μοῦ ἔδωσε αὐτὸ τὸ παιδί. Ἀπὸ σήμερα τὸ ἀφιερώνω στὸν Κύριο».

Ὁ 'Ηλί τὸ πήρε μαζί του καὶ τὸν βοήθησε στὸν ναό. Ὁ Σαμουὴλ κοντὰ στὸν 'Ηλί ἔδειξε ἀπὸ τὴν μικρὰ του ἡλικία μεγάλῃ εὐσέβεια. Μὰ καὶ ἡ ἀγάπη στὴν πατρίδα του ἦταν κι αὐτὴ μεγάλη. Γι' αὐτὸ ὁ Θεός, σὰν μεγάλωσε, τοῦ ἔδωσε τὸ ἀξίωμα τοῦ Κριτῆ καὶ τὸ χάρισμα τοῦ Προφήτη.

Ὄταν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ 'Ηλί ἔγινε κριτὴς ὁ Σαμουὴλ, οἱ 'Ισραηλίτες ἦταν ὑποδουλωμένοι στοὺς Φιλισταῖους.

Εἶχαν φθάσει σὲ μεγάλῃ δυστυχία γιατί καὶ τὸν Θεὸ δὲ

σέβονταν πιά και την Κιβωτό της Διαθήκης είχαν παραδώσει, όπως είδαμε στους έχθρους.

Σ' αυτές τις φοβερές στιγμές παρουσιάζεται ο Σαμουήλ σωτήρας τους.

«Μετανοήσετε, τους έλεγε, θυμηθήτε πάλι τον Θεό. Κάνετε τις εντολές του κι ο Θεός θα σάς σώση από τους έχθρους».

Με τα λόγια αυτά έκαμε τους Ισραηλίτες να μετανοήσουν και να ζητήσουν τη βοήθεια του Θεού. Τότε πολέμησαν με άρχηγόν τον Σαμουήλ έναντιον των Φιλισταίων και τους νίκησαν.

Μετά την νίκη αυτή ο λαός σεβόταν τον Σαμουήλ κι άκουε τα καλά του λόγια.

Ο Σαμουήλ είχε δύο παιδιά, τον 'Ιωήλ και τον 'Αβιά. Σάν γέρασε δέ μπορούσε μόνος του να κυβερνᾷ τον λαό του και πήρε για βοηθούς τα παιδιά του. Και ύστερα τους έκαμε κριτάς. Δεν άκολούθησαν όμως το παράδειγμα του πατέρα τους. Έγιναν κακοί και άσεβεις. Δέ μπορούσε ο λαός τότε να υποφέρη τη διαγωγή τους. Κυβερνούσαν τυραννικά. Έξ αίτίας τους μάλιστα άρχισαν τότε και νέοι κινδυνοί να άπειλούν τους Ισραηλίτες.

Γι' αυτό ζήτησαν οι Ισραηλίτες από τον Σαμουήλ βασιλιά για να τους κυβερνᾷ, όπως είχαν και οι γειτονικοί λαοί. Μάταια τους έλεγε, πως δέν είναι άκόμη καιρός για βασιλιά και διι μόνος ο Θεός είναι βασιλιάς του λαού. Ο λαός έπίμενε. Και τότε ο Σαμουήλ, σάν τον πρόσταξε μάλιστα κι' ο Θεός, ανακήρυξε βασιλιά τον Σαούλ. Σε μεγάλη ήλικία ύστερα πέθανε, άφου κυβέρνησε το λαό του είκοσι χρόνια.

38. 'Η Δεββώρα.

'Η Δεββώρα ήταν κι αυτή μιᾷ από τους σπουδαιότερους Κριτές και φημισμένη ήρωίδα. Με το στρατηγό Βαράκ και με δύο χιλιάδες άντρες έλευθέρωσε τους όμόφυλους της από τη δουλεία του βασιλιά των Χαναανίων 'Ιαβίν.

Στη μάχη, που έγινε κοντά στο όρος Θαβώρ, έδειξε μεγάλο ήρωϊσμό.

Τη νίκη της περιγράφει ή ίδια σ' ένα τραγούδι της, που είναι ένας από τους ωραιότερους ύμνους της Π. Διαθήκης.

39. 'Η ιστορία της Ρούθ.

Στους χρόνους των Κριτών έπεσε μεγάλη πείνα σ' όλη τη Χαναάν. Πολύς κόσμος έφευγε τότε από το τόπο του και πήγαινε σ' άλλες χώρες για να βρῆ ψωμί και τρόφιμα. Έτσι ένας Ισραηλίτης, που λεγόταν 'Ελιμέλεχ από την πόλη

Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, πήρε τὴ γυναίκα του Νωεμὶν καὶ τὰ δύο παιδιά του κι ἤρθε στὴ χώρα Μωάβ.

Ἔστερα ἀπ' ὀλίγο χρόνο ὁ Ἐλιμέλεχ πέθανε καὶ τὰ παιδιά του νυμφεύθηκαν δύο κόρες ἐντόπιες, τὴν Ὁρφά καὶ τὴ Ρούθ. Μὰ κι αὐτοὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια πέθαναν, κι ἔμεινε ἡ χήρα μητέρα τους στὴ ξενιτιά μαζί με τὶς νύφες τῆς.

Ὅταν ἔπαυσε ἡ πείνα, ξεκίνησε γιὰ τὴ πατρίδα τῆς. Οἱ νύφες τῆς ὁμως δὲν ἤθελαν νὰ ἀποχωριστοῦν ἀπὸ τὴ δυστυχισμένη πεθερά τους καὶ τὴν ἀκολούθησαν. Δὲ δέχονταν μὲ κανένα τρόπο νὰ γυρίσουν στὰ σπίτια τους, ὅπως τὶς παρακαλοῦσε ἡ πεθερά τους.

Στὸ τέλος ἡ Ὁρφά πείστηκε πιά νὰ γυρίσῃ σπίτι τῆς, ἡ Ρούθ ὁμως ἔμεινε κοντὰ στὴ πεθερά τῆς μ' ὄλο πού τῆς ἔλεγε «Νά! κοίταξε τὴ συννυφάδα σου πηγαινεὶ στὸ σπίτι τῆς. Πήγαινε καὶ σὺ μαζί τῆς». Ἡ Ρούθ ἀποφασιστικά τῶρα τῆς εἶπε ὅτι μόνο ἕνας θάνατος μπορεῖ νὰ τὶς χωρίσῃ. Καὶ ἡ Νωεμὶν βλέποντας τὴν ἐπιμονή τῆς τὴν πήρε μαζί τῆς κι ἤρθαν στὴ Βηθλεέμ.

Ἦταν τότε ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Καὶ μιὰ μέρα βγήκε ἡ φτωχὴ Ρούθ νὰ μαζεύσῃ στάχυα. Πῆγε στὸ χωράφι ἑνὸς πλούσιου κτηματία, πού ἦταν πολὺ καλὸς καὶ εὐσεβής, καὶ λεγόταν Βοόζ. Ἦταν συνήθεια τότε νὰ βγαίνουν στὰ χωράφια οἱ πρὸ φτωχοὶ καὶ νὰ μαζεύουν στάχυα πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάδες. Τὴν συνήθεια αὐτὴ δὲν τὴ ἀπαγόρευε οὔτε ὁ Μωσαϊκὸς νόμος.

Ὁ Βοόζ, πού ἦταν καὶ συγγενὴς τῆς Νωεμὶν, σὰν ἔμαθε ποιά ἦτο ἡ Ρούθ, διάταξε τοὺς θεριστάδες του νὰ τὴν ἀφήσουν ἐλεύθερα νὰ μαζεύῃ στάχυα καὶ νὰ τρώῃ μαζί με τὶς δοῦλες του.

Μιὰ μέρα τὴν κάλεσε καὶ τῆς εἶπε: «Εἶσαι μιὰ γυναίκα εὐλογημένη ἀπὸ τὸ Θεό. Ἡ διαγωγή σου εἶναι πρὸς μεγάλη ἀπὸ τὴν ἀγάπη, πού ἔχεις στὴ πεθερά σου. Ὁλος ὁ κόσμος φωνάζει πὼς εἶσαι μιὰ τίμια καὶ ἐνάρετη γυναίκα». Ἀμέσως ὕστερα ἐπῆγε στὴ Νωεμὶν καὶ τὴ ζήτησε γιὰ γυναίκα του. Ἡ Νωεμὶν δέχτηκε καὶ ὁ Βοόζ νυμφεύτηκε τὴ Ρούθ.

Ὁ λαὸς μόλις ἔμαθε τὸ γάμο αὐτὸ εὐχήθηκε στὸ Βοόζ κάθε εὐτυχία. «Εἶθε ὁ Θεός, τοῦ ἔλεγε, νὰ εὐλογήσῃ τὴ γυναίκα αὐτὴ, πού μπαίνει σήμερα στὸ σπίτι σου, ὅπως εὐλόγησε τὴ Ραχὴλ καὶ τὴ Λεῖα. Εἶθε νὰ εἶναι ἡ καλὴ Ρούθ τὸ ὑπόδειγμα ὄλων τῶν ἀρετῶν. Εἶθε νὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομά τῆς».

Καὶ πραγματικά τὸ ὄνομά τῆς δοξάστηκε. Ὁ Θεὸς εὐλόγησε τὸ γάμο αὐτὸ κι ἀπόκτησαν παιδί, τὸν Ὠβήδ. Ἀπὸ τὸν Ὠβήδ γεννήθηκε ὁ Ἰεσσαὶ καὶ ἀπ' αὐτὸν ὁ βασιλιάς Δαβίδ. Ἀπὸ τὴ γενεὰ τοῦ Δαβίδ ἔπειτα γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Καὶ ἔτσι ἀξιώθηκε ἡ Ρούθ νὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὸ γένος τῆς ὕστερα ἀπὸ χρόνια ὁ Χριστός.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

40. Ὁ βασιλιάς Σαούλ.

Ὁ Σαούλ εἶναι ὁ πρῶτος βασιλιάς τῶν Ἰσραηλιτῶν, πού, ὅπως εἶδαμε προηγήτερα, ἀνακηρύχθηκε ἀπὸ τὸν κριτὴ Σαμουήλ.

Ὁ Σαούλ ἦταν ἓνας πολὺ ὠραῖος καὶ γενναῖος ἄντρας. Σὲ πολλοὺς πολέμους ἔλαβε μέρος καὶ διακρινόταν γιὰ τὴν ἀφοβία του. Γι' αὐτὸ ὅλος ὁ λαὸς τὸν ἀναγνώρισε γιὰ βασιλιά του.

Πρωτεύουσα τοῦ πρώτου βασιλείου τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦταν ἡ πόλη Γαβαὼν, ἡ πατρίδα τοῦ Σαούλ.

Ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδας του νίκησε, τοὺς Ἀμμωνίτας, τοὺς Φιλισταίους καὶ ἄλλους, σὲ μάχες πολὺ αἱματηρές.

Καὶ στὰ δύο πρώτα χρόνια τῆς βασιλείας του κυβερνοῦσε τὸ λαὸ του σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τίς πολλὰς νίκες περηφανεύτηκε. Ξέχασε ὅτι χρωστοῦσε τίς νίκες του καὶ στὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ.

Γι' αὐτὸ, ὅταν νίκησε τοὺς Ἀμαληκίτες, ἀντὶ νὰ στήσῃ ἓνα θυσιαστήριο καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεό, ἔκαμε γιὰ τὸν ἑαυτό του μία θιαμβευτικὴ ἀψίδα.

Μιὰ μέρα λοιπὸν παρουσιάζεται ὁ Σαμουήλ, καὶ τοῦ εἶπε πὼς ὁ Θεὸς τιμωρώντας τὸν ἀποφάσισε νὰ τοῦ πάρῃ τὴν βασιλεία καὶ νὰ τὴν δώσῃ σ' ἄλλον βασιλιά.

Ὁ Σαμουήλ τότε μὲ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Θεοῦ ἔφυγε κρυφὰ καὶ πῆγε στὴν Βηθλεέμ. Ἐκεῖ ἔκλεξε νέο βασιλιά τὸ Δαβίδ, πού ἦταν ὁ μικρότερος ἀπὸ τοὺς ἑφτά γιουὺς τοῦ Ἰεσσαί. Δὲν πῆρε ὅμως ἀμέσως τὴν βασιλεία. Μὰ οὔτε καὶ μαθητεύτηκε, πὼς ἔγινε νέος βασιλιάς. Ὁ Δαβίδ περίμενε νὰ βασιλεύσῃ στὴν κατάλληλη ὥρα, πού θὰ τὴν ὀριζε ὁ ἴδιος ὁ Θεός.

Ἦταν τότε ὁ Δαβίδ ἓνα παιδί ὡς 17 χρονῶ καὶ ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του.

Διακρινόταν ὅμως γιὰ τὴν φρονιμάδα του, τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν εὐσέβειά του στὸ Θεό.

Ὁ Σαούλ, ἀπὸ τὴ στιγμὴ, πού ἔμαθε ὅτι θὰ χάσῃ τὴν

βασιλεία ἔγινε μελαγχολικός. Ἄρχισε ἀπὸ τότε νὰ φθονῆ καὶ νὰ μισῆ ὄσους ὑποπτευόταν ὡς ἐχθροὺς τοῦ θρόνου του. Ἄφου ἔχασε τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, ἔγινε δυστυχής.

Οἱ γιαιτροὶ του καὶ οἱ φίλοι του τὸν συμβούλευσαν τότε

«Ὁ Σαμουὴλ ἀνακηρύττει βασιλιά τὸν Σαοὺλ».

νὰ καλέσῃ ἓνα μουσικὸ γιὰ νὰ τοῦ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολία καὶ τὴ λύπη του.

Δέχτηκε κ' ἐκάλεσαν τὸν νεαρὸ βοσκὸ Δαβίδ, ποὺ ἔπαιζε ἔξοχη κιθάρα καὶ τραγουδοῦσε περίφημα.

Πραγματικὰ ὁ Δαβίδ κατόρθωνε μὲ τὴν κιθάρα του καὶ τὰ τραγούδια του νὰ πρηγορῆ τὸν βασιλιά.

Ὁ Σαοὺλ στὴν ἀρχὴ τὸν ἀγάπησε πολὺ καὶ τὸν ἔκαμε μάλιστα καὶ ὑπασπιστὴ του.

41. Ὁ Δαβίδ καὶ ὁ Γολιάθ.

Ἡ ἀγάπη του ὅμως αὐτὴ δὲ βάσταξε πολὺ, γιατί ὅταν ὁ Δαβίδ ἄρχισε νὰ γίνεται δοξασμένος στὴν ἀρετὴ καὶ στὴν ἀνδρεία, τὸν μίσησε θανάσιμα.

Ἄφορμὴ στὸ μίσος καὶ στὸν φθόνο τοῦ Σαοὺλ ἦταν τὸ ἀκόλουθο κατόρθωμα τοῦ Δαβίδ.

Οι Ἰσραηλίτες εἶχαν πόλεμο μὲ τοὺς Φιλισταίους καὶ οἱ
δύο στρατοὶ ἦσαν ἕτοιμοι γιὰ τὴν μάχη.

Ξαφνικὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ στρατὸ τῶν Φιλισταίων ἕνας
γιγαντόσωμος στρατιώτης, ποὺ λεγόταν Γολιάθ, καὶ φώ-
ναζε περήφανα καὶ περιφρονητικὰ στὸ στρατὸ τῶν Ἰσραηλι-
τῶν: «Ὅποιος ἀπὸ σᾶς τοῦ βασιᾶ κι ἔχει πεποιθήση στὸ
Θεὸ του, ἄς βγῆ νὰ παλαίψουμε. Καὶ ὅποιος ἀπὸ τοὺς δύο
μας νικήσῃ, νὰ πάρῃ τὴν νίκη ὁ στρατὸς τοῦ νικητῆ».

Ὁ Γολιάθ φοροῦσε μιὰ χάλκινη περικεφαλαία καὶ σιδε-
ρένιο θώρακα. Στὰ πόδια του φοροῦσε μπότες χάλκινες.
Κρατοῦσε μὲ τὸ ἓνα του χέρι ἀσπίδα καὶ μὲ τὸ ἄλλο ἓνα
δόρατο καὶ στὴ ζώνη του εἶχε ἓνα μεγάλο σπαθί.

Ὅλοι τὸν φοβόνταν καὶ κανεὶς δὲ τολμοῦσε νὰ παλαίψῃ
μαζί του.

Σαράντα μέρες προκαλοῦσε τοὺς Ἰσραηλίτες βρίζοντας
τὸν Θεὸ τους, ὥσπου πειέται ἀπὸ τὸν στρατὸ τῶν Ἰσραη-
λιτῶν ἕνας νέος ὡς 20 χρονῶ. Ἦταν ὁ Δαβίδ.

Εἶχε ἔλθει ἐκείνη τὴν στιγμή στὸ στρατόπεδο φέρνοντας
φαγητὸ στοὺς στρατιώτες ἀδελφούς του.

Καὶ ἄκουσε τὸ Γολιάθ νὰ βρίζῃ τὸν Θεὸ του καὶ τὴν πα-
τρίδα του. Τρέχει ἀμέσως στὸν Σαοὺλ καὶ ἀποφασιστικὰ
τοῦ λέει: «Δὲν πρέπει νὰ ταπεινώνεται ἔτσι ἡ πατρίδα μας.
Ἐγώ, ὁ δοῦλος σου, θὰ βγῶ νὰ παλαίψω μ' αὐτὸν τὸν Φι-
λισταῖο».

Ἐσὺ, τοῦ εἶπε ὁ βασιλιάς, δὲν θὰ μπορέσης νὰ τὰ βγά-
λῃς πέρα μ' αὐτὸν, εἶσαι ἀκόμη παιδί ἄπειρο, ἐνῶ αὐτὸς
εἶναι ἀπὸ τὴ νεότητά του ἄντρας πολεμιστῆς».

Ἐγώ, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Δαβίδ, ἐσκότωσα κάποτε ἓνα λιον-
τᾶρι καὶ ἔσωσα ἀπὸ τὰ δόντια του ἓνα πρόβατο. Τὸ ἄρ-
παξα ἀπὸ τὴ σαγωνιά, τὸ κτύπησα δυνατὰ καὶ τὸ σκότωσα.
Ὁ εἰδωλολάτρης αὐτὸς Γολιάθ εἶναι σὺν ἓνα τέτοιον θηρίο,
ποὺ μὲ τέτοιο τρόπο ντροπιάζει τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός,
ποὺ μὲ ἔσωσε ἀπὸ τὸ λιοντᾶρι, θὰ μὲ σώσῃ κι' ἀπὸ τὰ χέ-
ρια τοῦ Φιλισταίου».

Ὁ Σαοὺλ τότε θαυμάζοντας τὸ θάρρος του, τοῦ εἶπε:
«Πήγαινε κι ὁ Θεός μαζί σου».

Παίρνει ἀμέσως ὁ Δαβίδ τὴν ράβδο του, πέντε λιθάρια
καὶ τὴν σφενδόνα του καὶ βγαίνει στὴ μέση.

«Σκύλος εἶμαι, τοῦ λέει ὁ Γολιάθ, μόλις τὸν εἶδε νὰ ἔρ-
χεται κατ' ἐπάνω του, κι ἔρχεσαι μὲ μιὰ μαγκούρα; Τώρα
θὰ δῆς! Σὲ λίγο θὰ φᾶν τὶς σάρκες σου τὰ ὄρνια καὶ τὰ
κόκαλά σου τὰ θηριά».

«Σὺ ἔρχεσαι, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Δαβίδ, μὲ τόσα φονικά ὄπλα
ἐναντίον μου. Μὰ ἐγὼ ἔρχομαι μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ
τῶν δυνάμεων». Καὶ ρίχνοντάς του πρῶτος ἓνα λιθᾶρι μὲ
τὴν σφενδόνα του τὸν βρίσκει στὸ μέτωπο καὶ τὸν ἀφίνει νε-
κρὸ καταγῆς. Τρέχει τότε τοῦ παίρνει ἀπὸ τὴ μέση τὸ σπαθί
του καὶ μ' αὐτὸ τοῦ κόβει τὸ κεφάλι καὶ τὸ φέρει στὸ Σαοὺλ.

Οι Φιλιισταῖοι, μόλις εἶδαν νεκρὸ τὸν γίγαντά τους, τὸ 'βαλαν στὰ πόδια. Τρέχουν τότε οἱ Ἰσραηλίτες, ἄρπασαν τὸ στρατόπεδο τῶν ἐχθρῶν τους κι ἐλευθέρωσαν τὴν πατρίδα τους.

Ἄπο τότε ὁ γυιὸς τοῦ Σαοῦλ, Ἰωνάθαν, θαυμάζοντας τὸν Δαβίδ συνδέθηκε μαζί του μὲ ἀδελφικὴ φιλία. Καὶ γιὰ σημάδι τῆς αἰωνίας φιλίας του τοῦ χάρισε βασικὴ στολὴ, τὸ σπαθὶ του καὶ τὴ ζώνη του.

42. Ἡ δόξα τοῦ Δαβίδ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σαοῦλ.

Μετὰ τὴν νίκη ὁ Σαοῦλ καὶ ὁ γιγαντονικητὴς Δαβίδ ἐπέστρεφαν στὴν πόλη μὲ ὄλο τὸ στρατό. Ἄπο τίς πόλεις, πὺ περνοῦσαν, ἔβγαιναν γυναῖκες, ἄντρες καὶ παιδιὰ μὲ τύπανα τραγουδώντας «Ὁ Σαοῦλ ἐνίκησε χιλιάδες, μὰ ὁ Δαβίδ μυριάδες».

Τὸ τραγούδι ὅμως αὐτὸ πολὺ στενοχώρησε τὸ Σαοῦλ. Συλλογιζόταν, πὺς ὁ λαὸς μπορεῖ καὶ νὰ κάμη τὸν Δαβίδ βασιλιά καὶ φθόνησε τὴ δόξα του.

Ἄπο τότε δὲν μποροῦσε νὰ βλέπη τὸν Δαβίδ καὶ τοῦ ξανάρθε ἡ μελαγχολία. Ἄποφάσισε πὰ νὰ εὔρη τρόπο νὰ τὸν σκοτώση. Μὰ ὁ ἄκακος Δαβίδ δὲν ἔπαυε μὲ τὴν γλυκιά του φωνὴ καὶ τὴ κιθάρα του νὰ διασκεδάζη τὸν ἐχθρό του. Πολλὲς φορὲς ὁ Σαοῦλ ἀποπειράθηκε νὰ τὸν σκοτώση.

Μιὰ μέρα μάλιστα τοῦ ἔριξε ἕνα βέλος, τὴν στιγμὴ πὺ τοῦ ἔπαιζε μὲ τὴν κιθάρα του, μὰ δὲν τὸν πῆρε.

Ἐφυγε τότε ὁ Δαβίδ καὶ γύριζε στὰ βουνὰ μὲ φίλους του. Ἄλλὰ κι ἐκεῖ τὸν κατεδίωκε ὁ Σαοῦλ.

Δυὸ φορὲς μάλιστα βρῆκε εὐκαιρία ὁ Δαβίδ νὰ σκοτώση τὸν Σαοῦλ, μὰ δὲν τὸ ἔκαμε.

Σὲ ἕνα νέο πόλεμο μὲ τοὺς Φιλισταίους ὁ στρατὸς τοῦ Σαοῦλ νικήθηκε κοντὰ στὸ βουνὸ Γελβουέ. Τρία παιδιὰ του σκοτώθηκαν καὶ ὁ ἴδιος πληγώθηκε βαριά.

Κινδυνεύοντας νὰ πέση στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του λέγει στὸν ἀκόλουθό του: «Σύρε τὸ σπαθὶ σου καὶ σκότωσέ με. Δὲ θέλω νὰ πέσω στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν μου».

Ὁ στρατιώτης του δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ σκοτώση τὸν βασιλιά. Τοῦ πῆρε τότε ὁ Σαοῦλ τὸ σπαθὶ του καὶ μ' αὐτὸ σκοτώθηκε.

Ἐτσι ἐλλεινὰ πέθανε ὁ Σαοῦλ, ἀφοῦ βασίλευσε σαράντα ὀλόκληρα χρόνια.

Ὁ Δαβίδ μαθαίνοντας τὸν θάνατο τοῦ Σαοῦλ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ του φίλου Ἰωνάθαν λυπήθηκε πολὺ, Ἐνήστευσε ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ θρήνησε τὸν θάνατό τους μὲ τὸ ἀκόλουθο λυπηρὸ τραγούδι του :

«Θυγατέρες τοῦ Ἰσραὴλ κλάψετε ἐπάνω στὸ Σαοῦλ.

Γεμάτη λύπη εἶναι ἡ ψυχὴ μου, ἀδερφέ μου Ἰωνάθαν.

Ἐστάθηκες σ' ἐμὲ πέρα πολὺ ἀγαπημένος».

43. Ὁ βασιλιάς Δαβίδ.

Μετά τὸ θάνατο τοῦ Σαοὺλ ἀνακηρύχτηκε, φανερά τώρα, βασιλιάς ὁ Δαβίδ, στὴν πόλη Χεβρών.

Μόνον ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα τὸν ἀναγνώρισε γιὰ βασιλιά της. Οἱ ἄλλες φυλὲς ἀναγνώρισαν βασιλιά τους τὸ μόνο παιδί, ποὺ ζοῦσε τοῦ Σαοὺλ, τὸν Ἰσβοσθέ.

Μὰ ὕστερα ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια, ποὺ πέθανε ὁ Ἰσβοσθέ, ἀναγνωρίστηκε βασιλιάς κι ἀπὸ ὄλες τὶς ἄλλες φυλές.

Μεγάλωσε καὶ δόξασε τὸ ἔθνος του νικώντας τοὺς Φιλισταίους καὶ τοὺς Μωαβίτες. Κυρίευσεν ἀπὸ τοὺς Ἰερουσαίους τὴν ἀκρόπολη Σιών καὶ τὴν πόλη Ἱερουσαλήμ, καὶ τὴν ἔκαμε πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου του. Ἐπάνω στὴν ἀκρόπολη ἔκτισε τὰ ὠραιότατα ἀνάκτορά του καὶ ἔστησε τὴ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου. Ὁ βασιλιάς ντυμένος μὲ ἄσπρη λιγὴ στολή, οἱ ἀξιωματικοὶ του καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ τριάντα χιλιάδες κόσμος πανηγύρισαν τὴν τοποθέτησιν τῆς ἱερῆς Σκηνῆς. Τραγοῦδια θρησκευτικὰ καὶ πατριωτικὰ, σάλπιγγες καὶ τύμπανα ἀκούονταν σ' ὄλα τὰ περίχωρα τῆς ἱερᾶς πόλης. Ἄπερίγραπτη ἦταν ἡ χαρὰ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ λαοῦ.

Μὲ τὶς λαμπρὲς νίκες του ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδας του μεγάλωσε τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου του. Ἐφταναν ἀπὸ τὴ Μεσόγειο θάλασσα ὡς τὸν Εὐφράτη ποταμὸ κι ἀπὸ τὸν Λίβανο ὡς τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ὁ Δαβίδ ἦταν μέγας προφήτης καὶ ποιητής. Ἐγραψε πολλοὺς ὕμνους, ποὺ τοὺς ἔψαλλε μὲ τὴν λύρα του (κιθάρα του). Ἐσχημάτισε ἕνα χορὸ ἀπὸ τέσσερις χιλιάδες ψάλτες, ψάλλοντας στὸν ναὸ καὶ συνοδεύοντας τοὺς ὕμνους του μὲ ἕνα ὄργανο, ποὺ λεγόταν ψαλτήρι. Γι' αὐτὸ οἱ ὕμνοι τοῦ Δαβίδ λέγονται ψαλμοί. Ψαλτήρι ὁμῶς λέμε σήμερα καὶ ὄλους μαζί τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβίδ καὶ συχνὰ διαβάζεται στὴν Ἐκκλησίᾳ μας.

Στοὺς ψαλμοὺς του προφητεύει γιὰ τὴν γέννηση, τὰ πάθη, τὸν θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτήρα μας.

44. Ἡ ἀμαρτία καὶ ἡ μετάνοια τοῦ Δαβίδ.

Ὁ Δαβίδ, σὰν ἄνθρωπος, ποὺ ἦταν, ἔκαμε ἕνα μεγάλο ἀμάρτημα. Ἐβαλε καὶ σκότωσαν τὸν ἀξιωματικὸ του Οὐρία καὶ νυμφεύτηκε ἔπειτα τὴν χήρα γυναίκα του Βηρσαβέε. Τὸ διπλὸ αὐτὸ ἀμάρτημα μόνον μὲ θάνατο θὰ τιμωριόταν ἀπὸ τὸν Θεό. Πέρασε ὁμῶς ἕνας ὀλόκληρος χρόνος καὶ ὁ ἔνοχος Δαβίδ δὲν αἰσθάνθηκε τὸ φρικτὸ λάθος του γιὰ νὰ μετανοήσῃ καὶ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Θεὸ συγχώρεσιν. Ὁ Θεὸς τότε τοῦ ἔστειλε τὸν προφῆτη Νάθαν νὰ τὸν κάμῃ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀμαρτίαν του καὶ νὰ τοῦ πῇ, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμωρήσῃ. Ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Νάθαν αἰσθάνθηκε τώρα ὁ Δαβίδ

βαθιά στην καρδιά του τὸ μεγάλο κακό, ποὺ ἔκαμε, καὶ εὐλικρινὰ μετάνιωσε. Νήστευσε, ταπεινώθηκε πολὺ, ἔβγαλε τὸ βασιλικό του στέμμα ἀπὸ ταπείνωση παρακαλώντας σ' ἓνα ψαλμό του μὲ δάκρυα τὸ Θεὸ νὰ τὸν συγχωρέσει. Ὁ

«Ἡ μετάνοια τοῦ Δαβίδ».

ψαλμὸς αὐτὸς ποὺ λέγεται ὁ ψαλμὸς τῆς μετανόιας τοῦ Δαβίδ, διαβάζεται συχνὰ στὴν ἐκκλησία μας κι ἀρχίζει μὲ τὰ ἀκόλουθα λόγια.

«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου κ. λ. π

45. Ἡ ἐπανάσταση τοῦ Ἀβεσσαλώμ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Δαβίδ.

Ὁ Θεὸς τὸν συγχώρησε καὶ δὲν τὸν τιμώρησε μὲ θάνατο, μὰ τὸν τιμώρησε μὲ διάφορα δυστυχήματα, ποὺ τὸ μεγαλύτερο ἦταν ἡ ἐπανάσταση τοῦ γιοῦ του, τοῦ Ἀβεσσαλώμ.

Ὁ Ἀβεσσαλώμ ἦταν ἓνας νέος ἄμυαλος καὶ φαντασμένος. Παρασύρθηκε ἀπὸ τοὺς κακοὺς φίλους κι ἔκαμε ἐπανά-

σταση για να πάρη με τη βία τὸ στέμμα τοῦ πατέρα του. Ὁ Δαβὶδ λυπόταν βέβαια, ποὺ ἦρθε στὴν ἀνάγκη νὰ κτυπηθῆ μετὰ τὸ παιδί του, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ καὶ διαφορητικά. Ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο νὰ σβύσῃ τὴν ἐπανάσταση γιὰ τὴν ἡσυχία καὶ τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ του.

Ἔστειλε λοιπὸν στρατὸ ἐναντίον τοῦ ἐπαναστάτη Ἀβессαλώμ μὲ τὸ γενναῖο στρατηγὸ του Ἰωάβ διατάζοντάς τον νὰ φυλάξῃ μόνον τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του. Οἱ δύο στρατοὶ συναντήθηκαν στὸ δάσος Ἐφραῖμ, πέρα ἀπὸ τὸν ποταμὸ Ἰορδάνη.

Στὴ μάχη νικήθηκε ὁ Ἀβессαλώμ καὶ κινδυνεύοντας νὰ πιαστῆ αἰχμάλωτος κοβάλλησε τὸ ἄλογό του κι ἔτρεχε γιὰ νὰ σωθῆ. Ἐκεῖ ποῦ ἔτρεχε μέσα στὸ δάσος μπλέχτηκαν τὰ μακριὰ μαλλιά τῆς ὥραίας κόμης του στὰ κλαριά ἐνὸς δέντρου. Προσπέρασε τὸ ἄλογο καὶ βρέθηκε κρεμασμένος ἀπὸ τὰ μαλλιά.

Ὁ Ἰωάβ, ποῦ τὸν καταδίωκε, τὸν πλησίασε καὶ λησμονώντας τὴν διαταγὴ τοῦ Δαβὶδ τὸν σκότωσε μὲ τὸ σπαθί του. Οἱ στρατιῶτες τὸν ξεκρέμασαν, τὸν ἔριξαν σ' ἓνα λάκκο καὶ τὸν σκέπασαν μὲ πέτρες.

Ὅταν ἔπειτα θὰ περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ κανένας διαβάτης, θὰ θυμόταν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου γιὰ νὰ μὴ πάθῃς κανένα κακό».

Ὁ Δαβὶδ μαθαίνοντας τὸ θάνατο τοῦ Ἀβессαλώμ ἔκλαιε ἀπαρηγόρητα καὶ ἔλεγε: «Παιδί μου Ἀβессαλώμ! Τέκνο μου Ἀβессαλώμ. Εἶθε νὰ πέθαινα ἐγὼ παρὰ ἐσύ! ὦ Ἀβессαλώμ παιδί μου. Τέκνο μου Ἀβессαλώμ!»

Προτοῦ νὰ πεθάνῃ ὁ Δαβὶδ σκέφτηκε νὰ οἰκοδομήσῃ ἓνα μεγάλο καὶ λαμπρὸ ναὸ γιὰ τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Εἰδοποιήθηκε ὁμοῦ ἀπὸ τὸ Θεὸ μὲ τὸν Νάθαν ὅτι ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ θὰ εἶναι ἔργο τοῦ γιοῦ του Σολομώντα, ποῦ θὰ τὸν διαδεχθῆ. Ὁ ναός, τοῦ εἶπε ὁ Νάθαν, εἶναι ἔργον βσιλιᾶ τῆς εἰρήνης καὶ ὄχι τοῦ πολέμου.

Ἦσαν τότε ὁ Δαβὶδ πιά γέρος. Αἰσθανόταν, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ τὸ βασιλεῖό του. Ἡ κούραση ἀπὸ τοὺς πολλοὺς πολέμους, ποῦ ἔκαμε, οἱ πίκρες γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀβессαλώμ καὶ μιὰ τελευταία ἀρρώστια του τὸν τσάκισαν. Πλησίασαν οἱ μέρες τοῦ θανάτου του. Γι' αὐτὸ προτοῦ πεθάνῃ ἐκτέλεσε τὶς τελευταῖες θελήσεις του.

Ἐκάλεσε πρῶτα ὄλους τοὺς ἄρχοντες τοῦ βασιλείου του καὶ τὸ λαὸ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τοὺς εἶπε: «Νὰ ἐκτελήτῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ὥραία σας χώρα θὰ εἶναι πάντοτε δική σας. Καὶ ἔπειτα θὰ τὴν δώσετε κληρονομιά στοὺς ἀπογόνους σας».

Ἔπειτα κάλεσε τὸν γιό του τὸν Σολομώντα καὶ τοῦ εἶπε: «Σὺ, παιδί μου Σολομώντα, νὰ σέβῃσαι τὸ Θεὸ τῶν προγόνων σου. Νὰ τὸν λατρεύῃς μὲ τὴν καρδιά καὶ τὴν ψυχὴ σου. Ὁ Θεὸς οὐκ ἀγάπησε νὰ κτίσῃς τὸν ἅγιον οἶκόν σου».

Ἐγὼ τῶρα πηγαίνω στὸ δρόμο τῶν πεθαμένων. Φύλαξε τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα, ποὺ γράφονται στὸ νόμο τοῦ Μωϋσῆ. Καὶ ἔτσι θὰ γίνης σοφὸς εἰς ὅλα σου».

Τελευταῖα προφήτευσε, πῶς ὁ Θεὸς θὰ στείλῃ στὸν κόσμον ἕνα σωτήρα ποὺ θὰ ὀνομασθῆ γιὸς τοῦ Δαβὶδ καὶ ἡ βασιλεία του θὰ εἶναι αἰώνια, δηλαδὴ τὸν Χριστό.

Ἦστερα πέθανε σὲ ἡλικία 69 χρονῶ, ἀφοῦ βασιλεύσε 40 χρόνια, καὶ θάφτηκε στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ γι' αὐτὸ ἡ πόλη αὐτὴ λέγεται «Πόλη τοῦ Δαβὶδ».

46. Ὁ σοφὸς βασιλιὰς Σολομώντας.

Ὁ Σολομώντας δόξασε τὸ βασιλείῳ του μὲ ἔργα εἰρηνικά.

Ὅταν ἀνακηρύχθηκε βασιλιὰς, ἔτρεξε ἀμέσως στὴν πόλη Γαβαὼν, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ ἕνα ἀρχαῖο θυσιαστήριο, καὶ πρόσφερε στὸ Θεὸ μιὰ εὐχαριστήριο θυσία ἀπὸ χίλια βόδια καὶ πρόβατα.

Μετὰ τὴ θυσία παρουσιάστηκε στὸν ὕπνο του ὁ Θεὸς καὶ τοῦ ἔπε: «Ζήτησέ μου, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω».

«Κύριε, τοῦ ἀποκριθῆκε ὁ Σολομώντας, μὲ ἔκαμες βασιλιὰ μεγάλου λαοῦ. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἀκόμα νέος καὶ ἀπειρος. Δώσε μου λοιπὸν μιὰ φώτιση γιὰ νὰ ξεχωρίζω τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακὸ. Καὶ νὰ κυβερνάω τὸν λαὸ μου».

Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὰ ταπεινά αὐτὰ λόγια του καὶ τοῦ ἔπε: «Ἐπειδὴ μοῦ ζήτησες φώτιση καὶ ὄχι δόξα καὶ πλοῦτο, καὶ δὲ ζήτησες ἐκδίκηση καὶ θάνατο στοὺς ἐχθρούς σου, ἐγὼ σοῦ δίνω, ἐξὸν ἀπὸ τὴ φώτιση (σοφία), πλοῦτον καὶ δόξα».

47. Ἡ σοφία τοῦ Σολομώντα.

Ἔγινε τόσο σοφὸς ὁ Σολομώντας, ὥστε ἔλυνε καὶ τὰ πιὸ δύσκολα ζητήματα, ποὺ τοῦ παρουσιάζονταν, σὰν τὸ ἀκόλουθο ζήτημα.

Μιὰ μέρα παρουσιάστηκαν μπρὸς του δυὸ γυναῖκες καὶ ζήτησαν νὰ τοὺς λύσῃ μιὰ φιλονικία, ποὺ εἶχαν.

«Κυριέ μου, τοῦ λέει ἡ πρώτη, ἐγὼ κι αὐτὴ ἡ ἄλλη ἐδῶ, κατοικοῦσαμε στὸ ἴδιο δωμάτιο. Κάθε μιὰ εἶχε κι ἀπὸ ἕνα μωρό. Κανεὶς ἄλλος δὲν ἔμενε μαζί μας. Τὰ μεσάνυχτα ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἔπεσε στὸν ὕπνο της ἀπάνω στὸ μωρό της καὶ τὸ ἔπιξε. Ὅταν ξύπνησε κι εἶδε νεκρὸ τὸ μωρό της, πήρε ἀπ' τὴν ἀγκαλιά μου τὸ δικό μου τὸ μωρό, σὲ ὥρα, ποὺ κοιμόμουνα, κι ἔβαλε στὴ θέση του τὸ νεκρὸ τὸ δικό της. Τὰ ξημερώματα σηκώθηκα κι εἶδα μὲ τρόπο κοντὰ μου τὸ μωρό νεκρὸ. Σὰν ξημέρωσε καλὰ καὶ φώτισε, εἶδα πῶς δὲν ἦταν τὸ δικό μου, ἀλλὰ τὸ δικό της παιδί».

«Λές ψέματα, τῆς λέει τότε ἡ ἄλλη, τὸ δικό μου παιδί ζῆ και τὸ δικό σου πέθανε».

«Ὁχι, φώναξε ἡ πρώτη, σὺ λές ψέματα. Τὸ δικό σου πέθανε και τὸ δικό μου ζῆ».

Ἐνῶ λοιπὸν οἱ δύο τους φιλονικοῦσαν, κόσμος πολὺς, ποὺ εἶχε τρέξει στὴν περιεργη αὐτὴ δίκη, περίμενε ν' ἀκούσῃ τὴν κρίση κι ἀπόφαση τοῦ σοφοῦ βασιλιά.

«Φέρτε μου, λέει τότε ὁ βασιλιάς, ἓνα μαχαίρι». Κι ἀφοῦ τοῦ τό 'φεραν λέει σ' ἓνα ὑπηρετῆ του. «Χώρισε στὰ δύο τὸ ζωντανὸ μωρὸ και δῶσε τὸ μισὸ στὴν πρώτη και στὴν ἄλλη τ' ἄλλο μισό».

Ἡ καρδιά τῆς ἀληθινῆς μητέρας πόνεσε, σὰν ἄκουσε τὴν ἀπόφαση αὐτὴ. Αἰσθανόταν πὼς σχιζόταν στὰ δύο μὲ τὸ μαχαίρι αὐτὸ ἡ καρδιά της, και μὲ δάκρυα βάζει τίς φωνές. «Μή! κύριέ μου και βασιλιά μου, σκοτώσης τὸ παιδί. Δῶσ' τὸ καλύτερα σ' αὐτὴ».

Ἡ ἄλλη δὲ μιλοῦσε καθόλου.

Αὐτὸ ἤθελε ν' ἀκούσῃ κι ὁ βασιλιάς. Κατάλαβε ἀπ' τὰ πονεμένα λόγια της, πὼς αὐτὴ ἦταν ἡ πραγματικὴ μητέρα. «Δῶστε, εἶπε τότε, τὸ ζωντανὸ παιδί στὴν πρώτη και μὴ τὸ σκοτώνετε, γιατί αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ μητέρα».

48. Τὰ ἔργα τοῦ Σολομώντα.

Ἄπ' ὄλα τὰ ἔργα τοῦ Σολομώντα τὸ πιὸ σπουδαῖο εἶναι ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὸ ναὸν αὐτὸν ἔκτισε στὴ θέση, ποὺ ὁ Ἄβραάμ πῆγε νὰ θυσιάσῃ τὸ παιδί του Ἰσαάκ.

Ἐκατὸν πενήντα χιλιάδες ἐργάτες ἐργάζονταν ἐφτά χρόνια γιὰ νὰ τελειώσουν τὸ ἔργο αὐτό.

Κτίστηκε μὲ λίθους πελεκητοὺς. Ἡ σκεπὴ του ἦταν ξύλινη ἀπὸ κέδρους τοῦ βουνοῦ Λίβανου. Οἱ τοῖχοι του ἦταν ντυμένοι μὲ ἐπιχρυσωμένες σανίδες ὡς και τὸ πάτωμα μὲ χρυσὲς πλάκες.

Χωριζόταν σὲ δύο μέρη, ὅπως ἡ Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου, στὸ ἐμπρόσθιο, ποὺ λεγόταν ἱερό, και στὸ ἐσωτερικό, ποὺ λεγόταν Ἁγία ἀγίων. Στὸ ἱερὸ κρέμονταν δέκα λυχνίες ἐφτάφωτες, κάτω ἦταν δέκα τραπέζια γιὰ τοὺς ἄρτους τῆς πρόθεσης και ἓνα θυσιαστήριο, ποὺ καίονταν θυμίαμα.

Ὁ ναὸς ἦταν γύρω μαντρωμένος μὲ δύο αὐλές. Μία ἐσωτερικὴ κι ἡ ἄλλη ἐξωτερικὴ. Στὴν ἐσωτερικὴ ἦταν τὸ θυσιαστήριο τῶν ὀλοκαυμάτων, ποὺ σφάζονταν τὰ ζῶα τῆς θυσίας. Ἦταν ἀκόμα τὰ κελιά τῶν ἱερέων και ἄλλα δωμάτια, ποὺ φυλάσσονταν τὰ ἱερά σκευὴ και τὰ ἄμφια τῶν ἱερέων. Ἡ ἐξωτερικὴ αὐλὴ ἦταν γιὰ τὸ λαό.

Ὅλη αὐτὴ ἡ οἰκοδομὴ στοίχησε ἄπειρα και ἀμύθητα χρήματα.

Ὅταν τελείωσε ὁ ναὸς, ὁ Σολομώντας ἔκαμε τὰ ἐγκαί-

νιά του με μεγάλες εορτές. Τοποθέτησε την Κιβωτό της Διαθήκης από την Σκηνή του Μαρτυρίου στα "Άγια των αγίων του ναού. Πρόσφερε μεγάλες και πλούσιες θυσίες. "Όλος ο λαός και οι ιερείς δοξολογούσαν τόν Θεό, ψάλλοντας ύμνους. "Υστερα γονάτισε με μεγάλη ταπείνωση ό βασιλιάς και έκαμε την ακόλουθο προσευχή:

«Κύριε Θεέ του Ίσραήλ, δέν υπάρχει άλλος Θεός όμοιος με σέ στον ούρανό και στη γή. Μά τέτοιος, που είσαι, θά κατοικήσης στη γή; 'Αφοϋ δέ σέ χωράει ό κόσμος όλος, θά σέ χωρέσει ό ναός αυτός, που έκτισα; Δέξε όμως τις προσευχές και τις δεήσεις, τις δικές μου και του λαού σου, που θά σέ λατρεύουμεν στον ιερό αυτό τόπο».

Μετά εύλόγησε τό λαό, που φεύγοντας όλο χαρά και εύγνωμοσύνη, πίστευε από τότε, ότι τή λατρεία του μόνο στο ναό αυτό πρέπει νά προσφέρη.

'Εξόν από τό έργο αυτό έκαμε ό Σολομώντας κι άλλα πολλά δοξάζοντας τή βασιλεία του.

"Έκτισε τά ανάκτορά του, όπου βρισκόταν ό περίφημος θρόνος του, καμωμένος από χρυσάφι και έλεφαντοκόκαλο. 'Ανεβαίνοντας τή σκάλα των άνακτόρων του έβλεπεσ νά σέ κοιτοθν δώδεκα χρυσά λιοντάρια.

"Έκτισε άκόμη νέες πόλεις και τις όχύρωσε με ισχυρά φρούρια. 'Εφρόντισε νά διοργανώση τό στρατό και τό στόλο του και προστάτευσε τήν βιομηχανία και τό έμπόριο.

Πολλοί βασιλιάδες από μακρινά μέρη θαυμάζοντας τή δύναμη του Σολομώντα, τά πλούτη του και τή μεγαλοπρέπεία του, άλλοι του έστελναν πολύτιμα δώρα, άλλοι έρχονταν οι ίδιοι για νά τόν γνωρίσουν και τόν θαυμάσουν από κοντά.

Μιά βασίλισσα των Σαβαίων της 'Αραβίας ήρθε στα 'Ιεροσόλυμα με πλούσια δώρα για νά τόν θαυμάση. Είχε άκούσει πολλά για τή σοφία του, μά σάν τής έλυσε όλα τά αίνίγματα, που του διηγήθηκε, για τά τόν δοκιμάση, θαυμάζοντάς τον του 'πε: «'Αληθινά ήσαν όλα, όσα άκουσα για τήν σοφία σου. "Ας είναι εύλογημένο τό όνομα του Θεού, που σ' ανέβασε στο δοξασμένο αυτό θρόνο».

'Η σοφία του Σολομώντα δείχνεται κι από τά βιβλία, που έγραψε, ως οι παροιμίες, ό 'Εκκλησιαστής και τό ξσμα άσμάτων.

49. 'Η άμαρτία και ό θάνατος του Σολομώντα.

'Ο Σολομώντας για νά κάμη τά έργα, που είπαμε, χρειάστηκε άπειρα χρήματα. Και γι' αυτό ανάγκασε τό λαό νά πληρώνη βαρείς φόρους. 'Ο λαός άρχισε τότε νά στενοχωριέται πολύ και ν' άγανακτιή έναντίον του.

'Η άγανάκτησή του σιγά-σιγά ξέσπασε σε επανάσταση,

σάν ἔβλεπε μάλιστα τὸν βασιλιά του νὰ ξεχνᾷ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ νὰ λατρεῦη τὰ εἰδῶλα. Καὶ πραγματικὰ ὁ Σολομώντας ὅσο γήραζε τόσο ἀμάρτανε. Τὰ πλοῦτη του, ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ δόξα του, ποῦ ἀπόκτησε, τὸν ἔσπρωξαν στὶς ἀμαρτίες.

Ἡ πιὸ μεγάλη ἀμαρτία του ἦταν, ποῦ πῆρε γυναῖκες ἀλλόφυλες καὶ εἰδωλόλατρες καὶ γιὰ χάρη τους ἔκτισε εἰδωλόλατρικοὺς ναοὺς. Γρήγορα βέβαια μετάνιωσε καὶ ζήτησε συγχώρεση ἀπὸ τὸν Θεό, μὰ ὁ Θεὸς δὲν τὸν ἄφησέ ἀτιμώρητο.

Τὸν εἰδοποίησε, πὼς μετὰ τὸν θάνατό του, τὸ βασίλειό του θὰ χωριστῆ εἰς δύο βασίλεια κι ὁ διάδοχός του θὰ πάρη τὸ μικρότερο μέρος. "Ὑστερα καὶ τὰ δύο βασίλεια θὰ ὑποδουλοθοῦνε σὲ ξένους κι ἀλλόφυλους λαοὺς.

"Ἐβλεπε τώρα ὁ Σολομώντας ὅτι καὶ ὁ λαὸς καὶ ὁ Θεὸς ἦταν ἐναντίον του. Καὶ βλέποντας τὴ δόξα του νὰ πέφτη ἔλεγε μὲ θλίψη: «Ἐκαμα μεγάλα πράγματα. Μάζευσα ἄπειρα πλοῦτη. Δὲν κατάλαβα ὅμως καμιὰ χαρά. Ὅλα εἶναι μάταια. Τίποτε δὲν εἶναι παντοτεινὸ στὸν κόσμον».

Μὲ αὐτὲς τὶς θλιβερὲς σκέψεις πέθανε σὲ ἡλικία 70 χρόνων, ἀφοῦ βασίλευσε 40 ὀλόκληρα χρόνια.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄.

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ ΤΗΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ

50. Ἡ διαίρεση τοῦ βασιλείου.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σολομῶντα ἔγινε βασιλιάς ὁ γιὸς του Ροβοάμ. Κι εὐθὺς ζήτησε ἀπ' αὐτὸν ὁ λαὸς νὰ λιγοστέψῃ τοὺς φόρους, ποὺ ἔβαλε στὴ ράχη τους ὁ πατέρας του.

Στὴ δίκαιη αὐτὴ ἀξίωση τοῦ λαοῦ ὁ Ροβοάμ ἔδειξε μεγάλη περιφρόνηση καὶ αὐθάδεια λέγοντας: «Ὁ πατέρας μου σὰς ἔβαλε στὸ λαιμὸ βαρὺ ζυγὸ, ἐγὼ θὰ τὸν κάμω πιὸ βαρὺ. Ὁ πατέρας μου σὰς τιμωροῦσε μὲ ἀπλὰ μαστίγια, ἐγὼ θὰ σὰς τιμωρῶ μὲ μαστίγια, ποὺ θὰ ἔχουν στίς ἄκρες τους σιδερένια ἀγκάθια».

Ὁ λαὸς μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ἐπαναστάτησε ἐναντίον του καὶ μόνο δυὸ φυλὲς τὸν ἀναγνώρισαν γιὰ βασιλιά τους.

Οἱ δυὸ αὐτὲς φυλὲς ἦσαν, ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν, ποὺ σχημάτισαν τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὀνομάστηκε ἔτσι ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, γιατί ἡ φυλὴ αὐτὴ ἦταν κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ἄλλη φυλὴ. Καὶ ἀπὸ τότε, ὅσοι ἀνῆκαν στὸ βασίλειο αὐτό, λέγονταν Ἰουδαῖοι.

Οἱ δέκα ἄλλες φυλὲς ἔκαμαν βασιλιά τους ἓνα δοῦλο τοῦ Σολομῶντα καὶ ἀξιωματικὸ του, ποὺ λεγόταν Ἱεροβοάμ. Τὸ βασίλειο αὐτὸ ὀνομάστηκε βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ μὲ πρωτεύουσα τὴ Σαμάρεια. Καὶ ὅσοι ἀνῆκαν στὸ βασίλειο αὐτὸ λέγονταν Ἰσραηλίτες. Ὑστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ὀνομάστηκαν καὶ αὐτοὶ Ἰουδαῖοι.

Ἔτσι διαιρέθηκε τὸ βασίλειο τοῦ Σολομῶντα, ὅπως εἶχεν ἀποφασίσει ὁ Θεός.

Πολὺ γρήγορα ὅμως ἀναψε ἀναμεταξὺ τῶν δύο βασιλείων ἡ ζήλια καὶ ἡ ἔχτρα. Πολλὲς φορές πολεμοῦσαν ἀναμεταξὺ τους καὶ ἐξασθενοῦσαν. Ὑστερα λησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἔπεσαν σὲ κακίες καὶ λάτρευαν τὰ εἰδῶλα.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν, ὅτι ἔχασαν τὴν ἐλευθερίαν τους καὶ ὑποδουλώθηκαν σὲ διάφορους λαοὺς κι αἰχμαλωτίστηκαν.

51. Ἡ ὑποδούλωση τῶν βασιλείων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Ἡ ἀσέβεια τῶν Ἰσραηλιτῶν ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα γίνονταν μεγαλύτερη. Ὁ βασιλιάς τους Ἱεροβοάμ, γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσει νὰ πηγαίνουν στὸ ναὸ στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ λατρεύουν τὸ Θεό, κατασκεύασε δύο χρυσοὺς μῦσχους. Τοὺς τοποθέτησε σὲ δύο πόλεις στὰ δύο ἄκρα τοῦ βασιλείου του καὶ ὁ λαὸς ἔτρεχε ἐκεῖ καὶ τοὺς προσκυνοῦσε. Ἔτσι οἱ Ἰσραηλίτες ἔγιναν εἰδωλόατροι.

Ὁ Θεὸς μάταια περίμενε νὰ μετανοιώσουν καὶ νὰ γυρίσουν στὸν ἀληθινὸ δρόμο.

Τοὺς ἔστειλε μάλιστα καὶ πολλοὺς ἁγίους ἄντρες, πού εἶχαν φώτιση τοῦ Θεοῦ καὶ λέγονταν προφῆτες. Οἱ προφῆτες αὐτοὶ ἔλεγαν τὰ μέλλοντα καὶ δίδασκαν τὸν λαὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς συμβούλευαν ν' ἀλλάξουν διαγωγὴ.

Ἐκεῖνοι ὅμως ὄχι μόνον περιφρονοῦσαν τὶς συμβουλές τους, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς καταδίδωξαν καὶ ἄλλους σκότωσαν.

Ἐ! τότε πιά ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ τοὺς τιμωρῆσει σκληρὰ, καὶ ἡ θεία τιμωρία δὲν ἄργησε νὰ ῥθῆ. Ὑποδουλώθηκαν στοὺς Ἀσσυριοὺς. Ὁ βασιλιάς τῶν Ἀσσυρίων Σαλμανάσαρ ὁ Δ' πολιορκῆσε τὴν Σαμάρεια καὶ τὴν κυρίευσε. Τὸ βασίλειό της τότε διαλύθηκε καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες ὀδηγήθηκαν αἰχμάλωτοι στὴν Ἀσσυρία.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα ἦταν τὸ πιὸ εὐφορο καὶ πλούσιο μέρος τῆς Χαναάν καὶ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ.

Ἐχασε καὶ αὐτὸ τὴν ἐλευθερίαν του 135 χρόνια ὅμως ἀργότερα ἀπὸ τὴν ὑποδούλωση τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ. Γιατὶ πολλοὶ βασιλιάδες αὐτοῦ ἦταν εὐσεβεῖς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἀκολουθώντας τὴν εὐσέβειάν τους κράτησαν τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ περισσότερο χρόνο. Ὑστερα ὅμως διαδόθηκε καὶ στὸ βασίλειο αὐτὸ ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ κακία καὶ ἄρχισε ὁ λαὸς νὰ λατρεύῃ τὰ εἰδωλα. Μάταια συμβούλευαν αὐτοὺς οἱ προφῆτες νὰ μετανοήσουν καὶ μάλιστα ὁ προφῆτης Ἱερεμίας, προλέγοντας τὴν ὑποδούλωσή τους καὶ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλήμ. Αὐτοὶ γίνονταν χειρότεροι. Μία μέρα μάλιστα σκότωσαν καὶ ἓνα ἐνάρετο Ἰουδαῖο, πού λεγόταν Ζαχαρίας, γιὰ τὸν ἐμπόδιζε νὰ λατρεύουν τὰ εἰδωλα.

Ἐφτασε λοιπὸν καὶ σ' αὐτοὺς ἡ θεία τιμωρία, ὅπως τὴν προέλεγαν οἱ προφῆτες.

Στὴν ἀρχὴ ὑποδουλώθηκαν στοὺς Ἀσσυριοὺς καὶ στοὺς Αἰγυπτίους καὶ τελευταῖα στοὺς Βαβυλωνίους.

52. Ἡ Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία.

Ὁ βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορ εἶχε κυρῆσει τὴν Ἱερουσαλήμ δύο φορές προτιήτερα, μὰ δὲ τὴν κατέστρεψε. Ἐπῆρε μόνον αἰχμαλώτους τὸν βασιλιά τους, ὄλους

τούς ἄρχοντας καὶ δύο προφῆτες, τὸν Ἰεζεκιήλ καὶ τὸν Δα-
νιήλ. Καὶ διάλεξε γιὰ βασιλιά τους, ὑποχείριον (ὑπόδουλον)
ὅμως σ' αὐτόν, τὸν Σεδεκία.

Μὰ ὁ Σεδεκίας σὲ λίγο καιρὸ ἐπαναστάτησε. Ἐρχεται
τότε ὁ Ναβουχοδονόσορ γιὰ τρίτη φορὰ καὶ κυριεύει τὴν Ἰε-
ρουσαλήμ. Σφάζει τὰ παιδιὰ τοῦ βασιλιά ἐμπρὸς στὰ μά-
τια του. Καὶ αὐτόν καὶ ὄλους τοὺς πρωταίτιους ἐπαναστά-
τες, ὅσοι σώθηκαν ἀπὸ τὴν σφαγὴ, τοὺς τύφλωσε καὶ τοὺς
ἔστειλε αἰχμάλωτους στὴ Βαβυλώνα. Τὸ ναὸ τοῦ Σολο-
μώντα κατέστρεψε καὶ πήρε ὄλους τοὺς θησαυροὺς του. Τὸν
Ἀρχιερέα καὶ τοὺς ἱερεῖς ἐκρέμασε.

Ἐκαψε ὄλα τὰ σπίτια καὶ γκρέμισε τὰ τείχη τῆς Ἰερου-
σαλήμ.

Κι ἐπάνω στὰ ἐρείπια τῆς καταστραμμένης πόλης ὁ Ἰε-
ρεμίας θρηνοῦσε τὴν ἐρημιὰ τῆς.

Ἡ αἰχμαλωσία αὐτὴ λέγεται Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία ἢ
μετοικεσία Βαβυλώνας καὶ βάσταξε ἐβδομήντα πέντε χρόνια.

53. Ἡ ὑποδούλωση τῶν Ἰουδαίων στοὺς Πέρσας.

Τὰ χρόνια τῆς αἰχμαλωσίας τους τὰ πέρασαν οἱ Ἰουδαῖοι
μὲ πίκρες καὶ μὲ βάσανα. Ζοῦσαν μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγαπη-
μένη τους πατρίδα δοῦλοι σὲ ξένη χώρα. Ἡ ζωὴ τους ἦταν
ἓνα παντοτεινὸ μαρτύριο. Θυμόνταν τώρα τίς εὐεργεσίες τοῦ
Θεοῦ, ποὺ ἔλαβαν ἄλλοτε, σὰν εὐσεβεῖς, ποὺ ἦταν. Κι ἄρ-
χισαν μὲ προσευχὲς καὶ μὲ δεήσεις νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸ
νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ στὴν ἀγαπημένη
πατρίδα τους.

Νὰ κι ἓνας ὠραῖος ψαλμὸς μὲ τὸν ὁποῖον φανέρωναν
τὸν πόθο τοῦ γυρισμοῦ στὴν πατρίδα τους. «Στίς ὄχθες τῶν
ποταμῶν τῆς Βαβυλώνας καθήσαμε καὶ κλάψαμε τὴν πα-
τρίδα μας.

Ἐπάνω στίς ἰτιὲς κρεμάσαμε τὰ ὄργανά μας, γιατί οἱ
τύραννοί μας ζητοῦσαν νὰ τοὺς τραγουδήσουμε τὰ ἱερὰ
τραγούδια τῆς πατρίδας μας.

Μὰ πῶς ἐμεῖς νὰ ψάλλουμε τὸν ὕμνο τοῦ Κυρίου σὲ ξένη
χώρα ;

Ὡ Ἰερουσαλήμ, ἀγαπητὴ μας πατρίδα, ἂν καμιὰ φορὰ
σὲ λησμονήσω νὰ παραλύσῃ τὸ δεξί μου χέρι.

Κι ἂν δὲν σ' ἔχω πάντοτε στὸ νοῦ μου, νὰ μείνω βου-
βός. Ναί ! εἶθε νὰ χάσω τὴν ὀμιλία μου, ἂν ξεχάσω, πῶς ἢ
ἐπιστροφή μου στὴν πατρίδα εἶναι ἢ πιὸ εὐτυχισμένη μέρα
τῆς ζωῆς μου».

Ὁ Θεός, σὰν εἶδε τὴν ἀληθινὴ μετάνοιά τους, ἄκουσε
τίς δεήσεις τους καὶ ἐκτέλεσε τὸν πόθο τους. Ὁ προφῆτης
Ἰερემίας εἶχε προφητεύσει τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τοῦ Θεοῦ.
Ὅπως καὶ ὁ προφῆτης Ἡσαΐας προφήτευσε, πῶς οἱ Πέρσες

θά κυρίευαν τὴ Βαβυλώνα καὶ θά λευτέρωναν τοὺς Ἰουδαίους.

Ὅταν λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Κύρος κυρίευσε τὴ Βαβυλώνα, παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν ὁ προφήτης Δανιήλ, ποὺ ἦταν αἰχμάλωτος ἐκεῖ, καὶ τοῦ διάβασε τὴν προφητεία τοῦ Ἡσαΐα. Ἡ προφητεία αὐτὴ ἔλεγε, πὼς ὁ Κύρος θά γίνῃ ἐλευθερωτὴς τοῦ Ἰσραὴλ.

Πραγματικὰ λοιπὸν, ὅταν ὁ Κύρος ὑποδούλωσε τοὺς Βαβυλωνίους, ἔδωσε τὴν ἄδεια στοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πατρίδα τους.

Πενήντα χιλιάδες Ἰουδαῖοι γεμάτοι χαρὰ καὶ εὐγνωμοσύνη στὸ Θεὸ ἐπέστρεψαν στὴν πατρίδα τους μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ζοροβάβελ. Πῆραν μαζί τους καὶ τὰ ἱερά σκεύη τοῦ ναοῦ, ποὺ τὰ εἶχε πάρει προτιήτερα ὁ Νοβουχοδονόσορ. Ὁ Ζοροβάβελ καταγόταν ἀπὸ τὴν βασιλικὴ οἰκογένεια τοῦ Δαβίδ. Μὲ τὴν ἄδεια τότε τοῦ Κύρου ξανάχτισε ὁ Ζοροβάβελ τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸ ναό. Κι ὁ ἱερέας τους Ἔσδρας, ποὺ γύρισε μαζί τους, τοὺς διάβασε ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια τὸ Νόμο τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφή δὲ γινόταν πιὰ διάκριση σὲ Ἰουδαίους καὶ Ἰσραηλίτες, ὅλοι λέγονταν Ἰουδαῖοι. Ἀναγνώριζαν ὅλοι τὴν κυριαρχία τῶν Περσῶν, κυβερνόνταν ὅμως μὲ δικούς τους ἄρχοντες.

Γι' αὐτὸ στοὺς χρόνους τῆς Περσικῆς ὑποδούλωσης ζούσαν εὐτύχεις.

54. Ἡ ὑποδούλωση τῶν Ἰουδαίων στὸ Μεγάλ. Ἀλέξανδρο.

Οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφοῦ ἔζησαν διακόσια χρόνια στὴν Περσικὴ ὑποδούλωση, ὑποδουλώθηκαν ὕστερα στὸ Μεγάλ. Ἀλέξανδρο.

Ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ κυρίευσε ὅλες τὶς χώρες τοῦ Περσικοῦ κράτους, προχωρῶντας νικητὴς ἔφθασε στὴν πόλη τῆς Φοινίκης Τύρο. Ἀπ' ἐκεῖ ἔστειλε καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους νὰ ὑποταχθοῦν καὶ νὰ τοῦ στείλουν βοήθεια, μὰ οἱ Ἰουδαῖοι ἀρνήθηκαν. Ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ κυρίευσε τὴν πόλη αὐτή, βαδίζοντας πάντα νικητὴς ἐρχόταν νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Ἰουδαίους σκληρὰ. Οἱ Ἰουδαῖοι τότε, σὰν ἔμαθαν τὴν ἀπόφαση τοῦ βασιλιᾶ, τρομαγμένοι προσεύχονταν στὸ Θεὸ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἐκδίκηση τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Γιὰ νὰ ἀποφύγουν λοιπὸν τὴν τιμωρία του σκέφθηκαν νὰ τρέξουν νὰ τὸν προὔπαντήσουν καὶ νὰ τοῦ παραδώσουν τὰ κλειδιά τῆς Ἱερουσαλὴμ.

Στόλισαν λοιπὸν τὴν πόλη μὲ φοινίκια καὶ δάφνες κι ἔτρεξαν ὅλοι μὲ τοὺς ἱερεῖς τους καὶ τὸν ἀρχιερέα τους, ποὺ φοροῦσε τὴν ὀλόχρυση στολή του.

Σὰν εἶδε ὁ Ἀλέξανδρος αὐτὴ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχὴ ξεθύμωσε καὶ φέρθηκε φιλικὰ σ' αὐτούς.

Πήγε άμέσως στο Ναό τους και πρόσφερε θυσία σύμφωνα με τη συνήθεια, που είχε, όταν νικούσε ένα λαό, πρόσφερε θυσία στο Θεό τους.

Τότε ο άρχιερέας του διάβασε μία προφητεία του Δανιήλ, που προφήτευε σ' αυτήν, ότι το βασίλειο των Περσών θα τó υποδουλώσει ο βασιλιάς των Έλλήνων.

Σάν άκουσε την προφητεία αυτή ο Άλέξανδρος, συμπάθησε ιδιαίτερα τους Ίουδαίους και τους έδωσε την άδεια να λατρεύουν έλεύθερα τó Θεό τους και να ζούν σύμφωνα με τούς νόμους του Μωύση.

55. Η υποδούλωση των Ίουδαίων στους διαδόχους του Μεγάλ. Άλέξανδρου.

Οι Ίουδαίοι με τά προνόμια, που τούς παρεχώρησε ο Άλέξανδρος, περνούσαν εύτυχείς. Μετά τόν θάνατό του υποδουλώθηκαν στους διαδόχους του τούς Πτολεμαίους, που βασίλευαν στην Αίγυπτο, και στους Σελευκίδες, που βασίλευαν στην Συρία.

Οι Πτολεμαίοι φέρθηκαν στους Ίουδαίους, όπως κι ο Άλέξανδρος, και τούς είχαν στην έξουσία τους έκατό χρόνια.

Στó διάστημα αυτό προόδευσαν πάρα πολύ οι Ίουδαίοι. Έκαναν συχνά ταξίδια στην Αίγυπτο κι έμπορευόνταν. Πρόκοψαν άκόμη και στα γράμματα. Περισσότεροι άπό έκατό χιλιάδες κατοικούσαν στην Άλεξάνδρεια. Γι' αυτό θεωρούσαν την Αίγυπτο για δεύτερη πατρίδα τους.

Έκει έμαθαν και την έλληνική γλώσσα και λέγονταν Έλληνιστές Ίουδαίοι. Άπό 72 τέτοιους Έλληνιστές Ίουδαίους μεταφράστηκε τότε και ή Παλαιά Διαθήκη, στην Έλληνική γλώσσα, που ήταν έως τότε γραμμένη στην Έβραϊκή. Αυτή ή μετάφραση λέγεται ως σήμερα «ή μετάφραση των έβδομήκοντα» κι' αυτή διαβάζουμε στην Έκκλησία μας.

Οι βασιλιάδες τής Συρίας φέρθηκαν σ' αυτούς πολύ σκληρά και τυραννικά και μάλιστα ο βασιλιάς τους, ο Άντίοχος ο Έπιφανής. Αυτός λεηλάτησε τά Ίεροσόλυμα. Έκαψε τά ιερά βιβλία τους. Με θάνατο τούς ανάγκαζε να προσκυνούν τά είδωλα. Στη θέση μάλιστα, που ήταν τó θυσιαστήριο των όλοκαυτωμάτων, έστησε ένα λίθινο είδωλο του θεού Δία και τούς ανάγκαζε να τó προσκυνούν.

56. Η επανάσταση των Μακκαβαίων.

Στη διαταγή του Άντιόχου να προσκυνήσουν τά είδωλα μερικοί φοβόνταν τó θάνατο και προσκυνούσαν. Μά οι περισσότεροι προτιμούσαν να πεθάνουν παρά να θυσιάσουν

στά εἰδῶλα. "Ένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς εὐσεβεῖς καὶ γενναίους πατριῶτες ἦταν ὁ γέρος Ματταθίας, ποὺ ἦταν ἱερέας.

'Αλίμονο! ἔλεγε. Γιατί νὰ γεννηθῶ καὶ νὰ βλέπω αὐτὴ τὴν ἐρημιὰ τῆς ἁγίας πόλης; καὶ τοὺς ἱερούς μας τόπους νὰ βρίζουν οἱ εἰδωλολάτρες;»

Μὴ μπορώντας νὰ βλέπῃ αὐτὴ τὴν κατάστασιν ἔφυγε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἦρθε στὴν πατρίδα του, μὲ τὰ πέντε παιδιὰ του, τὴν Μωδεῖν, ποὺ βρισκόταν στὰ ὄρεινὰ μέρη τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα.

Μιά μέρα ἔφθασε στὴ Μωδεῖν ἓνας ἄνθρωπος σταλμένος ἀπὸ τὸν βασιλιὰ γιὰ νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς κατοίκους τῆς ν' ἀρνηθοῦν τὸ Θεὸ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ νὰ προσκυνήσουν τὰ εἰδῶλα.

'Ο Ματταθίας, ποὺ σ' αὐτὸν πρῶτα παρουσιάστηκε ὁ ἄνθρωπος τοῦ βασιλιᾶ, τοῦ 'πε θαρραλέα: «Κι ἂν ὄλα τὰ ἔθνη ἐκτελέσουν τὴ διαταγὴ τοῦ βασιλιᾶ, ἐγώ, τὰ πέντε παιδιὰ μου καὶ ἀδελφία μου δὲν θ' ἀκούσουμε ποτὲ τίς διαταγές του καὶ δὲν θὰ λησμονήσουμε τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ μας».

Τὰ ἀποφασιστικὰ αὐτὰ λόγια ἐθάρυναν τὸν λαό. Καὶ τὴ στιγμὴ, ποὺ ἓνας μόνον δειλὸς πατριώτης τοῦ ἦρθε νὰ θυσιάσῃ στὰ εἰδῶλα, ὁ Ματταθίας ἔτρεξε καὶ τὸν σκότωσε καὶ μαζί μ' αὐτὸν σκότωσε καὶ τὸν ἄνθρωπο τοῦ βασιλιᾶ.

Γεμάτος τότε ὁ Ματταθίας ἀπὸ πίστη στὸ Θεὸ καὶ ἀγάπῃ στὴν πατρίδα φώναξε: «Ὅποιος ἀγαπάει μὲ ἀφοσίωση τὸ Θεὸ καὶ τὴ θρησκεία τῶν πατέρων του, ἄς μὲ ἀκολουθήσῃ». Καὶ ἔτσι ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐπανάστασης ἐναντίον τοῦ τυράννου Ἀντίοχου.

"Ἐτρεξε τότε μὲ τὰ παιδιὰ του καὶ μὲ πολλοὺς πατριῶτες στὰ βουνὰ τῆς πατρίδας του καὶ κήρυξε τὴν ἐπανάστασιν.

"Ένα ὀλόκληρο χρόνον πολέμουσε νικηφόρα τὸ στρατὸ τοῦ βασιλιᾶ Ἀντίοχου. Καὶ μετὰ τὸ θάνατό του ἐξακολούθησαν τοὺς ὠραίους ἀγῶνες του τὰ παιδιὰ του καὶ μάλιστα τὸ παιδί του Ἰούδας, ποὺ λεγόταν καὶ Μακκαβαῖος. Κι' ἀπ' αὐτὸν ὀνομάσθηκαν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι τῆς οἰκογενείας του Μακκαβαῖοι¹⁾.

'Ο Ἰούδας νίκησε πολλὰς φορὰς τὸ στρατὸ τοῦ Ἀντίοχου, ποὺ ἦταν δέκα φορὰς περισσότερος ἀπὸ τὸ δικό του. Σὲ δύο χρόνια πολέμωντας μὲ θεία πίστη μῆκε στὸ τέλος νικητῆς στὴν Ἱερουσαλήμ.

Μὰ καὶ ὁ Ἀντίοχος τιμωρήθηκε τρομερά. Πολέμωντας τότε μὲ τοὺς Πέρσας ἀρρώστησε ἀπὸ μία τρομερὴ ἀρρώστια. Σάπισε ὀλόκληρος καὶ προξενόυσε τὴν ἀηδία, ὥσπου πέθανε.

Σὰν πέθανε καὶ ὁ Ἰούδας πολέμωντας ἡρωϊκὰ σὲ μιά

1. Μακκαβαῖος ξηγιέται σφύρα (σφυρί), ποὺ φανέρωνε ἡ λέξις αὐτὴ τὴν ἀνδρεία του, γιατί σὰν σφυρί κτυποῦσε καὶ νικοῦσε τοὺς ἐχθρούς του.

μάχη, έξακολούθησαν τούς άγώνες του οί άλλοι άδερφοί του και συμπλήρωσαν τήν άπελευθέρωση των 'Ιουδαίων από τόν ζυγόν των Σελευκιδών.

57. 'Η ύποδούλωση των 'Ιουδαίων στους Ρωμαίους.

Οί Μακκαβαίοι ώς και οί διάδοχοί τους κυβέρνησαν τούς 'Ιουδαίους έξήντα τόσα χρόνια και στο διάστημα αυτό προόδευσε πολύ τό 'Ιουδαϊκό έθνος. "Υστερα όμως ό άστατος αυτός λαός έρχισε νά διαφθείρεται και νά βρίσκεται πάντοτε σέ έμφυλιους πολέμους.

'Η διαφθορά τους και οί έμφύλιοι πόλεμοι τούς έξασθένησαν και δέν μπόρεσαν ν' άποφύγουν τή νέα ύποδούλωση.

'Ο στρατηγός των Ρωμαίων Πομπήιος, βλέποντας τήν έξασθένησή τους έρχεται μέ στρατό έναντίον τους.

Πολιορκεί τήν 'Ιερουσαλήμ και μετά τρεις μήνες τήν κυριεύει. Σφάζει πολλούς 'Ιουδαίους και άλλους όδηγεϊ στή Ρώμη ώς αίχμαλώτους. Μπαίνει ύστερα στά άγια των άγίων του Ναοϋ και προσβάλλει τήν θρησκεία τους. Οί 'Ιουδαίοι ύποδουλώθηκαν στή Ρωμαϊκή αύτοκρατορία, και κυβερνόνταν μέ διοικητές 'Ιουδαίους, που ήταν φίλοι και κόλακες των Ρωμαίων.

"Ενας άπ' αυτούς, ήταν ό 'Ηρώδης, που έγινε βασιλιάς της 'Ιουδαίας, άνθρωπος πανούργος και κακούργος. Στή βασιλεία του γεννήθηκε και ό Κύριος ήμών 'Ιησοϋς Χριστός.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄.

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Στὴν ἐποχὴ, πού οἱ Ἰσραηλίτες χωρίστηκαν σὲ δύο βασιλεια, ὁ Θεὸς ἔστειλε σ' αὐτοὺς τοὺς προφῆτες.

Ὁ λαὸς τότε περιφρονοῦσε τὴν λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ λάτρευε τὰ εἰδωλα. Στὴν περίστασι αὐτὴ παρουσιάστηκαν οἱ προφῆτες, πού ἦταν ἄνθρωποι σοφοὶ καὶ ἅγιοι καὶ εἶχαν τὴ φώτιση τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ (θεόπνευστοι). Οἱ προφῆτες δίδασκαν τὸ διεφθαρμένο λαὸ νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ ἐκτελῇ τὸν νόμο τοῦ Μωϋσῆ. Πρόλεγαν ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τοὺς τιμωρήσῃ καὶ θὰ μείνουν ἀπροστάτετοι, ἂν δὲν γυρίσουν πίσω στὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς.

Μὲ θάρρος ἐμάλλωναν τοὺς βασιλεῖς, τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸ λαὸ γιὰ τὶς ἀμαρτίες τους καὶ γι' αὐτὸ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς καταδιώχθηκαν καὶ φονεύθηκαν.

Μὰ οἱ Ἰσραηλίτες δὲν ἄκουσαν τὶς συμβουλές τους καὶ ὅπως τοὺς προεῖπαν, ὑποδουλώθηκαν, ὅπως εἶδαμε προηγήτερα, στοὺς Ἀσσυριοὺς καὶ Βαβυλωνίους.

Ὑστερα, ἀφοῦ γύρισαν ἀπὸ τὴν Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία, παρουσιάστηκαν, ὅπως εἶδαμε, πάλι οἱ προφῆτες καὶ ἄρχισαν νὰ τοὺς συμβουλεύουν, γιὰτὶ καὶ πάλι ἀμάτησαν. Δὲν τοὺς ἄκουσαν οὔτε καὶ τώρα, γι' αὐτὸ ὑποδουλώθηκαν σὲ νέους λαοὺς καὶ τιμωρήθηκαν τελειωτικά.

Οἱ προφῆτες λοιπὸν διαιροῦνται σὲ δύο τάξεις, στοὺς προφῆτες πρὸ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ σὲ προφῆτες μετὰ τὴν αἰχμαλωσία.

Οἱ προφῆτες προεῖπαν, ὅτι θὰ ἔρθῃ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἀμαρτία.

Καὶ τώρα θὰ μάθουμε τὴν ἱστορίαν τῶν Προφητῶν, Ἡλία, Ἡσαΐα, Ἰερεμία, Δανιὴλ καὶ Ἰωνᾶ.

58. Ὁ Ἡλίας.

Στὴν ἐποχὴ, πού βασιλεῦε στὸ βασίλειον τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ ἀσεβὴς βασιλιάς Ἀχαάβ, παρουσιάστηκε ἕνας ἀποφασιστικὸς καὶ ἀτρόμητος προφῆτης, ὁ Ἡλίας.

Ἦταν ἀπὸ τὴν πόλιν Θίβη, κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, καὶ γι' αὐτὸ λεγόταν Θεσβίτης.

Τὸν περισσότερο καιρὸ ἔμενε στὶς ἐρημιὲς καὶ στὰ βουνά. Σπάνια καὶ σὲ σπουδαῖες περιστάσεις κατέβαινε στὶς πόλεις.

Ζοῦσε σὰν ἀσκητῆς, ντυμένος μὲ δέρμα προβάτινο, ποὺ λεγόταν μηλωτῆ, μὲ μιὰ ζώνη δερμάτινη.

Ἦταν γεμάτος ἀπὸ θεῖο θάρρος καὶ κατηγοροῦσε τοὺς ἀσεβεῖς βασιλιάδες καὶ τὸ λαὸ μὲ αὐστηρὰ καὶ καυτερὰ λόγια.

Ὁ λαὸς τὸν θεωροῦσε ἅγιον ἄνθρωπο καὶ τὸν φοβοῦσαν πολὺ.

Μιὰ μέρα καταβαίνοντας ἀπὸ τὴν ἔρημο παρουσιάστηκε στὸν Ἀχαάβ καὶ τὸν μάλλωσε, γιατί ξεχάσε τὸ Θεὸ καὶ λάτρευσε τὸ εἶδωλο τοῦ θεοῦ Βάαλ τῶν Φοινίκων. Τοῦ προεῖπε μάλιστα πὼς ὁ Θεὸς θὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν καὶ τὸ λαὸ του μὲ ξηρασία, ποὺ θὰ βαστάξῃ τριάμισι χρόνια.

Θύμωσε πολὺ ὁ βασιλιάς κι ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ἐφυγε τότε ὁ Ἥλιος καὶ πῆγε σ' ἓνα χεῖμαρρο, κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Ἐκεῖ τρεφόταν μὲ θαυμαστὸ τρόπο μὲ τροφές, ποὺ τοῦ ἔφεραν οἱ κόρακες.

Φεύγοντας ἄρχισε κι ἡ ξηρασία.

Μὰ κι ὁ χεῖμαρρος ξεράθηκε καὶ τότε παρουσιάζεται ὁ Θεὸς στὸν Ἥλια λέγοντάς του: «Σῆκω καὶ πήγαινε στὴν πόλῃ τῆς Φοινίκης Σάραπτα. Ἐκεῖ θὰ βρῆς μιὰ γυναίκα, ποὺ θὰ σοῦ δώσῃ νὰ φᾶς καὶ νὰ πιῆς».

Ὁ Ἥλιος τράβηξε ἀμέσως γιὰ τὴν πόλῃ αὐτή. Σὰν πλησίασε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλῃ, συνάντησε μιὰ φτωχὴ χήρα, ποὺ μάζευε μὲ τὸ παιδί της ξύλα. «Φέρε μου, σὲ παρακαλῶ, τῆς εἶπε, λίγο νερὸ νὰ πιῶ καὶ λίγο ψωμί νὰ φάω».

«Ψωμί δὲν ἔχω, τοῦ ἀποκρίθηκε ἀναστενάζοντας ἡ δυστυχισμένη γυναίκα, παρὰ λίγο ἀλεύρι καὶ λίγο λάδι. Καὶ μαζεύω μὲ τὸ παιδί μου ξύλα γιὰ νὰ φτιάσω τὸ τελευταῖο φαγητό μας. Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ θὰ πεθάνουμε ἀπὸ τὴν πείνα. Πάμε ὁμως νὰ σὲ φιλοξενήσουμε μὲ τὸ ὑστερνό μας αὐτὸ φαγητό».

Ὁ Ἥλιος συγκινήθηκε πολὺ ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς φτωχῆς καὶ καλῆς γυναίκας καὶ τῆς εἶπε: «Μὴ φοβᾶσαι, καλή μου γυναίκα. Ἀπὸ σήμερα καὶ ὥσπου νὰ περάσῃ ἡ πείνα, τὸ ἀμπάρι τοῦ ἀλευριοῦ καὶ τὸ πιθάρι τοῦ λαδιοῦ σου θὰ ἔναι πάντα γεμάτα». Ὅπως τῆς εἶπε, ἔτσι κι ἔγιναν, καὶ σ' ὄλο τὸν καιρὸ τῆς πείνας ζοῦσε ἡ χήρα μὲ τὸ παιδί της χωρὶς νὰ τῆς λείψῃ τίποτε.

Ἡ ξηρασία καὶ ἡ πείνα βάσταξε, ὅπως εἶπε, τριάμισι χρόνια. Στὸ διάστημα αὐτὸ οὔτε σταγόνα νερὸ δὲν ἔπεσε. Ὅλο τὸ βασίλειο τοῦ Ἀχαάβ πενθοῦσε. Οἱ πεδιάδες ρημώθηκαν. Τ' ἀμπέλια, οἱ συκὲς καὶ οἱ ἐλιές ἦταν χωρὶς καρπὸ. Τὰ δάση ξεράθηκαν. Τὰ ζῶα φώναζαν τρομακτικά. Τὰ λιβάδια κατακαίονταν ἀπὸ τὴν φλογερὴ ζέστη τοῦ ἡλίου.

Ὁ λαὸς τότε μετανόησε καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεό, νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

Δεήθηκε στο Θεό κι ο 'Ηλίας γι' αυτούς, σάν εΐδε πώς μετανόησαν, και ή δέησή του εισακούστηκε από τὸ Θεό. Ἐνας φοβερὸς ἀέρας τότε φύσηξε, ὁ οὐρανὸς σκεπάστηκε ἀπὸ μαύρα σύννεφα κι ἄρχισε ἀμέσως νὰ πέφτη ραγδαία βροχή.

Ἡ χαρὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν ἦταν ἀπερίγραπτη. Ὁλη ἡ φύση ἄρχισε νὰ ξαναγεννιέται. Ἡ καταξεραμμένη γῆ δροσί-στηκε κι ἔγινε σάν ἕνας καταπράσινος κῆπος.

Ὁ Ὁ 'Ηλίας ξαναπαρουσιάζεται τότε στὸν Ἀχαάβ και τοῦ λέει: «Θέλεις νὰ σ' ἀποδείξω τώρα μ' ἕνα θαῦμα, πὼς ὁ Θεὸς Βάαλ, πὸ πιστεύεις, δὲν εἶναι ἀληθινὸς Θεός;»

Ὁ βασιλιάς δέχτηκε. «Διάταξε, τοῦ εἶπε, ν' ἀνέβουν πάνω στὸ βουνὸ Καρμήλιο ὄλοι οἱ εἰδωλολάτρες ἱερεῖς σου».

Στῆ διαταγῆ τοῦ βασιλιᾶ ἀνέβηκαν τετρακόσιοι πενήντα ἱερεῖς. Ἀφοῦ ἀνέβηκε κι ὁ βασιλιάς και πολὺς λαός, εἶπε ὁ Ὁ 'Ηλίας στοὺς ἱερεῖς: «Ἄς κάμουμε δύο θυσίες, μία γιὰ τὸ Θεὸ Βάαλ, και ἄλλη γιὰ τὸ δικό μου Θεό. Και ἐκεῖνος ὁ Θεὸς θὰ εἶναι ἀληθινός, πὸ θὰ ρίξη φωτιὰ και θ' ἀνάψη τὰ ξύλα τῆς θυσίας».

Οἱ ἱερεῖς δέχτηκαν. Ἐσφαξαν τότε δύο βόδια, ἕνα γιὰ τὸν Βάαλ και τ' ἄλλο γιὰ τὸ Θεὸ τοῦ Ὁ 'Ηλίας. Τὰ ῥιξαν πάνω σὲ δύο ξεχωριστὰ θυσιαστήρια. Κι ἄρχισαν οἱ ἱερεῖς νὰ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ τους νὰ ρίξη φωτιὰ ν' ἀνάψη τὰ ξύλα τῆς θυσίας, κι ὁ Ὁ 'Ηλίας παρακαλοῦσε τὸ δικό του Θεό. Μόλις τελείωσε τὴν προσευχή του, νὰ και πέφτει ξαφνικὰ μία φλόγα και καιεῖ ἀμέσως τὸ βόδι τῆς θυσίας τοῦ Ὁ 'Ηλίας.

Ὁ λαὸς βλέποντας τὸ τρομερὸ αὐτὸ θαῦμα γονάτισε και με ψαλμωδίες εὐχαριστοῦσε τὸ Θεό. Ὑστερα τρέχει, ἀρπάζει τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάαλ και τοὺς πνίγει σ' ἕνα κοντὰ ἐκεῖ ποταμὸ.

Ὑστερα κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνό, πήρε μαζί του τὸν μαθητὴ του Ἐλισαῖο και πήγε κατὰ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Ἀπὸ τότε δὲν φάνηκε πιά. Ὁ Θεὸς τὸν ἀξίωσε νὰ μὴ δοκιμάση τὸ θάνατο. Ἀναλήφτηκε στοὺς οὐρανοὺς ἐπάνω σ' ἕνα ἄρμα (ἄμαξα) με δύο πύρινα ἄλογα, πὸ τὰ ὄσπρωχνε ψηλὰ ἕνας ἀέρας, σάν ἀνεμοστρόβιλος.

Ὁ Ὁ 'Ελισσαῖος βλέποντας τὸν Ὁ 'Ηλίας νὰ ὑψώνεται στὸν οὐρανὸ ἔτρεξε νὰ τοῦ πιάση τὶς ἄκρες τῆς μηλωτῆς του. Κι ἡ μηλωτὴ ἔπεσε πάνω του και μ' αὐτὴν ἔκανε ὁ Ὁ 'Ελισσαῖος πολλὰ θαύματα.

Ἀπὸ τότε ἔμεινε στοὺς Ἑβραίους ὡς σήμερα ἡ πίστη, πὼς θὰ ῥθῆ ὁ Ὁ 'Ηλίας πάλι στῆ γῆ.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη τοῦ Ὁ 'Ηλίας στίς 20 Ἰουλίου κάθε χρόνο.

'Ο 'Ησαΐας γεννήθηκε στην 'Ιερουσαλήμ. Εΐναι ὁ πιὸ σπουδαῖος ἀπὸ ἄλλους τοὺς ἄλλους προφητες. Τὸ προφητικὸ χάρισμα ἔλαβε ἀπὸ τὸ Θεό, ὅταν μιὰ μέρα προσευχόταν στὸ ναό. Εΐδε ἕνα δράμα, πὼς ὁ Θεὸς καθόταν σ' ἕνα λαμ-πρότατο θρόνο κι' ὀλόγυρά του ἄγγελοι ψάλλοντας τὸν τρισάγιο ὕμνο. Ἀπὸ τότε νόμιζε τὸν ἑαυτὸ του σταλμένο ἀπὸ τὸ Θεὸ στὸν κόσμο γιὰ νὰ κηρύττη τίς θεΐες ἀποφάσεις.

Παρουσιάστηκε στὸ βασίλειο τοῦ 'Ιούδα στὴν ἐποχὴ τοῦ χωρισμοῦ τῶν δύο βασιλείων καὶ κήρυττε προφητεύοντας ἑξήντα χρόνια.

Ἦταν πύρινο τὸ κήρυγμά του, γιὰτι μ' ἀτρόμητο θάρρος μάλλωνε καὶ φοβέριζε βασιλιάδες καὶ λαὸ γιὰ τὴν ἀσέβειά τους καὶ τὴν ἀχαριστία τους στὸ Θεό. «Τὸ βόδι, τοὺς ἔλεγε, γνωρίζει τὸν κύριό του καὶ ὁ ὄνος τὸ σταυλο τοῦ κυρίου του καὶ τὸν εὐγνωμονοῦν· ἐνῶ ἐσεῖς δὲ γνωρίζετε τὸ Θεὸ σας. Ἀλίμονό σας, ἔθνος, ἀμαρτωλό, λαέ, πού εἶσαι γεμάτος ἀδικίες».

«Δὲν ἔχουν καμιὰ ἀξία οἱ προσευχὲς καὶ οἱ νηστεΐες σας, ἀφοῦ δὲν ζητε σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Προφητεύει γιὰ τίς συμφορὲς, πού θὰ πάθουν, περιγράφει τὴν καταστροφὴ τῆς 'Ιερουσαλήμ καὶ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ λαοῦ στὴν Βαβυλώνα, πού, ὅπως εἶδαμε προητέρως, πραγματοποιήθηκε.

Καὶ ἡ πιὸ ὠραία καὶ μεγάλη εἶναι ἡ προφητεία του γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ. «'Ο Θεός, λέγει, θὰ κάμῃ ἕνα νέο λαό, νέο 'Ισραήλ, καὶ θὰ στείλῃ τὸν Υἱό του γιὰ νὰ φέρῃ τὴ θεία σωτηρία».

Περιγράφει τὴν γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ Παρθένο, προφητεύοντας ὅτι θὰ ὀνομασθῇ 'Εμμανουήλ, ὅτι ἡ βασιλεία του θὰ εἶναι αἰώνια καὶ ὅτι ὅλα τὰ ἔθνη θὰ τὸν προσκυνήσουν. Περιγράφει ἀκόμη τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, τὸ σταυρικὸ του θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασή του.

Ὅταν βασίλευε στὸ βασίλειο τοῦ 'Ιούδα ὁ ἀσεβὴς βασιλιάς Μανασσῆς, θανατώθηκε μὲ φοβερὸ μαρτύριο.

'Η 'Εκκλησία μας γιορτάζει τὴν μνήμη του κάθε χρόνο σὺς 9 τοῦ Μαΐου.

60. 'Ο 'Ιερεμίας.

'Ο 'Ιερεμίας γεννήθηκε σ' ἕνα χωριὸ κοντὰ στὴν 'Ιερουσαλήμ καὶ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ιερατικὴ φυλὴ τοῦ Λευῖ.

Παρουσιάζεται προφητεύοντας στοὺς χρόνους τῆς Βαβυλωνιακῆς αἰχμαλωσίας τῶν 'Ιουδαίων.

Σαραντα χρόνια πολεμοῦσε τὴν ἀσέβεια τῶν βασιλιάδων

καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ. Ἔδειξε, σάν τόν Ἡσαΐα, μεγάλο ζήλο γιὰ νὰ σταματήσει τὴ διαφθορά τους. Γι' αὐτὸ βασιλιάδες καὶ λαὸς τὸν κατεδίωκαν.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλίτες ἔκαμαν συμμαχία μὲ τοὺς Αἰγυπτίους ἐναντίον τῶν Βαβυλωνίων, ὁ Ἰερεμίας προφήτευσε τὴ μεγάλη σφοδρά, πού θὰ πάθουν. Καὶ πραγματικά, ὅταν

«Ὁ Ἰερεμίας μοιρολογεῖ ἐπάνω στὰ ἐρείπια».

οἱ Αἰγύπτιοι νικήθηκαν ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους, ὅλη ἡ Χανανὰν κυριεύθηκε ἀπὸ τοὺς νικητές. Ὅταν μάλιστα ὁ Ἰερεμίας προφήτευσε τὴν καταστροφή τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα, τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν φυλάκισαν.

Μὰ οἱ προφητεῖες βγήκαν ἀληθινές, γιατί σὲ λίγο χρό-νο ὁ βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορ, ὅπως ξέ-ρουμε, κατέστρεψε τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸ ναό.

Ὁ προφήτης τότε γιὰ τὴν καταστροφή καὶ ἐρήμωση τῆς Ἱερουσαλήμ ἔχυσε πικρὰ δάκρυα μοιρολογώντας ἐπάνω στὰ ἐρείπια τῆς τῆν τύχης. Τὰ μοιρολόγια του λέγονταν θρη-νοι κι εἶναι γραμμένα σ' ἓνα βιβλίο, πού λέγονται «Οἱ θρη-νοι τοῦ Ἰερεμιά».

Ὁ Ναβουχοδονόσορ τὸν ἔβγαλε τότε ἀπὸ τὴν φυλακὴ καὶ τοῦ πρότεινε, ἂν ἤθελε, νὰ τὸν πάρη μαζί του στὴν Βα-

βυλώνα και νά τοῦ δώση μεγάλα ἀξιώματα. Ὁ Ἱερεμίας ὅμως προτίμησε νά μείνη κοντά σ' ἐκείνους, πού θά ἔμεναν στήν πατρίδα του και δέν θά πήγαιναν αἰχμάλωτοι στήν Βαβυλώνα.

Ἐστερα μερικοὶ Ἰσραηλίτες τὸν πήραν μέ τή βία στήν Αἴγυπτο.

Μά κι ἐδῶ ὁ Ἱερεμίας ἄρχισε νά μαλλώνει τοὺς πατριῶτες του, γιατί ἄρχισαν νά προσκυνοῦν τὰ εἰδῶλα τῆς Αἰγύπτου. Καί μιὰ μέρα, μὴ ὑποφέροντας τίς συμβουλές και τίς φοβέρες του, τὸν σκότωσαν μέ λιθοβολισμό.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη του κάθε χρόνο στήν 1 Μαΐου.

61. Ὁ προφήτης Δανιὴλ και οἱ τρεῖς παῖδες.

Ὁ Δανιὴλ πολὺ νέος ὁδηγήθηκε στή Βαβυλώνα, ὡς αἰχμάλωτος, μαζί μέ ἄλλους τρεῖς εὐγενεῖς νέους φίλους του, τὸν Ἀζαρία, τὸν Ἀνανία και τὸν Μισαήλ. Ὁ Ναβουχοδονόσορ τοὺς πήρε μαζί του μέ τὸ σκοπὸ νά μάθουν ἐκεῖ τὴν σοφία τῶν Βαβυλωνίων και νά γίνουν ὕστερα ἀνώτεροι ὑπάλληλοι στὸ βασιλικὸ παλάτι.

Και πραγματικὰ ὕστερα ἀπὸ σπουδὴ τριῶν χρόνων ἔγιναν ὄλοι τοὺς πολὺ σοφοὶ κι ἔλαβαν μεγάλα ἀξιώματα.

Ἐνῶ ὅμως ζοῦσαν μέσα σ' ἓνα λαὸ εἰδωλολατρικὸ και διεφθαρμένο, κράτησαν τὴν ἀληθινὴ πίστη και εὐσέβεια στὸν ἀληθινὸ Θεὸ και δέν παρασύρθηκαν στήν εἰδωλολατρία.

Ὁ Δανιὴλ ἔλαβε ἀπὸ τὸ Θεὸ και τὸ χάρισμα νά ξηγάθῃ ὄνειρα. Ὅταν μάλιστα ξήγησε ἓνα ὄνειρο τοῦ Ναβουχοδονόσορα, ἔλαβε ἀπ' αὐτὸν γιὰ ἀνταμοιβὴ τὸ ἀξίωμα τοῦ διοικητῆ τῆς Βαβυλώνας.

Και στὸ διάδοχο τοῦ Ναβουχοδονόσορα, τὸν Βαλτάσαρ, ἀργότερα προφήτευσε, πῶς τὸ βασίλειό του θά τὸ κυριεύσουν οἱ Πέρσες, και ἡ προφητεία βγήκε ἀληθινή. Γιατί τὴν ἴδια νύχτα ὁ Βαλτάσαρ φονεύθηκε και κυριεύσε ὁ Δαρεῖος τῶν Περσῶν τὴν Βαβυλώνα.

62. Οἱ τρεῖς παῖδες στήν κάμινο.

Ὁ Ναβουχοδονόσορας μιὰ μέρα ἔστησε σὲ μιὰ ὠραία και ἀνθισμένη πεδιάδα τὴν χρυσὴ εἰκόνα του κι ἔκανε τὰ ἐγκαίνια τῆς. Ὅλοι οἱ κάτοικοι κι οἱ ἄρχοντες μαζεύτηκαν ἐκεῖ στὴ διαταγὴ του. Ἐνας κήρυκας φώναξε. «Ἄμα ἀκούσετε τίς βασιλικὲς σάλπιγγες, νά πέσετε ὄλοι κατὰ γῆς και νά προσκυνήσετε τὴν εἰκόνα. Ὅποιος παρακούσῃ τὴ διαταγὴ, θά ριχτῇ ἀμέσως σ' ἓνα καμίνι πύρινο».

Οἱ τρεῖς νέοι, ἔξον ἀπὸ τὸν Δανιὴλ, πού δέν ἦταν ἐκεῖ,

προτίμησαν νά καοῦν ζωντανοὶ παρά νά προσκυνήσουν τὸ εἶδωλο τῆς εἰκόνας. Κι' ἀρνήθηκαν νά προσκυνήσουν.

Ὁ βασιλιάς θύμωσε καὶ διάταξε καὶ τοὺς ἔριξαν σ' ἓνα καμίνι, δεμένους χεροπόδαρα, πού κήκε ἐπίτηδες γι' αὐτοὺς ἑπτὰ φορές.

«Δὲ σὲ φοβόμαστε βασιλιά, τοῦ εἶπαν, ὁ Θεὸς θὰ μᾶς σώσει καὶ ἀπὸ τῆ φωτιά καὶ ἀπὸ τὰ χέρια σου».

Ἐνας ἄγγελος παρουσιάστηκε τότε μέσα στὸ καμίνι καὶ χάρισε τὶς φλόγες τῆς φωτιάς κι ἔγινε τὸ φλογερὸ καμίνι δροσερό. Ἄντι νά καοῦν δροσίζονταν.

Μόνο τὰ δεσμά τους κήκαν. Κι ἄρχισαν τότε οἱ τρεῖς νέοι μαζί μὲ τὸν ἄγγελο νά ψάλλουν ὠραῖες ψαλμωδίες στὸν Θεό. Σάν ἤρθε ὁ βασιλιάς κι εἶδε τέσσαρες στὸ καμίνι ἀντὶ τρεῖς, τρόμαξε φοβερὰ φωνάζοντας. «Ἐγὼ διάταξα νά ῥίξουν τρεῖς, πῶς βλέπω τέσσερεις».

Πλησιάζοντας τότε κατάλαβε τὸ θαῦμα καὶ διάταξε νά τοὺς βγάλουν ἀπὸ τὸ καμίνι. Βγήκαν κι οἱ τρεῖς σῶοι καὶ χαρούμενοι, ἐνῶ ὁ ἄγγελος ἔγινε ἄφαντος.

«Εὐλογημένος νά εἶναι, εἶπε ὁ βασιλιάς θαυμάζοντας, ὁ Θεὸς τῶν τριῶν αὐτῶν παιδιῶν. Ὅποιος ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς βλαστημήσῃ τὸ Θεό, θὰ σκοτωθῆ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά του». Ὑστερα τοὺς πῆρε καὶ τοὺς ἔδωσε μεγάλα ἀξιώματα.

63. Ὁ Δανιὴλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων.

Ὅταν βασίλευε στὴ Βαβυλωνία ὁ βασιλιάς Βαλτάσαρ, ὁ Δανιὴλ κατόρθωσε νά πείσῃ τὸ βασιλιά, πῶς ὁ Θεὸς Βῆλ, πού πίστευε αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς του, ἦταν ψεύτικος. Ὁ βασιλιάς τότε διάταξε καὶ σκότωσαν τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βῆλ κι ἔδωσε στὸν Δανιὴλ τὸ εἶδωλο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ κατάστρεψε.

Οἱ Βαβυλώνιοι ἀπὸ τότε, πού ἔχασαν τὸ Θεό τους, μίσησαν θανάσιμα τὸν Δανιὴλ καὶ ζητοῦσαν εὐκαιρία νά τὸν ἐκδικηθοῦν. Καὶ ἡ εὐκαιρία αὐτὴ παρουσιάστηκε, ὅταν βασίλευε ὁ Δαρεῖος, πού ὑποδούλωσε τὴ Βαβυλώνα.

Ὁ Δαρεῖος ἀγαποῦσε κι ἐκτιμοῦσε πολὺ τὸν Δανιὴλ καὶ γιὰ τὴν σοφία του, μὰ καὶ γιατί ἔμαθε, πῶς προφήτεψε τὴν ὑποδούλωση τῶν Βαβυλωνίων σ' αὐτόν.

Ὁ Δαρεῖος εἶχε βγάλει μιὰ διαταγή, πῶς ὅποιος θέλει νά ζητήσῃ κάτι τι μόνον ἀπ' αὐτόν πρέπει νά τὸ ζητήσῃ. Καὶ ὅποιος δὲν ἀκούσῃ τὴ διαταγὴ του θὰ ρίχνεται σ' ἓνα λάκκο κι ἐκεῖ θὰ τὸν καταξέσχιζαν ἑπτὰ ἄγρια λιοντάρια,

Κατηγορήσαν λοιπὸν τότε οἱ ἐχθροὶ του τὸ Δανιὴλ στὸ βασιλιά ὅτι παραβαίνει τὴ διαταγὴ του, γιατί ὅ,τι θέλει νά ζητήσῃ, τὸ ζητεῖ μόνον ἀπὸ τὸ Θεό του.

Ὁ βασιλιάς τότε διάταξε μὲ μεγάλη του λύπη νά τὸν ρίξουν στὸ φοβερὸ αὐτόν λάκκο, πού τὰ λιοντάρια τ' ἄφησαν ἐπίτηδες πεινασμένα ἕξι μέρες.

Ὁ Θεὸς ὁμως δὲν ἄφησε τὸ Δανιὴλ χωρὶς τὴν βοήθειά του κι ἔστειλε τὸν ἄγγελό του κι ἔκλεισε τὰ στόματα τῶν λιονταριῶν.

Ὅταν ὁ Δαρεῖος ἦρθε στὸ λάκκο νομίζοντας πιά νεκρὸ τὸν Δανιὴλ γιὰ νὰ τὸν κλαύσῃ, εἶδε πολὺ παράδοξα πράγματα.

Ὁ Δανιὴλ βρισκόταν στὸ μέσο τῶν λιονταριῶν, ποὺ ὄχι μόνον δὲν τὸν πείραζαν, ἀλλὰ ἔρχονταν κοντά του, σὰν καλοὶ φίλοι. Ἦσαν σὰν ἀρνάκια γύρω στὸ βοσκό τους.

«ὦ Κύριε, φώναξε τότε ὁ βασιλιάς, Θεὸ τοῦ Δανιὴλ, μέγας εἶσαι. Ἄλλος Θεὸς ἐξὸν ἀπὸ σὲ δὲν ὑπάρχει».

Διάταξε ἀμέσως καὶ τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ λάκο κι ἔρριξε τοὺς ἐχθροὺς του, ποὺ τοὺς κατασπάραξαν ἀμέσως τὰ λιοντάρια. Ἀπὸ τότε ὁ Δανιὴλ ἔλαβε ἀπὸ τὸν βασιλιά μεγάλα ἀξιώματα.

Ποτὲ ὁμως δὲ λησμόνησε τὸ Θεὸ καὶ ποτέ του δὲν ἔπαυσε νὰ προσεύχεται.

Προφήτευσε μὲ ἀκρίβεια τὸ χρόνο, ποὺ θὰ γεννιόταν ὁ Χριστός.

Ἀπέθανε πολὺ γέρος στὴν πόλη Σοῦσα τῆς Περσίας.

Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη του κάθε χρόνο στίς 17 Δεκεμβρίου.

64. Ὁ Ἰωνᾶς.

Ὁ Ἰωνᾶς ἔζησε τὴν ἐποχὴ τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀφοῦ κήρυξε ἀρκετὸν καιρὸ στὸ βασίλειο αὐτό, διατάχθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ πάη στὴν πόλη Νινευή, καὶ νὰ κηρύξη στοὺς εἰδωλολάτρες κατοίκους της. Ἡ Νινευὴ ἦταν πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῶν Ἀσσυρίων κι οἱ κάτοικοί της ἦσαν πάρα πολὺ ἀσεβεῖς.

Ὁ Ἰωνᾶς ὁμως μὴ θέλοντας νὰ κηρύξη στοὺς εἰδωλολάτρες παράκουσε τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀντὶ νὰ πάη στὴ Νινευή, μπήκε σ' ἓνα πλοῖο, ἀπὸ τὴν παραλιακὴ πόλη Ἰόππη, ποὺ ἔταν ἔτοιμο νὰ φύγῃ.

Μόλις ὁμως ἀνοίχτηκε τὸ πλοῖο στὴν ἀνοικτὴ θάλασσα, ἄρχισε μιὰ μεγάλη τρικυμία. Ἄγρια κύματα σηκώθηκαν καὶ κτυποῦσαν μὲ ὄρμη τὸ πλοῖο. Ὅλο τὸ πλήρωμα κι οἱ ναῦτες στὴν ἀπελπισία τους καλοῦσαν τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ Ἰωνᾶς βρισκόταν στὸ ἀμπάρι τοῦ πλοίου καὶ κοιμόταν βαθιά.

Ὁ ἀέρας ὀλοένα δυνάμωνε καὶ τὸ πλοῖο κόντευε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή νὰ βουλιάξῃ.

Ὁ πλοίαρχος κι οἱ ναῦτες βλέποντας, πῶς μὲ ὄλες τις προσευχὲς του καὶ τίς προσπάθειες δὲν μποροῦσαν νὰ σώσουν τὸ πλοῖο, σκέφτηκαν, πῶς κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες θὰ εἶναι ὁ αἷτιος τῆς τρικυμίας.

Ἔβαλαν κλήρους γιὰ νὰ βροῦν τὸν αἷτιο κι ὁ κληρὸς

ἔπεσε στὸν Ἰωνᾶ. Τρέχουν τότε ξυπνοῦν τὸν Ἰωνᾶ λέγον-
τάς του, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ αἴτιος τοῦ κακοῦ. «Ἀλήθεια, τοὺς
εἶπε ὁ Ἰωνᾶς, ἐγὼ εἶμαι ὁ αἴτιος τοῦ κινδύνου. Ρίχτε με
στὴ θάλασσα καὶ τὸ κακὸ θά παύσῃ ἀμέσως».

Οἱ ναῦτες τὸν πῆραν καὶ τὸν ἔριξαν στὴ θάλασσα. Ἡ
τρικυμιά ἔπαυσε ἀμέσως καὶ ἐξακολούθησαν τὸ ταξίδι τους.

Μὰ ὁ Ἰωνᾶς δὲν πνίγηκε. Ἐνα μεγάλο δελφίνι τὸν κα-
τάπιε. Τρία μερόνυχτα τὸν κράταε στὴν κοιλιά του κι ὕστε-
ρα τὸν ξέρασε σὲ μιὰ παραλία τῆς Παλαιστίνης ζωντανό.

Ὁ Ἰωνᾶς γονάτισε τότε καὶ μὲ δάκρυα εὐχαρίστησε τὸ
Θεὸ γιὰ τὴν σωτηρία του καὶ ζήτησε συγχώρεση.

Δεύτερη φορὰ ὁ Θεὸς τώρα τὸν διατάζει νὰ πάῃ στὴ Νι-
νευή. Ὁ Ἰωνᾶς εὐθὺς πῆγε καὶ κήρυξε κι οἱ Νινευίτες με-
τανόησαν καὶ σώθηκαν ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὴν Νινευί ἔφυγε πολὺ πρῶτ. Ἦταν καλοκαίρι καὶ
ὁ ἥλιος ἔκαιε πολὺ. Ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη ἀρρωσταίνει ἀπὸ
ἡλίαση. Γιὰ καλὴ του τύχη βλέπει ἐκεῖ κοντὰ μιὰ ψηλὴ κο-
λοκυθιά καὶ εὐθὺς τρέχει καὶ κάθεται κάτω ἀπὸ τὰ πλατιά
φύλλα της. Ἐκεῖ βρίσκει κάποια ἀνακούφιση κι ἀρχίζει νὰ
καλυτερεύῃ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του. Ἐμεινε πλαγιασμένος
ἐκεῖ ὅλη τὴν νύχτα, μὰ τὸ πρῶτ βλέπει. πὼς ἡ κολοκυθιά
ξεράθηκε. Τὴν νύχτα ἓνα σκουλήκι ἔφαγε τὴ ρίζα της καὶ
τὴν ξέρανε. Δὲν ἔχει πιά τὴν προστασία τῆς κολοκυθιάς.
Ὅσο προχωρεῖ ἡ μέρα τόσο ὁ ἥλιος γίνεται καυτερός.
Χειροτερεύει τώρα ἡ θέση του, εἶναι μισοπεθαμένος. «Κα-
λύτερα, ἔλεγε, νὰ πέθαινα, παρὰ νὰ ζῶ, ἀφοῦ ἔχασα τὴν
κολοκυθιά».

«Σὺ ἀγανακτεῖς, ἀκούει τότε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ
λέῃ, καὶ λυπᾶσαι γιὰ μιὰ κολοκυθιά, πού οὔτε τὴ φύτε-
ψες οὔτε τὴν περιποιήθηκες, καὶ πού σὲ μιὰ νύχτα φύτρωσε
καὶ τὴν ἄλλη ξεράθηκε. Μὰ ἐγὼ δὲν ἔπρεπε νὰ λυπηθῶ γιὰ
τὴν Νινευή, πού εἶναι τόσο μεγάλῃ πόλη;»

Ἔτσι ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν Ἰωνᾶ νὰ καταλάβῃ, γιατί δὲν
ἔπρεπε νὰ παρακούσῃ τὴ διαταγὴ του.

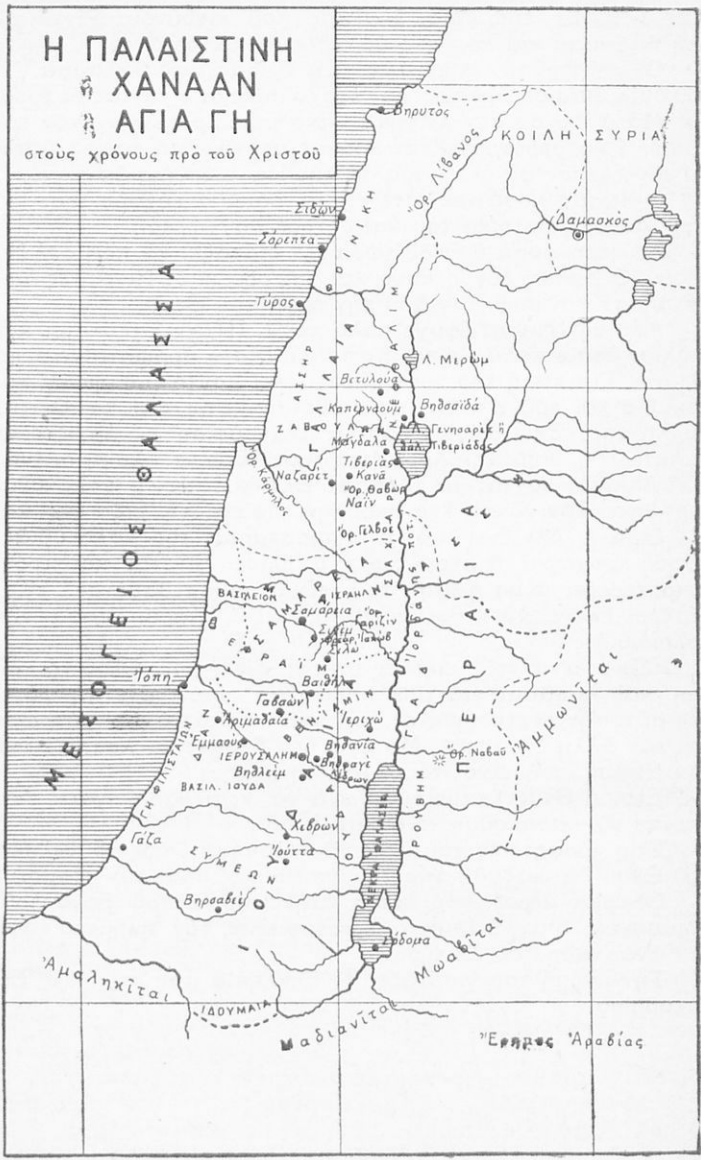
Στὶς προφητεῖες του ὁ Ἰωνᾶς προλέγει, πὼς τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ θά διαδοθῇ ἀπὸ τὴν Ἰουδαία σ' ὅλον τὸν κόσμον.

Οἱ τρεῖς μέρες, πού ἔμεινε στὴν κοιλιά τοῦ δελφινιοῦ,
σημαίνουν, ὅπως ὁ Ἰδιος ὁ Χριστὸς εἶπε, τὴν τριήμερο ταφὴ
καὶ ἀνάσταση τοῦ Σωτήρα.

Τὴν μνήμη του γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας στὶς 21 Σε-
πτεμβρίου.

Η ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ ΧΑΝΑΑΝ ΑΓΙΑ ΓΗ

στους χρόνους πρό του Χριστού

Συγκεντρωτικά ερωτήσεις επί του περιεχομένου του βιβλίου ύπ' ὄψιν τοῦ διδάσκοντος.

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Γιατί ὁ Θεὸς ἐπλασε τελευταῖα τὸν ἄνθρωπο, καὶ πῶς τὸν ἐπλασε;
2. Γιατί ὁ Θεὸς δὲ δέχτηκε τὴν θυσία τοῦ Κάιν;
3. Τί ἄλλο ἀμάρτημα ἔκαμε ὁ Κάιν, ὅταν τὸν ρώτησε ὁ Θεός, ποῦ εἶναι ὁ ἀδερφός σου;
4. Περιγράψετε τὴ θυσία, ποῦ ἔκαμε ὁ Νῶε, ὅταν βγήκε ἀπὸ τὴν κιβωτό;
5. Βρῆτε ποιὰς θυσίας προσφέρουμε σήμερα στοῦ Θεοῦ;
6. Γιατί ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὶς γλῶσσες ἐκείνων, ποῦ ἤθελαν νὰ φτιάσουν τὸν πύργο Βαβέλ;
7. Ἀπὸ ποιὸν υἱὸν τοῦ Νῶε καταγόμεθα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες;

ΜΕΡΟΣ Β'.

8. Ποιοὶ λέγονταν πατριάρχες τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, καὶ ποιοὶ λέγονται σήμερα;
9. Γιατί ὁ Ἀβραὰμ ὑπάκουσε ἀμέσως στὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ;
10. Γιατί ὁ Ἀβραὰμ ἀποφάσισε νὰ χωρῖση ἀπὸ τὸ Λῶτ;
11. Γιατί τιμωρήθηκε ἡ γυναῖκα τοῦ Λῶτ στὴν καταστροφὴ τῶν Σοδὸμων;
12. Γιατί ὁ Θεὸς ζήτησε ἀπ' τὸν Ἀβραὰμ τόσο μεγάλη θυσία, ὅταν τοῦ 'πε νὰ θυσιάσῃ τὸν Ἰσαάκ;
13. Γιατί ὁ Ἐλιέζερ προσεύχεται στοῦ Θεοῦ προτοῦ νὰ βρῆ τὴ Ρεβέκκα;
14. Ἐκαμε καλὰ ὁ Ἰακώβ, ποῦ ζήτησε ἀπὸ τὸν ἀδερφό του τὰ πρωτοτόκια;
15. Πῶς σὰς φαίνεται ἡ διαγωγὴ τῆς Ρεβέκκας καὶ γιατί;
16. Πῶς τιμωρήθηκε ὁ Ἰσαάκ γιὰ τὴ πρᾶξη του;
17. Περιγράψετε τὴ συνάντησιν τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Ἰακώβ.
18. Γιατί ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἰωσήφ;
19. Ἐκαμε καλὰ;
20. Ἀντὶ νὰ φθονήσῃ οἱ ἀδελφοὶ τὸν Ἰωσήφ, τί ἔπρεπε νὰ κάμουν;
21. Γιατί ὁ Θεὸς προστατεύει παντοῦ τὸν Ἰωσήφ;
22. Γιατί ὁ ἀρχιερατοὺς λησμόνησε τὴν παράκλησιν τοῦ Ἰωσήφ;
23. Γιατί οἱ ἀδελφοὶ δὲν ἀναγνωρίζουν τὸν Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο;
24. Πῶς δοκιμάζει ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἀδελφούς του;
25. Πῶς κατάλαβε ὁ Ἰωσήφ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ του δὲν εἶχαν πιά κακὸ στὴ ψυχὴ τους;
26. Τί ἔλεγαν μὲ τὸ νοῦ τους οἱ ἀδελφοὶ, ὅταν ἄκουσαν πῶς αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰωσήφ;
27. Πῶς φέρεται ὁ Ἰωσήφ στοὺς ἀδελφούς του;
28. Πῶς ἀκούει ὁ Ἰακώβ τὴν εἴδησιν ὅτι ζῆ ὁ Ἰωσήφ;
29. Πῶς ἔζησαν στὴν Αἴγυπτο ὁ Ἰακώβ καὶ τὰ παιδιά του;

ΜΕΡΟΣ Γ'.

30. Γιατί όσο ζούσε ο Ίωσήφ οι Ίσραηλίτες ήταν ευτυχισμένοι;
31. Τι θρησκεία είχαν οι Ίσραηλίτες, και τι θρησκεία οι Αιγύπτιοι;
32. Γιατί οι Ίσραηλίτες αντί ν' άδυνατίσουν δυνάμωναν από τις σκληρές άγχαρίες;
33. Γιατί ή μητέρα του Μωϋσή τον έφερε στον ποταμό;
34. Τι σκέψη έκανε εκείνη τη στιγμή;
35. Πώς κατορθώνει να τον σώση;
36. Γιατί ο Μωϋσής στενοχωριόταν στη Μαδιάμ, αφού περνούσε τόσο καλά;
37. Τι λέγουν ο Μωϋσής και ο Άαρών στο Φαραώ;
38. Πώς ο Θεός αναγκάζει τον Φαραώ να λευτερώση τους Ίσραηλίτες;
39. Περιγράψετε την προετοιμασία των Ίσραηλιτών για την άναχώρηση.
40. Τι σύννεφο να ήταν εκείνο, που τους συνόδευε στην έξοδο τους;
41. Πώς έσωσε ο Μωϋσής τους Ίσραηλίτες από τους Αιγυπτίους στη διάβαση της Έρυθράς Θάλασσας;
42. Τι είπεν ο Μωϋσής στους Ίσραηλίτες, όταν έφθασαν στο όρος Σινά;
43. Ποιές είναι οι δέκα έντολές;
44. Ίχνογραφήσετε τη Σκηνή του Μαρτυρίου.
45. Πώς αναγνωρίστηκε ή φυλή του Λευϊ, ως άρχιερατική φυλή;
46. Ποιές ήταν οι θυσίες των Ίσραηλιτών;
47. Ποιές ήταν οι γιορτές τους;
48. Πώς μαθαίνουν οι Ίσραηλίτες τί χώρα ήταν ή Χαναάν;
49. Ποιό ήταν τó ύδωρ της αντίλογίας;
50. Πώς σώζει ο Μωϋσής τους Ίσραηλίτες από τά φαρμακερά φίδια;
51. Πώς κατόρθωσε ο Μωϋσής να δη τη Χαναάν προτού να πεθάνη;
52. Πώς διάβηκαν οι Ίσραηλίτες τον Ίορδάνη ποταμό με άρχηγό τον Ίησοϋ του Ναυή;
53. Πώς κυρίευσαν οι Ίσραηλίτες την Ίεριχώ;
54. Πώς μοίρασε ο Ίησοϋς του Ναυή τη Χαναάν;
55. Ποιά κακά βρήκαν τον Ίώβ και γιατί;
56. Περιγράψετε με λεπτομέρεια τó διάλογο του Ίώβ με τη γυναίκα του και τó διάλογο με τους τρεις φίλους του.
57. Πώς άνταμείβεται ο Ίώβ και γιατί;

ΜΕΡΟΣ Δ'.

58. Ποιοι λέγονταν Κριτές;
59. Ποιόν από τους κριτές φοβόνταν οι Φιλισταίοι περισσότερο;
60. Πώς μπόρεσαν να πιάσουν τον Σαμψών οι Φιλισταίοι;
61. Πώς βοήθησε ο Θεός τó Σαμψών έναντιόν των Φιλισταιών και γιατί;
62. Πώς κατόρθωσε ο Γεδεών να νικήση τους Μαδιανίτες;
63. Ποιός ήταν ο Ίηλι και ποιά ήταν ή άφορμή του θανάτου του;
64. Ποιά ήταν ή άφορμή να ζητήσουν οι Ίσραηλίτες βασιλιά από τόν Σαμουήλ;
65. Γιατί ή Ρούθ δέν ήθελε ν' αποχωριστή από την πεθερά της;
66. Σε ποιό χωράφι πήγε ή Ρούθ να μαζέψη στάχια;
67. Πώς άνταμείβεται ή Ρούθ για τή μεγάλη καλωσύνη της;

ΜΕΡΟΣ Ε'.

68. Γιατί ύπερφηανεύτηκε ο Σαούλ;
69. Τι του είπε ο Σαμουήλ;

70. Γιατί μίσησε ο Σαούλ τον Δαβίδ;
71. Ίχνογραφήσετε τον Γολιάθ και κοντά του το Δαβίδ;
72. Πώς πέθανε ο Σαούλ;
73. Πώς γίνηκε βασιλιάς ο Δαβίδ;
74. Τι είναι οι ψαλμοί του Δαβίδ;
75. Ποιό ήταν το μεγάλο άμαρτημα του Δαβίδ;
76. Ποιός είναι ο ψαλμός της μετανοίας του;
77. Πώς τιμωρήθηκε ο Δαβίδ για το άμαρτημά του;
78. Πώς πέθανε ο Άβεσσαλώμ;
79. Με ποιά λόγια έκφραζε ο Δαβίδ τον πόνο του για το θάνατο του Άβεσσαλώμ;
80. Γιατί ο Θεός έδωσε τόση σοφία στο Σολομώντα;
81. Που έδειξε ο Σολομώντας τη σοφή του κρίση;
82. Ποιό ήταν το σπουδαιότερο έργο του Σολομώντα;
83. Ποιά βιβλία έγραψε ο Σολομώντας;
84. Ποιά ήταν ή άμαρτία του;
85. Ποιές ήταν οι τελευταίες σκέψεις του Σολομώντα;

ΜΕΡΟΣ ε΄.

86. Ποιοι λέγονταν Ίουδαίοι και ποιοι Ίσραηλίτες;
87. Πώς τιμώρησε ο Θεός τους Ίσραηλίτες και τους Ίουδαίους και γιατί;
88. Τι λέγεται μετοικεσία Βαβυλώνας;
89. Με ποιό ψαλμό έκλαιαν τον πόνο τους οι Ίσραηλίτες στην αιχμαλωσία;
90. Πώς φέρθηκε ο Μ. Άλέξανδρος στους Ίουδαίους και γιατί;
91. Πώς έγινε ή μετάφραση της Παλ. Διαθήκης στην Έλληνική γλώσσα;
92. Πώς λέγεται ή μετάφραση αυτή;
93. Περιγράψετε την καταστροφή της Ίερουσαλήμ από τον Άντίοχο τον Έπιφανή.
94. Πως κατόρθωσαν οι Μακαβαίοι να καταλάβουν τα Ίεροσόλυμα;
95. Πώς τιμωρήθηκε ο Άντίοχος;
96. Πώς οι Ίουδαίοι ύποδουλώθηκαν στους Ρωμαίους;

ΜΕΡΟΣ ζ΄.

97. Τι προφήτευσαν οι προφήτες για τους Ίουδαίους;
98. Πώς ζούσε ο προφήτης Ήλίας;
99. Πώς ο Ήλίας δέν άφησε να πεινάση ή γυναίκα εκείνη;
100. Πώς πέθανε ο προφήτης Ήλίας;
101. Τι προφήτεψε ο Ήσαΐας;
102. Ποιοι λέγονται Θρήνοι του Ίερεμιά;
103. Πώς πέθανε ο Ίερεμιάς;
104. Γιατί οι τρείς παΐδες ρίχτηκαν στο φλογερό καμίνι;
105. Πώς σώθηκαν και γιατί;
106. Πώς ο Δαρείος πίστευσε στο Θεό του Ίσραήλ;
107. Γιατί ρίχτηκε ο Ίωνάς στη θάλασσα;
108. Πώς σώθηκε ο Ίωνάς;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Οί πρώτοι χρόνοι τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου	σελ. 3
2. Ἡ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου	> 3
3. Ἡ ἀμαρτία τῶν πρωτοπλάστων	> 4
4. Ἡ τιμωρία τῶν πρωτοπλάστων	> 5
5. Ὁ Κάϊν καὶ ὁ Ἄβελ	> 7
6. Ὁ κατακλυσμὸς	> 7
7. Ἡ σωτηρία τοῦ Νῶε	> 8
8. Ὁ πύργος Βαβέλ καὶ ὁ νέος κόσμος	> 9

ΜΕΡΟΣ Β'.

Ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων. Οἱ χρόνοι τῶν Πατριαρχῶν.

9. Ὁ Ἀβραάμ στὴ Χαναάν	> 11
10. Ὁ χωρισμὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ	> 12
11. Ἡ καταστροφή τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων καὶ ἡ σω- τηρία τοῦ Λῶτ	> 13

Ὁ Ἰσαάκ.

12. Ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ	> 14
13. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ	> 14

Ὁ Ἰακώβ.

14. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰακώβ	> 17
15. Ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ	> 18

Ὁ Ἰωσήφ.

16. Ἡ πώληση τοῦ Ἰωσήφ	> 20
17. Ἡ φυλάκιση τοῦ Ἰωσήφ	> 20
18. Ἡ ἀποφυλάκιση καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἰωσήφ	> 21
19. Οἱ ἀδερφοὶ τοῦ Ἰωσήφ ἔρχονται στὴν Αἴγυπτο	> 23
20. Ἡ φανέρωση τοῦ Ἰωσήφ στοὺς ἀδερφοὺς του	> 24
21. Ὁ Ἰακώβ ἔρχεται στὴν Αἴγυπτο	> 25

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Οἱ χρόνοι τοῦ Μωϋσῆ.

22. Ἡ γέννηση καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ	> 27
23. Ἡ φυγὴ τοῦ Μωϋσῆ καὶ ἡ κλήση του ἀπὸ τὸ Θεό	> 28
24. Οἱ δέκα πληγές τοῦ Φαραῶ	> 29

25. Ἡ ἐξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ ἡ θαυμασιτὴ διάβασις τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσης	>	30
26. Οἱ Ἰσραηλίτες στὸ ὄρος Σινὰ καὶ ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ	>	32
27. Ὁ Μωϋσῆς σώζει τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρία	>	33
28. Ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης καὶ ὁ πρῶτος ναὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν	>	34
29. Οἱ ἱερεῖς, οἱ θυσιᾶς καὶ οἱ ἑορτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν	>	34
30. Ἡ περιπλάνησις τῶν Ἰσραηλιτῶν στὴν ἔρημο	>	35
31. Ἡ νέα πορεία γιὰ τὴ Χαναάν καὶ θάνατος τοῦ Μωϋσῆ	>	36
32. Ἡ κατάκτησις τῆς Χαναάν.—Ἱστορία τοῦ Ἰῶβ	>	39

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Οἱ χρόνοι τῶν Κριτῶν.

33. Ὁ Σαμψών	>	41
34. Ὁ Γεδεών	>	43
35. Ὁ Ἥλι	>	44
36. Ὁ Σαμουὴλ	>	44
37. Ἡ Δεββώρα—Ἱστορία τῆς Ρούθ	>	45

ΜΕΡΟΣ Ε'.

Οἱ χρόνοι τῶν βασιλέων.

38. Ὁ βασιλεὺς Σαοὺλ	>	47
39. Ὁ Δαβὶδ καὶ Γολιάθ	>	48
42. Ἡ δόξα τοῦ Δαβὶδ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σαοὺλ	>	50
43. Ὁ βασιλεὺς Δαβὶδ	>	51
44. Ἡ ἄμαρτία καὶ ἡ μετάνοια τοῦ Δαβὶδ	>	51
45. Ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ἀβσσαλὼμ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Δαβὶδ	>	52
46. Ὁ βασιλεὺς Σολομῶνας	>	54
47. Ἡ σοφία τοῦ Σολομῶνα	>	54
48. Ἡ σοφία τοῦ Σολομῶνα	>	55
49. Τὰ ἔργα τοῦ Σολομῶνα	>	56
49. Ἡ ἄμαρτία καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σολομῶνα	>	56

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'.

Οἱ χρόνοι τῆς αἰχμαλωσίας.

50. Ἡ διαίρεσις τοῦ βασιλείου	>	58
51. Ἡ ὑποδούλωσις τῶν βασιλείων Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα	>	59
52. Ἡ Βαβυλωνιακὴ αἰχμαλωσία	>	59
53. Ἡ ὑποδούλωσις τῶν Ἰουδαίων στοὺς Πέρσας	>	60
54. Ἡ ὑποδούλωσις τῶν Ἰουδαίων στὸν Μεγάλ. Ἀλέξανδρο	>	61
55. Ἡ ὑποδούλωσις τῶν Ἰουδαίων στοὺς διαδόχους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου	>	62
56. Ἡ ἐπανάστασις τῶν Μακκαβαίων	>	62
57. Ἡ ὑποδούλωσις τῶν Ἰουδαίων στοὺς Ῥωμαίους	>	64

ΜΕΡΟΣ Ζ'.

Οἱ Προφῆτες.

58. Ὁ Ἥλιος	>	65
59. Ὁ Ἡσαΐας	>	65
60. Ὁ Ἱερεμίας	>	68
61. Ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες	>	68
62. Ὁ Δανιὴλ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες στὴν κάμινον	>	70
63. Οἱ τρεῖς παῖδες στὸ λάκκο τῶν λεόντων	>	71
64. Ὁ Δανιὴλ	>	72
64. Ὁ Ἰωνᾶς	>	74
Ὁ ἱστορικὸς χάρτης τῆς Χαναάν	>	75
Συγκεντρωτικαὶ ἐρωτήσεις	>	75

0020560998
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

